



TURIN / MANIFESTACIJA AVTONOMISTOV IN ANARHISTOV

Napetost, razbite šipe in nekaj lažjih poškodb

Okrog 5.000 oseb v povorki po izpraznjenem mestu



NOVICE

V Vidmu park v spomin na ubito Ilario Alpi

VIDEM - Včeraj so v Vidmu poimenovali neki otroški park po Ilarii Alpi, televizijski novinarki, ki je bila skupaj s trčaskim slovenskim snemalcem Miranom Hrovatinom ubita 20. marca 1994 v Mogadišu. Na spominski plošči, na kateri sta omenjena tako Alpijeva kot Hrovatin je zapisano: »Njen edini cilj je bil odkrivanje in pripovedovanje.« Na svečanosti sta bila prisotna tudi starsa Ilarie Alpi, njen oče Giorgio pa je dejal, da je morala njegova hči umreti, ker je odkrila nekaj izredno važnega, »morda stvari, ki so povezane z mednarodno trgovino z orožjem.«

V eksploziji plina v rudniku v Ukrajini 30 mrtvih

KIJEV - V eni najhujših eksplozij plina v rudniku na vzhodu Ukrajine je včeraj umrlo najmanj 30 rudarjev, 50 pa jih je bilo ranjenih, so sporočile lokalne oblasti. Število žrtev ni dokončno, saj je v rudniku ujetih še najmanj 30 rudarjev, v času eksplozije pa jih je bilo v rudniku 264. Na kraju nesreče je 24 skupin reševalcev.

V Londonu končan evro-azijski vrh

LONDON - Britanski zunanji minister Tony Blair je v Londonu zaprl drugo azijsko-evropsko vrhunsko srečanje članic Evropske unije in desetih azijskih držav. V sklepnem govoru je izrazil prepričanje udeležencev v sposobnost azijskih držav, da bodo premagale gospodarsko krizo. Voditelji 25 držav so v sklepnih izjavi ponovili pripravljenost na skupno reševanje azijske krize in predstavili več pobud s področja varstva okolja in boja proti seksualnemu turizmu. Francoski predsednik Jacques Chirac je na vrhu v Londonu pozdravil znatna prizadevanja, ki jih je Japonska vložila v ozivitev gospodarstva, in ocenil, da ji "drugi ne morejo narekovati, kaj naj dela". Ameriški predsednik Bill Clinton je včeraj "spostljivo, a odločno" od Tokia zahteval, da sprejme ukrepe za spodbudo gospodarstvu.

Pogajanja o Severni Irski se nadaljujejo

BELFAST - Pogajanja o Severni Irski se nadaljujejo, saj želijo pogajalci kljub nesoglasjem o prihodnjih skupnih institucijah in vlogi Irske doseči dogovor že v četrtek. Tako katoliki kot protestanti so namreč brez dramatičnosti sprejeli sinocnje sporočilo o preložitvi predstavitve prvega osnutka sporazuma. Tako je eden od pogajalcev dejal, da je omenjeni dogodek sicer "veliko razočaranje" za Severno Irsko, ni pa hud udarec. Tudi vodja političnega krila Irske republikanske armade Sinn Féin, Gerry Adams, je izrazil trdno prepričanje, da bo mogoče skleniti dogovor v prihodnjem tednu.

V Alžiriji ubili več kot 200 islamskih skrajnežev

ALZIR - Alžirske varnostne sile so v obsežni operaciji, ki so jo v zadnjih 12 dneh izvedle na zahodu države, ubile več kot 200 islamskih skrajnežev. Kot se poroča provladni časnik El Mudzahid, operacija, ki se ni končala, vodi vojska ob podpori helikopterjev.

lo približno za polovico manj. Povorka je potekala po stranskih ulicah mesta, ki je bilo popolnoma zastraženo, tako da je bilo slišati komentarje, čes da je več policistov in karabinerjev kot squatterjev.

Clani socialnih centrov (solidarnost so jim izrazili tudi trzaski somisljeniki) so želeli s povorko v Turinu zahtevati osvoboditev dveh priprtih anarhistov (eno je Massarijevo dekle), seveda pa je bila to tudi priložnost za oster napad na oblasti in na družbeni red, ki ga ne sprejemajo. Prebivalci Turina so mestne ulice praktično spraznili in jih prepustili protestnikom, da bi se izognili morebitnim izgredom. Navojnice je spustila tudi večina trgovin in javnih lokalov.

Obracun manifestacije, ki se je končala ob 17.30, ni ravno tezak, z izjemo treh lažje ranjenih oseb, razbitih šip na se nedokončani novi sodni palači (»simbol represije«) in pomazanih zidov povsod, koder se je premikala povorka. Toda to je le delen obracun, ki mu je treba dodati tudi vse tisto, kar se je dogajalo med potovanjem avtonomistov iz drugih mest v Turin. Komentarji iz političnih in institucionalnih krogov so bili v glavnem precej zaskrbljeni, saj gre - mimo problemov javnega reda - za pojav, ki izraza globoko socialno nelagodje. Po mnenju predsednika poslanske zbornice Violanteja bi ga bilo zato nevarno podcenjevati, medtem ko je desna opozicija prepričana, da bi bilo treba manifestacijo preprosto prepovedati.

UMBRIJA-MARKE / PO PETKOVEM POTRESNEM SUNKU

Strah prebivalcev in nova škoda

Zaradi včerajšnjega plaza zaprta državna cesta - Skrb za kulturne spomenike

PERUGIA - Neskončni potres: po petkovem potresnem sunku se je na območjih Umbrij in Mark, ki so že dolge mesece podvržena tresenju zemlje, med prebivalstvom ponovno okrepil občutek negotovosti. Veliko ljudi se je odločilo, da preživi noč v zasilnih zatociščih, ker so se v zidanih stavbah cutili preveč izpostavljene. Pri kraju Foligno pa se je včeraj popoldne z gore Pale odtrgal plaz, zaradi katerega so morali zapreti državno cesto 77 v dolini Chienti. Gre za cesto, ki povezuje potresena območja v sosednjih deželah, se pravi med Umbrijo in Markami. Na nevarnost plazov s te gore so opozarjali vse od prvih potresnih sunkov septembra lani.

Zaradi petkovega močnega sunka so v pokrajini Perugia včeraj zaprli 20 sol, da bi tehniki ponovno pregledali poslopja. V krajih v neposredni bližini epicentra bodo sole zaprte tudi jutri, medtem ko bo v številnih občinah jutri na solah raznih stopenj pouk po običajnem urniku.

Od petka pa za številne kulturne spomenike v Umbriji ponovno velja emergencno stanje. Predstavniki ministrstva za kulturne dobrine, ki spremljajo položaj v Umbriji, so povedali, da izgubljajo v nenehnem boju proti potresu. Zaradi položaja, ki se nikakor nece ustaliti, ni mogoče dokončno oceniti škode oz. se slednja stalno veča. Istocasno pa je tudi težko učinkovito ukrepati, vendar pa je lahko



preveliko zamujanje usodno. Perece je nadalje vprašanje izbire: pomembnejši ali bolj znani objekti bodo imeli prednost, medtem ko bo za manjše, vendar zelo pomembne in značilne spomenike, zmanjkalo denarja in časa. S tem bo seveda oškodovana kulturna dediščina države. Zaenkrat so evidencialni 2.700 poškodovanih objektov, načrtovali so skupni strošek v višini 800 milijard lir, kar pa bo po vsej verjetnosti premalo. Razne pristojne ustanove so namreč že predstavile načrte za popravila, za katere skupni predvideni stroški znašajo že 1.300 milijard lir. Na začetek prepotrebni del pa bodo vplivali birokratski roki, vsekakor se bodo popravila zavlekla v leta.

Žena jadrarca iz Vidma še upa, da je živ

MILAN, VIDEM - Medtem ko jadrnica Fila brez Andrea Romanellija na krovu plove proti francoski obali, kamor naj bi z zasilnim jamborom prispela jutri ponoči, se družina Videmcane ne more sprijazniti z njegovo smrtjo. Poznavalci pravijo, da po 40 urah v mrzlem oceanu ni nobenega upanja več, da bi tudi telesno in duševno najbolj pripravljen clovek preživel, Romanellijeva žena pa je prepričana, da se jadrlec se bori z oceanom. Zato je včeraj prek medijev obupano apelirala na zunanje ministrstvo, naj pritisnejo na britanske oblasti, da bi nadaljevali prekinjeno iskanje brodomlca.

»Na vse sem pripravljena, da bi le videla mojega Andree,« je dejala Fabrizia Maggi. »Moj otrok potrebuje očeta. Vem, da je iskanje težko, skoraj nemogoče v tistem predelu oceana, toda prosim vas, pomagajte mi.« Romanellijeva žena je izvedela od ene izmed reševalnih skupin, da so prestregli šibak signal iz radijskega oddajnika njenega moza, zato je njeno upanje še toliko večje, podpira pa jo tudi znani italijanski skiper Cino Ricci.

OBLETNICA / PRED 30. LETI SO GA UMORILI V MEMPHISU

Clinton: Martin Luther King eden največjih Američanov

Včeraj spominske slovesnosti v Atlanti in v Memphisu



Pastorja Jesse Jackson in Billy Killes med spominsko slovesnostjo v cerkvi v Memphisu (Telefoto AP)

WASHINGTON - V ZDA so včeraj potekale spominske slovesnosti ob 30-letnici umora borca za državljanske pravice Martina Luthra Kinga. Osrednji slovesnosti sta bili v Kingovem rojstnem mestu Atlanti in v Memphisu, kjer je bil umorjen. Ameriški predsednik Bill Clinton se je včeraj poklonil velikemu borcu za pravice temnopoltih Američanov kot »nemu največjih ameriških junakov«.

V tedenskem radijskem nagovoru je Clinton pozval Američane, naj ne pozabijo njegovih besed in naj živijo v skladu z njegovo dediščino. »Njegove sanje, globoko zasidrane v ameriških sanjah, so sanje vseh Američanov. Kot sem lahko nedavno videl, so to sanje, ki jih delijo milijoni po vsem svetu,« je se dejal Clinton.

Martin Luther King je bil ubit v atentatu 4. aprila 1968. Na terasi motela v Memphisu (Tennessee) ga je ustrelil James Earl Ray, ki se vedno prestaja dosmrtno jeco. King je bil usodnega dne v Memphisu, ker je hotel organizirati mirovni pohod po mestnih ulicah v podporo stavkajočim sanitarnim delavcem. Njegova smrt je povzročila številne rasne nemire po ZDA. Kingov morilec je pred kratkim prekinil dolgoletni molk in zatrdil, da umora ni načrtoval sam, ampak da je za njim stala zarota visokih politikov, ki so želeli utisati Martina Luthra Kinga. Le dva meseca kasneje je bil v Kaliforniji umorjen predsedniški kandidat Robert Kennedy, za katerega je veljalo mnenje, da bo uspel pomiriti rasne napetosti med belimi in črnimi državljani ZDA.



CEDAD / SREČANJE S SLOVENCMI IZ VIDEMSKÉ POKRAJINE

Volčič: Dobro vzdušje za sprejem zakona

Masellijev osnutek naj bi bil pripravljen po veliki noči

CEDAD - Senator Mitja Volčič je včerajšnji dan namenil srečanjem s Slovenci videmske pokrajine. Najprej je obiskal dvojezični solski center v Spetru, kjer sta ga predsednik Zavoda za slovensko izobraževanje Pavel Petričič in ravnateljica Živa Gruden seznanila z delovanjem in problemi sole.

Pozneje se je slovenski senator na sedežu društva Ivan Trinko v Cedadu sestel s številno delegacijo slovenskih organizacij iz celotnega območja videmske pokrajine, v kateri so bili predstavniki od Kalanske doline do Režije, Terskih, Kanalske in Nedskih dolin.

Srečanje je uvedla predsednica SKGZ za videmsko pokrajino Jole Namor z dobrodošlico senatorju in strnjanim orisom organiziranega delovanja Beneških Slovencev. Zgodovina in svojstvene, težke razmere tudi po vojni, so prispelale k temu, da je ta del nase skupnosti organizirano zaživel razmeroma pozno, a je danes njegova prisotnost občutena in v stalnem kulturnem vzponu. Namorjeva je ob tem dejala, da so razmere povsem zrele za to, da država sprejme zaščitni zakon, ki bo uporaben in bo omogočil, da se tudi v videmski pokrajini utrdita slovenski jezik in kultura.

Senator Volčič (na sliki) je v daljšem uvodnem posegu orisal potek parlamentarnega postopka za sprejetje zaščitnega zakona. Predvsem je poudaril ugodno ozračje, ki se za rešitev tega

vprašanja ustvarja v Prodijsko vladu, poudaril pa je tudi pozitivno vlogo in tankočutnost zadolženega poročevalca Domenica Masellija. Postopek bi sel po Volčičevi oceni verjetno hitreje, če ne bi sočasno obravnavanje okvirnega zakonskega osnutka za jezikovne skupnosti v poslanski zbornici ustvarjalo določeno zmedo. V Rimu seveda vsi ne razumejo, da je med osnutki bistvena razlika.

Senator je opozoril tudi na veliko število vloženih popravkov, od katerih jih je tržaski poslanec Roberto Menia vložil kar nekaj sto. Gotovo je eden od razlogov za zamude tudi zasičenost parlamenta z vprašanji institucionalnih reform, ki jih je nastavila dvodomna komisija. Vsekakor naj bi bil osnutek nared kmalu po veliki noči in to bo bolj izpolnjen in popravljen dokument od tistega, ki je krožil pred kratkim in povzročal razprave. Zatem bo sel v predstavitev delovni skupini, nato v oceno manjšini, sledile pa bodo avdicije in parlamentarni postopek.

Volčič je dejal, da so v fazah postopka možne izboljšave, pri čemer so tisti parlamentarci, ki so zasciti naklonjeni, pripravljeni sprejemati tudi drugačne, boljše formulacije o posameznih vprašanjih, brez kakršnega koli apriornega odklanjanja.

Senator je nato poslušal mnenja in predloge beneških predstavnikov, dogovorili pa so se tudi za tesnejše in pogostejše stike. (D.U.)



DEŽELNE VOLITVE / TAKTIČNE IGRE IN IGRICE

»Forza Italia« še naprej mežika Ligi

Med kandidati tržaskih Levih demokratov najbrž tudi zgodovinar Valdevit

VIDEM - Berlusconijska stranka »Forza Italia« si tudi na deželni, podobno kot na vsedrjavni ravni, zelo prizadeva za zavezništvo s Severno ligo. In to kljub temu, da jo vidni voditelji Bossijeve stranke skoraj ignorirajo, v nekaterih primerih pa obravnavajo celo zaničevalno. Nekdanji notranji minister Roberto Maroni je v petek v Trstu izključil kakršne koli predvolilni sporazum z Berlusconijem, njegov somisljenik Gianfranco Pagliarini pa je včeraj pristavil, da je Liga pozorna do stališč vseh strank, od »Forza Italia« do SKP...

Deželni koordinator FI Ettore Romoli je na včerajšnji novinarski konferenci izrazil potrebo po zavezništvu med vsemi sredinskimi

strankami, »ki se morajo skupno zoperstaviti režimu, ki so ga uvedli DSL in njeni zavezniki«. Za združevanje vseh sredinskih in zmernih komponent pa se zavzema tudi videmska Ljudska stranka, ki mežika CCD, CDU in pristajem nekdanjega predsednika republike Francesca Cossiga. Njeno deželno vodstvo pa nasprotno se verjame v programski dogovor koalicije Oljke.

Tržaski Levi demokrati bodo o kandidaturah razpravljali na torkovi seji pokrajinskega vodstva. Izbrali bodo 13 imen možnih kandidatov, seznam pa bodo morali nato potrditi deželna telesa. Na listi bodo gotovo Milos Budin, sindikalist CGIL Bruno Zvech (njegova kandi-

datura ustvarja nekaj problemov v sindikalni zvezi) in pravnik Giorgio Conetti, za mandat v deželnem svetu pa se bo najbrž potegoval tudi zgodovinar Giampaolo Valdevit, ki je predsednik Instituta za odpor-niško gibanje.

V nujnost vsaj programskega dogovora v koaliciji Oljke je prepričan podtajnik na ministrstvu za javna dela Gianni Mattioli (Zelena lista). Med včerajšnjim obiskom v FJK je bil precej kritičen do ustanovitve stranke Levih demokratov, ki po njegovem sibi in ne krepi Prodijskega zavezništva. Če ne bo moč drugega, je poudaril vladni podtajnik, bo Zelena lista sodelovala na junijskih volitvah s svojim simbolom in s svojimi kandidati.

SSk se pripravlja na junijske volitve

Poudarjena potreba, da bi kandidati SSK nastopili v treh pokrajinah naše dežele

TRST - Prihodnja leta bodo posebno pomembna za bodočnost Avtonomne dežele Furlanije-Juljske krajine. V njih bo namreč po vsej verjetnosti prišlo do globlje revizije posebnega deželnega statuta, pa tudi do korenite preureditve sistema krajevnih avtonomij. Pri tem mora nujno biti soudeležena tudi slovenska narodnostna skupnost, ki predstavlja pomemben del deželne stvarnosti in celonega izmed temeljev, na katerem sloni posebna avtonomija. Prav zato je tudi bistvenega pomena, ali bomo Slovenci v novem deželnem svetu primerno zastopani.

Tako meni stranka Slovenske skupnosti, ki je prepričana, da se v tej luči izkazuje kot posebno

obetajoč sporazum, ki ga je sklenila z gibanji tržskega župana Riccardo Illyja in rektorja videmske univerze Marzia Strassolda ter na osnovi katerega bo s svojimi kandidati nastopila na skupni listi »Projekt avtonomij«. Kot je v uvodnem poročilu na seji strankinega deželnega tajništva poudaril tajnik Martin Breclj, bo lista »Projekt avtonomij« v volilni preizkušnji najbrž najbolj dovršeno izrazila narodnostno in kulturno raznolikost, ki označuje FJK, saj bodo v njej na poseben pristen in uravnotežen način zastopane italijanska, furlanska in slovenska komponenta deželne stvarnosti. Prav zaradi tega bo tudi posebno pomemben predlog, ki

ga bo ta lista iznesla za preureditev deželne uprave in sistema krajevnih avtonomij.

Predlog - kot piše v tiskovni noti - se bo navedel po načelu solidarnostnega federalizma, ki je slovenski stranki od nekdaj posebno blizu, saj se je v preteklosti na njegovi osnovi že povezovala z različnimi manjšinskimi in avtonomističnimi gibanji, se zlasti s stranko Francozov v Dolini Aoste Union Valdotaïne. O tem je na seji tajništva stekla daljša razprava, v katero so posegli Ales Figelj, Peter Močnik, Bernard Spacapan, Drago Stoka, Damjan Terpin in drugi člani vodstva.

Na seji je bil govor tudi o kandidatih, s katerimi se namerava SSK predstaviti na volitvah. Poudarjena je bila potreba, da bi slovenski kandidati nastopali v vseh treh pokrajinah, v katerih je slovenska manjšina zgodovinsko prisotna. Evidentirane kandidate bo moral v skladu s statutom stranke dokončno potrditi deželni svet, ki se bo zbral v drugi polovici tega meseca.

Tajništvo SSK je nadalje pregledalo položaj slovenske manjšine v Italiji. Ponovno je izrazilo zaskrbljenost zaradi pomanjklivosti oziroma zamud, do katerih prihaja v rimskem parlamentu pri obravnavi problema zakonske zaščite Slovencev v Italiji, in to kljub drugačnim zagotovilom najvišjih predstavnikov državnih oblasti, nazadnje predsednika vlade Romana Prodija na srečanju s predstavniki manjšine.

Irski dijaki spoznavajo naše ljudi in običaje

TRST - V teh dneh je vzdušje na svetoivanski nizji srednji soli sv. Cirila in Metoda ter na njenem oddelku na Katinarri nadpovprečno veselo in živahno. Do srede je namreč na obisku skupina 38 dijakov, solnikov

in spremljevalcev irske sole Chronain iz Rath Cuila pri Dublinu (na sliki F. kroma). V petek zvečer je, sicer z majhno zamudo in po nekaj nevšečnosti zaradi izgube 15 kovčkov prtljage... irska skupina konč-

no le dospela v Trst, kjer so se takoj porazdelili po družinah, ki jih bodo ta teden gostile.

Včeraj so bili Irci že ob 8. uri na svetoivanski soli. »Pouk je potekal nekoliko neobičajno, saj smo naše dijake in

njihove irske sovrstnike porazdelili v petih mešanih interesnih delovnih skupinah: dve sportni (nogomet in kosarka), likovna, plešna ter jezikoslovna. Je zadovoljno dejal ravnatelj Marjan Kravos. Ob 12. uri so se nato vsi skupaj odpravili s tramvajem na Općine, nakar so si popoldne ogledali mesto.

Danasnji program predvideva tipično nedeljo v družinskem krogu s slovenskimi sovrstniki, medtem ko se bodo jutri tako gostje kot gostitelji odpravili na izlet v Slovenijo. Posebno pričakovan je prav jutrišnji večer, ko bo v sovojenjski osnovni soli Petra Butkovića - Domna, v naslednjih dneh pa si bodo Irci ogledali se Oglej, Gradez in Benetke. V sredo se bodo vrnili na Irsko, kjer jih bodo ze maja obiskali slovenski solariji.

Še danes možen obisk Nadiških dolin s pokušnjo rezine prave gubance



TRST - Petkova predstavitev v tržaskem Gran Malabaru je bila posvečena gubanci iz Nadiških dolin, »krstili« pa so jo ugledni gosti: proizvajalec penečega vina Dorigo brutt 89, ki se je tudi prileglo ob rezini te tipične beneške sladice, pravi »guru« deželnega vinarstva Girolamo Dorigo iz Buttrija, Luciano Rappo, prestavnik Vinskega sejma iz Merana, ki je ena najvažnejših prireditev posvečenih avstrijskemu in italijanskemu vinu nasploh, angeški pisatelj o vinu Richard Boudains. Poleg njih je bilo tudi več uglednih vinogradnikov iz Brd (Livio Marega, Michele Moschioni), iz Slovenije (Ivan

Batič, Jozko Rencelj) ter tudi podpredsednik Kmečke zveze, vinogradnik Silvano Ferluga, ki so dali v pokušnjo svoja vina.

Med prestavniki oblasti pa omenimo podpredsednika deželnega sveta Milosa Budina, slovenskega vicekonzula v Trstu gospo Zdenko Simonovič, predsednika SDGZ Marina Pecenika in še druge predstavnike združenja (na sliki F. Kroma z Girolamom Dorigom in z upraviteljem bara Walterjem Cusmichem), ki so vsi skupaj nazdravili k vabilu v Nadiške doline v znamenju gubance, ki se bo obhajal se danes in v nedeljo.



NOVICE

Obisk slovenskega ministra za kmetijstvo

Kmetijska zadruga bo jutri in v torek imela v gosteh ministra za kmetijstvo in prehrano Republike Slovenije Cirila Smrkolja. Ugledni gost bo obiskal vse tri pokrajine, kjer živijo Slovenci, v torek pa se bo med drugim srečal tudi z deželnim odbornikom za kmetijstvo Isidorom Gottardom.

Stoto zborovanje društva Edinost

Danes med 11. in 13. uro v Ul. dell'Orologio nekaj metrov stran od Trga Zedinjenja Italije 100. redno zborovanje, ki ga prireja društvo Edinost v znak protesta proti več kot polstoletni kršitvi republiške ustave in Posebnega statuta, ki predpisujeta varstvo in zaščito slovenske manjšine.

Zborovanje Edinosti ne bo na sredini mestnega trga, temveč v sosednji ulici, ker bo na glavnem trgu potekala sportna prireditev Vivicità. Zastopniki Edinosti so v tiskovnem sporočilu obsodili zadržanje kvesture, ki ni dovolilo zborovanja sredi trga.

Ob vesti, da je poslanska zbornica v petek odobrila, da se v novo besedilo ustave uvede tudi nemško oziroma francosko ime Južne Tirolske in Doline Aoste, je društvo Edinost naslovlilo na predsednika zbornice in senata peticijo, da se za FJK uradno uvede tudi furlansko, slovensko in nemško ime.

Prvi del seminarja IRRSAE za pedagoge

Na osnovi soli Josipa Jurčiča v Devinu je včeraj potekal prvi del seminarja o razvijanju besedišča preko dejavnosti: tekam, skačem, jem, pijem in govorim. Tečaj, ki ga prireja zavod IRRSAE, je namenjen slovenskim vzgojiteljicam in učiteljem prvih razredov osnovne šole.

Drugi del seminarja bo na sporedu 18. aprila, zaključek pa bo 25. maja v knjižnici v Nabrezini, kjer bosta predavala mag. Lucka Abram in prof. Marinka Pertot.

Reklamni spoti o Trstu v TV oddajah Mediaset

Od danes do 11. t.m. bodo Berlusconijeve televizijske mreže (Canale5, Retequattro in Italia1) oddajale reklamne spote o Trstu in o njegovih naravnih ter kulturnih znamenitostih. Družba Mediaset hoče s tako popraviti napako iz publikacije »Pagine utili«, ki je posredovala izkrivljeno podobo Trsta.

Bobnarski seminar Glasbene šole 55

Jutri bo v Trstu Ellade Bandini, eden najbolj znanih italijanskih bobnarjev, ki je sodeloval s številnimi italijanskimi kantavtorji, znan pa je tudi kot odličan izvajalec jazz glasbe. Tokrat bo nastopil kot predavatelj, in sicer v okviru že tradicionalnih srečanj, ki jih z uveljavljenimi predstavniki lahke glasbe pripravlja Glasbena šola 55. Gre za eno najbolj dinamičnih in zanimivih glasbenih sol, ki prireja tečaje in seminarje za slusatelje raznih starosti. Posveca se raznovrstnih zvrstem, se posebej pa so doživele uspeh pobude namenjene lahki glasbi. V ta okvir sodi tudi jutrišnji seminar, ki ga bo vodil Ellade Bandini. Seminar v studiu Scenario v Ul. Belpoggio 10 se bo začel ob 17.30, za informacije se lahko interesi obrnejo na tajništvo šole (tel 040/307309) ali pa se zgledajo v studiu Scenario pred začetkom seminarja.

ŠEMPOLAJ / JAVNA SKUPŠČINA

Nadvoz: vprašanje še brez odgovora

Posegel tudi odb. Marini

V prostorih bivšega otroškega vrtca v Sempolaju se je v petek odvijala javna skupščina z naslovom »Neskončna zgodba nadvoza za Sempolaj«, ki sta jo priredili svetovalski skupini DSL v devinsko-nabrežinskem in pokrajinskem svetu.

»Železniški prehod med Nabrezino in Sempolajem že dalj časa upravičeno povzroča nemalo nejevolje med tukajšnjim prebivalstvom« je v uvodnem pozdravu povedal načelnik občinske svetovalske skupine in sekijski tajnik DSL Massimo Veronese. Pokrajinsko upravo je zastopal odbornik za javna dela Marini, Obcina pa zupan Marino Vocci. Omizje sta sestavljala se projektant nadvoza Chermaz in načelnik pokrajinske svetovalske skupine DSL Dino Fonda. Svetovallec Igor Gabrovec pa je pred kratkim že obvezal pokrajinsko upravo, naj čimprej poroča pokrajinskiemu svetu o namenih uprave tudi v zvezi z vprašanjem nadvoza.

V svojem posegu se je Codarinov odbornik Marini takoj navezal na popoldansko srečanje v Cervinjanu z ministrom za prevoze Burlandom, ki je med drugim izrazil namen vlade, da izboljša železniško progo med Trzičem in Opcinami, kar lahko bistveno vpliva na tipologijo načrtovanega nadvoza. Ob tem je ugotovil, da sedanji načrt nadvoza predvideva preko osem milijard lir vredno investicijo v eklatni izvedbi. Iz tega sledi, da bi morala deželna

uprava tak projekt financirati s posebnim zakonom, za katerega pa bo treba čakati vsaj na junjske volitve in na umestitev nove deželne vlade.

Inženir Chermaz je prisotnim v glavnih obrisih razložil sedanji okvirni projekt, ki je bil izdelan že leta '92. Načrt, ki ga je občinska komisija za gradnje s hitrim postopkom odobrila že pred dvema letoma, v bistvu predvideva poldrugi kilometer dolg nadvoz s posebnim (krajšim) prehodom za pešce.

V razpravo so posegli se bivši devinsko-nabrežinski zupan Giorgio Depangher, sedanji zupan Vocci, pokrajinski svetovallec Fonda, občinski svetovallec Lorenzo Corigliano ter nekateri domačini, ki so se sicer res polnoštevilno udeležili petkove skupščine.

Prvi načrt za šempolajski nadvoz je bil izdelan že leta 1914 (!). Na petkovi skupščini je prišlo jasno na dan, da nadvoz v najboljšem primeru ne bo vsaj do leta 2003. Občinska uprava se je že obvezala, da bo upoštevala nadvoz v novem regulacijskem načrtu. Pokrajina pa naj bi v najkrajšem času izdelala dokončen projekt. Naslednjo javno skupščino na isto temo bo DSL priredila predvidoma 21. aprila, ko bo prisoten tudi zastopnik državnih železnic.

Za sedaj pa se morajo občani spoprijazniti z dejstvom, da bo prehod še nekaj let »neprehoden« petdesetkrat na dan za skupno več kot tri ure dnevno...

SATELITSKA TV / RAI IN IL SOLE 24 ORE

Združiti razvoj in lep izgled

Na videokonferenci zagovarjali tezo o nameščanju skupnih paraboličnih anten

Razvoj televizije je v krepitvi in siritvi satelitske tehnologije, vendar pa je treba pravočasno upoštevati nekatere probleme, ki jih slednja prinaša, na primer množenje paraboličnih anten na strehah. To je bilo eno izmed glavnih izhodišč za včerajšjo videokonferenco, ki sta jo organizirala javna radiotelevizijska ustanova Rai in dnevnik Il sole 24 ore. Pri pobudi, ki se je s pomočjo sodobne tehnologije istocasno odvijala v 23 mestih, med temi je bil tudi Trst, pa so sodelovala se združenja občin, upraviteljev nepremičnin, gradbenikov in obrtnikov in predstavniki raznih družb in projektov o televizijskem satelitskem povezovanju. Osrednja tema videokonference, ki je trajala več ur, je namreč bila težnja po usklajevanju siritve satelitske televizije in zaščite izgleda mest.

Programov satelitske televizije ne moremo spremljati brez ustreznih anten, ki z estetskega vidika niso najlepše, istocasno pa je njihov nakup z

instalacijo precej drag. Zato je širok krog včerajšnji sodelujočih na konferenci zagovarjal tezo, da bi bilo za uporabnike z več vidikov ugodnejše, ko si ne bi vsakdo namescal lastne, temveč bi se v okviru stanovanjskega bloka odločili za namestitev skupne parabolične antene. Po eni strani bi tako preprečili »pogozdovanje« streh z antenami, po drugi pa bi tudi vsakega posameznika oz. družino možnost spremljanja digitalnih satelitskih programov manj stala. Vsekakor pa je povezovanje s satelitskimi programi ustanove Rai in drugih, kot se je izkazalo iz vprašanj, ki so jih postavljali v raznih krajih, precej zapleteno in povezano z rešitvijo vrste tehničnih problemov. V strogo specifične tehnične aspekte se pobudniki tokrat niso želeli spuščati, kot so povedali v odgovor, saj je bil glavni namen videokonference razgrniti problem v splošnem in v okviru obstoječih zakonskih določil in ugodnosti nakazati možne rešitve.

Pečino Pod Kalom obiskal tudi vladni podtajnik za javna dela Gianni Mattioli

**POHOD / NA POBUDO ŠTEVILNIH ZDRUŽENJ**

V spomin na Luthra Kinga

Med prireditelji tudi nekatere slovenske kulturne organizacije

Včerajšnji pohod za mir po mestnih ulicah (na sliki-Foto KROMA) je bil posvečen Martinu Luthru Kingu ob 30. letnici njegovega umora. Manifestacija, ki je potekala pod pokroviteljstvom Občine Trst, so priredila številna mestna kulturna in družbena združenja, med njimi tudi Zveza slovenskih kulturnih društev, Društvo slovenskih

izobražencev ter Slovenska prosveta.

Pohod za mir, ki je krenil z Goldonijevega trga, navadno prireajo takoj po novem letu, zaradi organizacijskih težav pa je bil na programu sele včeraj. Prireditve se je zaključila s krajšim kulturnim sporedom s crnskimi duhovnimi napevi in s predvajanjem videoposnetkov.

ŠOLSTVO IN VZGOJA / VAŽNA POBUDA

Načrt za preureditev Dijaškega doma

V torek postavitve temeljnega kamna

V torek, 7. aprila bodo simbolično položili temeljni kamen za povečanje in celovito preureditev Slovenskega dijaškega doma Srečko Kosovel. Skupni strošek investicije znaša preko pet milijard lir, Združenje Dijaški dom pa si je doslej zagotovilo kritje v višini treh milijard. Načrt za izvedbo teh del so naročili pred šestimi leti, začetno financiranje (dve milijardi) pa je zagotovil Sklad za Trst. Potem ko so dobili gradbeno dovoljenje, so dali na dražbo prvo transo in gradbena dela poverili podjetju Innocente, jekleno konstrukcijo tretjega nadstropja podjetju Stefanuto in vsa zunanja zapirala podjetju Ferroaluminio. Podrobnejše informacije so navedene na ličnih dvojezičnih tablah delovisča.

Temeljni kamen bodo, kot rečeno, položili v torek ob 15. uri. Ob tej priložnosti bo tudi slovesnost ob udeležbi visokih upravnih in političnih osebnosti iz FJK in iz Slovenije. V

temelje nove zgradbe bodo zazidali pergament z naslednjim besedilom: Ob postavitvi temeljnega kamna za povečanje in celovito preureditev Slovenskega dijaškega doma Srečko Kosovel v Trstu podpisniki pričakujemo, da bi ta zaslužna ustanova slovenske manjšine se naprej delovala v korist lastne skupnosti, da bi kot doslej bila zgledno odprta potrebam svojega okolja in družbe v Trstu kot Deželi Furlaniji-Julijski krajini ter prispevala k spoznanju in utrjevanju najplemenitejših vrednot človeštva, ki hoče mir in prijateljstvo med sosedi.

Besedilo je napisano v slovenscini in italijanscini. Postavitvi temeljnega kamna bo sledil blagoslov novogradnje, ki ga bo opravil trzaski škof msgr. Evgen Ravignani. Med drugim bodo spregovorili zupan Riccardo Illy, slovenski minister za solstvo Slavko Gaber ter podpredsednik deželne sveta Milos Budin, ki je tudi predsednik Sklada za Trst.

V okviru vsedravnega tedna kulturnih in ambientalnih dobrin je občina Devin-Nabrezina v sodelovanju z Naravoslovnim muzejem v Trstu priredila dopoldan vodenih ogledov Pečine pod Kalom in zapuscene Kakeseve apnenice.

Jamo je osebje trzaskemu muzeju v sodelovanju z jamarskima društvoma Grmada in Flondar primerno osvetlilo in opremilo. Navdušenim obiskovalcem so izvedenci iz naravoslovnih ved in arheologije obrazložili nastanek jame in zgodovino njenega naseljevanja s strani živali in pozneje tudi pračloveka.

V Dopoldanskih urah si je jama včeraj ogledal tudi italijanski vladni podtajnik za javna dela Gianni Mattioli, ki sta ga spremljala deželni svetovallec Ghersina in zupan Vocci. Slednji je uglednega vladnega predstavnika seznanil z vprašnji šempolajskega nadvoza, z neustreznostjo maloobmejnega prehoda prve kategorije za Gorjansko in s številnimi neizpolnjenimi obvezami podjetja ANAS pri gradnji avocesta na obinskem ozemlju.



SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE / NA MALEM ODRU

Od torka slovenska Balerina, Balerina

V režiji Branka Završana nastopa Lučka Počkaj



Slovenska premiera priredbe kratkega romana Marka Sosića Balerina, Balerina bo v torek ob 20.30 v na novi preurejeni mali dvorani (bivši bar). Tudi slovensko inacijo po lanskeletni italijanski (delo je prevedla Daria Betocchi) režira Branko Završan, Lučka Počkaj pa je Balerina (f. KROMA). Prva ponovitev dela, ki je v italijanscini na lanskeletnem festivalu sodobne dramatike doživela uspeh, bo v sredo zvečer ob isti uri.

Slovensko stalno gledališče pa že pripravlja tudi zaključno predstavo letošnje abonmajske ponudbe, in sicer Dobrega vojaka Svejka v režiji ceskega gosta Stanislava Mose. Ta predstava bo se-

V TOREK POPOLDNE

Harmonikarski kvintet GM v Rossettiju

V nizu Spazio Rossetti

V torek zvečer ob 18. uri bo v foyerju gledališča Rossetti koncert priznanega harmonikarskega kvinteta Glasbene matice. Gre za nastop v okviru raznolikih pobud, imenovanih Spazio Rossetti, ki želijo prikazati bogato in raznoliko tržasko kulturno stvarnost. Posebno tokratnega srečanja je v tem, da prvič nastopajo mladi glasbeniki GM. To je rezultat dogovora med slovensko glasbeno ustanovo in Stalnim gledališčem FJK, ki je organizator srečanj v Rossettiju.

Kvintet pod umetniškim vodstvom prof. Loredane Coceani, ki ga sestavljajo harmonikarji Igor Cante, Dario Fur-

lan, Aleksander Ipavec, Dean Rebecchi in Dario Savron, je v svojem desetletnem delovanju nabral zavidljivo število nastopov, radio-televizijskih snemanj in priznanj na tekmovanjih, med katera sodita dve prvi mesti leta 1987 v Bardolinu in leta 1989 v Folignu. Peterica mladih glasbenikov je za torkov koncert pripravila pester program. Na sporedu bodo skladbe iz originalnega repertoarja za tovrstne zasedbe, ki so jih napisali sledenci skladatelji: Jan Truhlar, Gerhard Maasz, Hugo Herrmann, Gustav Kneip, Astor Piazzolla, Hans M. A. Hauswirth in Fritz Dobler. **Aleksi Jercog**

GM / NASTOP

Bogat pregled Bachovih del

Gojenci šole Marij Kogoj

Glasbena matica - sola »M. Kogoj« je priredila v petek, 27. marca prvi interni nastop na temo in ga posvetila Johannu Sebastianu Bachu.

Glasbeni popoldan je nudil poslušalcem bogat pregled Bachovega vokalnega in instrumentalnega opusa; vseboval je skladbe od menuetov in plesov, ki so prvi stik malih pianistov s skladateljem, do zahtevnejših skladb za bolj izkušene glasbenike.

V Gallusovi dvorani so se predstavili gojenci iz razredov klavirja, harmonike, petja, violine in glasbene zgodovine.

Velikega nemškega skladatelja in njegovo glasbo so uvedle besede Sare Mosetti, Martine Feri in Martine Skabar, ki so se osredotocile vsaka na specifičen vidik Bachove produkcije.

Nastopili so pianisti Jernej Scek, Sara Zupancić, Petra Cercego, Christian Stipančič, Anika Stancić, Marialisa Bandi, Barbara Santini, Lara Komar; harmonikarji Giulia Valassi, Mikela Simac in Jana Satej, pevki Matejka Bukavec in Sara Jablansček ter violinist Francisek Tavcar.

Stevilno in navdušeno občinstvo je dokazalo, da so take ponudbe vedno dobrodošle. Ravnatelj sole Bogdan Kralj je na začetku pozdravil prisotne in na koncu uspešnega nastopa zagotovil, da bo sola nadaljevala z glasbenimi popoldnevi na temo, ki so predvsem namenjeni izobrazbi in kulturni obogatitvi gojencev.

Rossana Paliaga

TRST / PEDAGOŠKI LICEJ SLOMŠEK

Prešernova proslava po meri mladih

Gost učiteljsčnikov je bil zamejski pisatelj, alpinist in novinar Dušan Jelincić

»Nasmehnem se ob pogledu na prijatelje, ki ob enem govorijo tri jezike: slovensko, italijansko in angleščino. (...) Te kombinacije popestrijo naše pogovore, prav v teh besednih kolobocijih pa je najbolj razviden duh naše odprave, ki smo jo organizirali ob desetletnici skupnosti Alpe-Jadran. Če to ni znamenje mednarodne naklonjenosti in medsebojnega sprejemanja!« Če ta pisatelj ni najprimernejši gost naše Prešernove proslave, je pomislila prof. Skerknekje v letu 1995... Posegle so »visje sile«, prišlo je do cele vrste nezdgov in mi smo čakali, čakali... Kdor čaka, docaka! In vendarle se je v soboto 21. marca priznani zamejski pisatelj in alpinist Dušan Jelincić pojavil na naši soli. V rokah je nosil skatlo, ki je ni hotel izpustiti izpred oči, ker so bili v njej diapozitivi o odpravi na Eve-

rest leta 1990, torej neprecenljivo bogastvo - pogled v preteklost, v tiste dni, ko je res spoznal, kaj je mraz, trud, samota a tudi vztrajnost, prijateljstvo in zadosčenje. Prav gotovo nevzakdanja življenjska izkušnja, ki je bila nam vsem tako zelo dalec (ne samo zemljepisno). Jelincić nam je skušal vse to vsaj malce približati in lahko povem, da mu je popolnoma uspelo. Posebno hvalevredno je to, da je svoje pripovedovanje prilagodil nam, torej mladim, ki nismo želeli poslušati suhoparnega nastevanja krajev in vrhov ali podrobnega opisovanja tehnične plati odprave. Zanimalo nas je ravno to, kar nam je nudil: značilnosti, kulturne navade, razne posebnosti tistih krajev in zanimive anekdote. Njegove čustveno nabite besede, s katerimi mu je uspelo nam vsaj nakazati veličino



tiste odprave in trpljenje, občutek nemoci, napor, strast ter srečo tistih dni, so nam segle do srca. »Ni res, da je nezrel, kdor sanja, res pa je nasprotno: kdor ne sanja je star,« pravi Jelincić. In mi smo mladi, v nas živijo sanje, v nas živi ljubezen, med drugimi ljubezen do materinske. Se vedno lju-

bimo naš jezik in našega Prešerna. To so v uvodnem delu proslave tudi dokazale Lara, Elena in Martina z občutenim petjem Prešernove Pod oknom, ki jo je uglašil in s kitaro spremljal Paolo Bembi. (Jasna Tuta)

Na slikici: Jelincić je najboljšim dijakom izročil tudi priznanja.

Na Opčinah danes gojenci glasbene šole iz Maribora

Danes popoldne ob 18. uri se bodo v Prosvetnem domu na Opčinah predstavili mladi gojenci Srednje glasbene šole Maribor. Nastopili bodo: baritonist Ales Marčić, z arijami Haydna, Scarlattija in Mozarta, harmonikar Borut Zagoranski z deli Zolotarjeva in Timosenkoja, kvartet pozavn (program: Grieg, Dvorak, Ribic, Zitnik) in ansambel tolkal v različnih sestavih in s skladbami iz klasične in jazzovske zakladnice.

Radijska oddaja o zgodovini harmonike

Jutri bodo na valovih radia Trst A začeli predvajati glasbeno-zgodovinski niz z naslovom »Utripajoči meh - Vodnik skozi zgodovino harmonike«, katerega avtor je mladi tržaski glasbenik in muzikolog Aleksi Jercog. Ciklus trinajstih oddaj, ki bodo v celoti posvečene temu zelo priljubljenemu glasbilu, bo na sporedu vsak ponedeljek od 6. aprila do 29. junija ob 18. uri. V njih bo Aleksi Jercog, ki je lani objavil knjigo »La fisarmonica. Organologia e letteratura«, predstavil celotno zgodovinsko pot harmonike in glasbenih zvrsti, v katerih se je uveljavil ta instrument. Znanstvene razlage tematskih oddaj bodo dopolnjevali originalni arhivski posnetki iz različnih obdobji, ki veljajo za dragocena zgodovinska pričevanja. V nizu bodo tako študentje in poznavalci harmonike kot številni ljubitelji in navdušenci zasledili najrazličnejše podatke in zanimivosti.

OBVESTILA

V PROSTORIŠK VIGRED v Sempolaju bo do jutri, ponedeljka, 6. aprila od 17. do 20. ure, danes tudi od 10. do 12. ure, odprta razstava velikonočnih pirhov in vezenih izdelkov. Vezenine so sad poztvovalega dela obiskovalk tečaja vezenja, ki poteka v Sempolaju že četrto leto, pod mentorstvom gospe Marice Peric. Na ogled bodo tudi velikonočni pirhi, pripravljeni na raznorazne načine, in priložnostna ročna dela, ki so jih izdelali prijatelji društva.

VZPI-ANPI, VZED-ANED vabita danes, 5. aprila ob 15. uri na opensko strelisce, na SPOMINSKO SVEČANOST ob 54. letnici smrti 71 talcev. Govorila bosta občinski svetovalec Igor Dolenc in prof. Licia Chersovani, predsedovala bo Tjaša Kocman, sodeloval bo Mv torek, 7. aprila 1998 ob 20.30a Sluge.

SPORTNO DRUSTVO MLADINA - smučarski odsek naproša člane, da potrdijo nakup društvenih smučarskih kompletov najkasneje do jutri, 6. aprila. Obenem obvesča ostale zainteresirane člane, da se javijo do istega dne na tel. št. 220820 ali 220718.

DRUSTVO SLOVENSKIH IZOBRAZENECV v Trstu vabi jutri, v ponedeljek, 6. aprila v Peterlinovo dvorano na predvelekononočno srečanje s tržaskim skofom msgr. Evgenom Ravignanijem. Srečanje bo ob 20.30.

SLOVENSKI KLUB - V torek, 7. aprila 1998, ob 20.30, v Gregorčičevi dvorani (ul. sv. Franciska 20) - Po srečanju Violante-Fini: Zakaj se zgodovinarji ne strinjajo z javno pobudo o narodni pomiritvi? Svoja razmišljanja in stališča bodo pojasnili zgodovinarji Marta Verginella, Boris Gombac in Sandi Volk.

UCENCI IN UCITELJI COS Sempolaj sporcamo vascanom, da bo v sredo,

8. aprila 1998 ob 11. uri turnir sicanja pirhov na solskem dvorišču. Vabljeni!

KD LONJER-KATINARA v sodelovanju z Narodno in študijsko knjižnico Trst vabi na predstavitev knjige ZASTAVA SVETA BODI TI NAM VEZ - društveni prapori na Tržaskem in v Istri pred 1. svetovno vojno. Predstavitev bo v sredo, 8. aprila 1998 ob 20.30 v lonjerskih društvenih prostorih. Prisotna bosta avtorja Boris Kuret in Salvator Zitko, ki ju bo predstavil zgodovinar Aleksej Kalc. Večer bo popestrila glasbena točka.

ZUPNIJA SV. JERNEJA na Opčinah in salezijanska skupnost prirejata v sredo, 8. aprila ob 20.30 SPOKORNO BOGOSLUŽJE IN SPOVEDOVANJE MLADINE in MLADIH DRUŽIN. Po uvodni misli prof. Ivana Florjanca bo zupnijska cerkev odprta, dokler se bodo udeleženci želeli pogovarjati z duhovniki, Za-

spoved in pogovor bodo na razpolago duhovniki Ivan Florjanc, Tone Bedencić, Franc Pohajac in Zvone Strubelj.

AEROBIKA V BAZOVICI vsako sredo in petek, od 18. do 19. ure do začetka junija. Vabljeni novi člani! Tel. št. 226659 ali 226580.

AEROBIKA na Kontovelu. Vsako sredo in petek, ob 20.50, do začetka junija. Vabljeni novi člani.

KRUT prireja 7-dnevne počitnice na otoku Kreta od 26. 6. do 3. 7. 1998. Vpisovanje in informacije do 9. aprila t. l. na sedežu krožka v Trstu, Ul. Cicero- ne 8, tel. št. 360072 - vsaki dan razen sobot.

DRUSTVENA GOSTILNA NA OPCINAH, Ul. Alpini 18, vabi spoštovane člane, da se udeležijo REDNEGA OBCNEGA ZBORA, ki bo v ponedeljek, 13. aprila ob 20. uri v prvem sklicanju in V SREDO, 15. APRILA ob 20.30 v drugem sklicanju v Društveni gostilni na Opčinah. Dnevni red: po-

ročilo upravnega sveta, blagajniško poročilo, razprava in odobritev obračuna in poročil, razno.

VPISOVANJA V SLOVENSKO JASLI bodo potekala do 30. aprila. Za informacije poklicite na tel. št. 826464.

SKLAD MITJA CUK nudi POPOLDANSKI DOPOLNILNI POUK iz vseh predmetov in za vse solske stopnje, INDIVIDUALNE LEKCIJE iz vseh predmetov in za vse stopnje, ANGLESKI TEČAJ - različne stopnje, individualne in skupinske lekcije. Informacije po tel. 040/212289 od ponedeljka do petka v dopoldanskem času.

MLADINSKI DOM IN ZUPNIJA BOLJUNEC zbira material o zgodovini boljunске cerkve. To so pesmarice, podobice, spominske slike, stari rojstni, mrtvaški in poročni listi, verske podobice, kipci, krizi, clanki, prti in drugi dokumenti verske vsebine. Če imate doma kaj takega, vas vlijudno

prosimo, ce nam bi material posodili, da bomo lahko pripravili cim bogatejšo in zanimivejšo razstavo ob 350-letnici letnice nad oltarjem. Hvala. Informacije na tel. 228422.

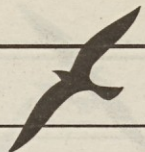
KMECKA ZVEZA obvesča odvisne delavce in upokojence, da se za izpolnitev davčnih prijav 730 in 740 lahko poslužujejo njenih storitev. Interesenti se lahko javijo v uradih zveze v Trstu, Ul. Cicerone 8, tel. št. 362941, in v Gorici, Ul. Malta 1, tel. št. 531644 v delovnem urniku.

SKLAD MITJA CUK obvesča, da je vsak torek, petek in soboto na razpolago posvetovalnica za vzgojo in razvoj. Informacije od ponedeljka do petka na tel. št. 212289 v dopoldanskem času.

KMECKA ZVEZA obvesča svoje člane, da njeni uradi delujejo z naslednjim urnikom: od ponedeljka do petka od 8. do 13. ure ter ob torkih in četrkih od 14. do 16.

ure. Ob sobotah so uradi zaprti.

SLOVENSKA GLASBENA SOLA KONCERTNA POBUDA ROJAN razpisuje natečaj za izvirno, se neobjavljeno komorno skladbo za GLAS in INSTRUMENT s slovenskim besedilom. Natečaj je namenjen mladim (starost do 35 let) slovenskim zamejskim glasbenikom/skladateljem. Dela je treba posredovati do 31. maja letos v DVOJNIKU in z GESLOM na naslednji naslov: Slovenska glasbena sola / Koncertna pobuda Rojan, Ul. / Via Cordaroli 29 - 34135 Rojan / Roiano, Trst / Trieste. Priloziti je treba v zapečateni ovojnici ime in priimek, naslov in geslo. Skladbe bo ocenila komisija treh priznanih zamejskih glasbenikov. I. nagrada znaša 300.000 lir; II. nagrada 200.000 lir; III. nagrada 100.000 lir. Nagrajene skladbe bomo izvajali na letošnjem drugem jesenskem glasbenem srečanju mladih v Rojanu.



SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

MARKO SOSIC: **BALERINA, BALERINA**

v interpretaciji LUCKE POČKAJ - režija BRANKO ZAVRSAN

PREMIERA v torek, 7. aprila ob 20.30

PONOVI TEV v sredo, 8. aprila ob 20.30

Zaradi omejenega števila sedežev je potrebno predhodno rezervirati sedež. Rezervacije od 10. do 12. ure v Kulturnem domu, Ul. Petronio 4, tel. 632664.

UPRAVA OBČINE DOLINA
vabi vinogradnike

naj se v največjem številu udeležijo 42. razstave vin, ki bo v Dolini od 9. do 12. maja 1998 v sklopu tradicionalne Majence in naj prinesejo svoje vzorce v steklenicah Bordolesi na županstvo

v sredo, 8. aprila od 16.30 do 18.30

Ob 20. uri se bo sestala ocenjevalna komisija
Župan
BORIS PANGERC

SLOVENSKI KLUB

Po srečanju Violante-Fini:

ZAKAJ SE ZGODOVINARI NE STRINJAJO Z JAVNO POBUDO O NARODNI POMIRITVI?V uvodnem razmislijanju bodo svoja
stališča pojasnili zgodovinarji

Marta Verginella, Boris Gombac in Sandi Volk

V torek, 7. aprila 1998 ob 20.30

v Gregorčičevi dvorani (Ul. sv. Franciska 20)

GLASBENA
MATICA TRSTv sodelovanju
z gledališčem

Rossetti

koncert

**HARMONIKARSKI
KVINTET GM**

mentor

Loredana Coceani

V torek, 7. aprila

ob 18. uri

v Foyerju

gledališča Rossetti

Vabljeni! Vstop prost!

VČERAJ-DANES

Danes, NEDELJA,

5. aprila 1998

VINCENT

Sonce vzide ob 6.38 in

zatone ob 19.38 - Dolžina

dneva 13.00 - Luna vzide

ob 13.27 in zatone ob 3.28

Jutri, PONEDELJEK,

6. aprila 1998

VILJEM

VREME VČERAJ OB 12.

URI: temperatura zraka

15.9 stopinje, zračni tlak

1012 mb ustaljen, veter 9

km na uro jugovzhodnik,

vlaga 72-odstotna, nebo

oblačno, morje skoraj mir-

no, temperatura morja 11,6

stopinje.

Loterija

4. aprila 1998

BARI 87 77 80 89 28

CAGLIARI 7 75 71 56 19

FIRENCE 1 12 20 25 52

GENOVA 43 62 78 18 45

MILANO 84 85 76 10 75

NEAPELJ 7 71 31 29 68

PALERMO 21 46 86 87 48

RIM 49 17 60 76 64

TURIN 12 8 24 74 29

BENETKE 77 74 61 45 44

Super

Enalotto 1 7. 21 49 84 87 77

Nagradni sklad

1 dobitnik s 6 točkami

45 dobitnikov s 5 točkami

6.357 dobitnikov s 4 točkami

265.568 dobitnikov s 3 točkami

19.453.348.985 lir

14.347.811.400 lir

108.074.200 lir

765.000 lir

18.300 lir

DELAVNICA

SAVIO2

Zunanje in notranje

lesene in aluminijaste

zasteklitve.

Splošno kovaštvo.

KRIŽ, 152 Trst - Tel. 040-220294

SEŽANA - Ul. Mare Husove 3 - Tel. 067-31358

DRUŠTVO
SLOVENSKIH
IZOBRAŽENCEV

vabi na

PREDVELIKONOČNO

SREČANJE

S ŠKOFOF

EVGENOM

RAVIGNANIJEM

jutri, 6. aprila

ob 20.30

v Peterlinovi dvorani,

Donizettijeva 3

DRUŠTVO
SLOVENSKIH
IZOBRAŽENCEV

vabi na

PREDVELIKONOČNO

SREČANJE

S ŠKOFOF

EVGENOM

RAVIGNANIJEM

jutri, 6. aprila

ob 20.30

v Peterlinovi dvorani,

Donizettijeva 3

Normalen urnik lekarn od

8.30 do 13.00 in od 16.00 do

19.30

Lekarne odprte tudi od

13.00 do 16.00

Ul. Mazzini 43 (tel.

631785), Ul. F. Severo 112

(tel. 571088), Zavljje - Ul. Fla-

via 89 (tel. 232253).

Fernetici (tel. 416212) - s

predhodnim telefonskim po-

zivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte od 19.30

do 20.30

Ul. Mazzini 43, Ul. Fabio

Severo 112, Ul. Combi 17,

Zavljje - Ul. Flavija 89.

Fernetici (tel. 416212) - s

predhodnim telefonskim po-

zivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte od 19.30

do 20.30

Ul. Mazzini 43, Ul. Fabio

Severo 112, Ul. Combi 17,

Zavljje - Ul. Flavija 89.

Fernetici (tel. 416212) - s

predhodnim telefonskim po-

zivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte od 19.30

do 20.30

Ul. Mazzini 43, Ul. Fabio

Severo 112, Ul. Combi 17,

Zavljje - Ul. Flavija 89.

Fernetici (tel. 416212) - s

predhodnim telefonskim po-

zivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte od 19.30

do 20.30

Ul. Mazzini 43, Ul. Fabio

Severo 112, Ul. Combi 17,

Zavljje - Ul. Flavija 89.

Fernetici (tel. 416212) - s

predhodnim telefonskim po-

zivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte od 19.30

do 20.30

Ul. Mazzini 43, Ul. Fabio

Severo 112, Ul. Combi 17,

Zavljje - Ul. Flavija 89.

Fernetici (tel. 416212) - s

predhodnim telefonskim po-

zivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte od 19.30

do 20.30

Ul. Mazzini 43, Ul. Fabio

Severo 112, Ul. Combi 17,

Zavljje - Ul. Flavija 89.

Fernetici (tel. 416212) - s

predhodnim telefonskim po-

zivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte od 19.30

do 20.30

Ul. Mazzini 43, Ul. Fabio

Severo 112, Ul. Combi 17,

Zavljje - Ul. Flavija 89.

Fernetici (tel. 416212) - s

predhodnim telefonskim po-

zivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte od 19.30

do 20.30

Ul. Mazzini 43, Ul. Fabio

Severo 112, Ul. Combi 17,

Zavljje - Ul. Flavija 89.

Fernetici (tel. 416212) - s

predhodnim telefonskim po-

zivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte od 19.30

do 20.30

Ul. Mazzini 43, Ul. Fabio

Severo 112, Ul. Combi 17,

Zavljje - Ul. Flavija 89.

Fernetici (tel. 416212) - s

predhodnim telefonskim po-

zivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte od 19.30

do 20.30

Ul. Mazzini 43, Ul. Fabio

Severo 112, Ul. Combi 17,

Zavljje - Ul. Flavija 89.

Fernetici (tel. 416212) - s

predhodnim telefonskim po-

zivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte od 19.30

do 20.30

Ul. Mazzini 43, Ul. Fabio

Severo 112, Ul. Combi 17,

Zavljje - Ul. Flavija 89.

Fernetici (tel. 416212) - s

predhodnim telefonskim po-

zivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte od 19.30

do 20.30

Ul. Mazzini 43, Ul. Fabio

Severo 112, Ul. Combi 17,

Zavljje - Ul. Flavija 89.

Fernetici (tel. 416212) - s

predhodnim telefonskim po-

zivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte od 19.30

do 20.30

Ul. Mazzini 43, Ul. Fabio

Severo 112, Ul. Combi 17,

Zavljje - Ul. Flavija 89.

Fernetici (tel. 416212) - s

predhodnim telefonskim po-

zivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte od 19.30

do 20.30

Ul. Mazzini 43, Ul. Fabio

Severo 112, Ul. Combi 17,

Zavljje - Ul. Flavija 89.

Fernetici (tel. 416212) - s

predhodnim telefonskim po-

zivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte od 19.30

do 20.30

Ul. Mazzini 43, Ul. Fabio

Severo 112, Ul. Combi 17,

Zavljje - Ul. Flavija 89.

Fernetici (tel. 416212) - s

predhodnim telefonskim po-

zivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte od 19.30

do 20.30

Ul. Mazzini 43, Ul. Fabio

Severo 112, Ul. Combi 17,

Zavljje - Ul. Flavija 89.

Fernetici (tel. 416212) - s

predhodnim telefonskim po-

zivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte od 19.30

do 20.30

Ul. Mazzini 43, Ul. Fabio

Severo 112, Ul. Combi 17,

Zavljje - Ul. Flavija 89.

Fernetici (tel. 416212) - s

predhodnim telefonskim po-

zivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte od 19.30

do 20.30

Ul. Mazzini 43, Ul. Fabio

Severo 112, Ul. Combi 17,

Zavljje - Ul. Flavija 89.

Fernetici (tel. 416212) - s

predhodnim telefonskim po-

zivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte od 19.30

do 20.30

Ul. Mazzini 43, Ul. Fabio

Severo 112, Ul. Combi 17,

Zavljje - Ul. Flavija 89.

Fernetici (tel. 416212) - s

predhodnim telefonskim po-

zivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte od 19.30

do 20.30

Ul. Mazzini 43, Ul. Fabio

Severo 112, Ul. Combi 17,

Zavljje - Ul. Flavija 89.

Fernetici (tel. 416212) - s

predhodnim telefonskim po-

zivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte od 19.30

do 20.30

Ul. Mazzini 43, Ul. Fabio

Severo 112, Ul. Combi 17,

Zavljje - Ul. Flavija 89.

Fernetici (tel. 416212) - s

predhodnim telefonskim po-

zivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte od 19.30

do 20.30

Ul. Mazzini 43, Ul. Fabio

Severo 112, Ul. Combi 17,

GORICA-NOVA GORICA / NOV SPORAZUM MED OBČINAMA

Določili skupni postopek glede »Projekta sprave«

Do julija morata občini predložiti načrte za koriščenje možnih 30 milijard financiranj iz virov Evropske skupnosti

Zupana Gorice in Nove Gorice Gaetano Valenti in Crtomir Spacapan sta včeraj na goriskem zupanstvu podpisala nov dogovor o sodelovanju med občinama. Sporazum zadeva skupni postopek za definiranje »Projekta sprave med prebivalci Gorice in Nove Gorice«, ki naj bi se financiral iz postavke B7-502 evropskega proračuna.

V premisi dogovora so obnovljene etape, ki so privedle do tega novega koraka na poti sodelovanja med občinama. Prvi projekt skupnega načrtovanja, ki naj bi s preobrazbo na carino vezanih gospodarskih dejavnosti preprecilo negativne posledice odprave carinskih pregrad ob vstopu Slovenije v Evropsko unijo, sta zupana predložila evropskemu parlamentu že avgusta 1996. Oktobra istega leta so evropski poslanci pozvali evropsko komisijo, naj podpre projekte preobrazbe gospodarstva ob meji med Evropsko unijo in Slovenijo ter projekte za ovrednotenje prostora s skupnim planiranjem v poslovnem bazenu. Na teh osnovah in po nekaterih zapletih v zvezi s prvotno evidentirano postavko, ki se je nanašala na posege za rekonstrukcijo držav Vzhodne Evrope in posebej nekdanje Jugoslavije (crpanje iz tega vira bi bilo iz tehničnih in političnih razlogov precej problematično), je bila decembra lani v evropskem proračunu predvidena možna financiranja »Projekta za spravo« in sicer s cr-



Zupana podpisujeta sporazum (foto Bumbaca)

panjem iz 30 milijard evrov, ki naj bi jih dodelili programu »Phare - Cross Border Cooperation« (program investicij v državah »sosedah« EU) kot namensko financiranje za projekte sodelovanja obeh Goric.

Včeraj podpisani dogovor predvideva roke in postopke dela skupne tehnične komisije, ki jo bo usklajeval prof. Robert Leonardi z »London School of Economics« in bo morala do julija letos izdelati konkretne predloge, na osnovi katerih bosta občini lahko zaprosili za financiranja. Postopek se bo začel z analizo družbeno-gospodarskega položaja in posledic vstopa Slovenije v EU, nakar bodo pripravili hipoteze razvojnih možnosti, ki naj bi jih financirala EU. Gre za posege na petih tematskih področjih, ki zajemajo: primarni in terciarni sektor; majhna in srednje

velika podjetja ter storitve; prevoze in logistiko; družbene dejavnosti in kulturo; urbanizem in okolje.

Oba zupana sta dogovoru pripisala velik pomen. Valenti je ocenil, da gre za dejanje primarne pomena za kulturno in gospodarsko sodelovanje med mestoma, ki ga podpirajo evropske institucije in je bilo prav v petek deležno priznanja tudi na zasedanju Srednjeevropske pobude v Milanu. Spacapan je poudaril, da gre za začetek ekonomskega povezovanja. Dosedanji dogovori so obravnavali sodelovanje na drugih, gotovo tudi pomembnih področjih, vendar je skupno gospodarsko načrtovanje bistvenega pomena upoštevajoč nezadržno približevanje vstopu Slovenije v Evropo. »Evropa nam stoji ob strani in nam ponuja možnost koriščenja velikih sredstev:

če jih bomo znali zares pridobiti, bomo naredili zgodovinski korak«, je ocenil novogoriški zupan.

Novinarsko srečanje sta Valenti in občinski odbornik za evropske zadeve Amirante izkoristila tudi za odgovor na kritična stališča iz vrst Oljke v zvezi s politiko občine glede evropskih financiranj. Deželno glasilo Oljke (in pred dnevi v PD objavljeno podobno stališče predsednika Pokrajine) namreč očita občini, da je načrt preobrazbe obmejnega gospodarstva pripeljala do mrtve točke, ker je iskala bliznjico do Bruslja, ne da bi predhodno predložila projekte deželni in državni vladi. Zaradi tega bo ves postopek za projekt preobrazbe gospodarstva treba začeti znova, medtem ko je ta »Projekt sprave«, nekaj drugega, veliko bolj omejenega.

»Gotovo gre za dvoje različnih projektov, a drugi je sin prvega«, odgovarja zupan Valenti in pravi, da so konkretno pozornost Evrope lahko dosegli le po zaslugi prizadevanj obeh občin. Zato se bosta občini sedaj zavzeli, da dosežeta tudi dodelitev teh sredstev, ki jih ni malo in ki - tako nam je pojasnil odbornik Amirante - na razliko od projekta preobrazbe gospodarstva niso pogojena s predhodno dodelitvijo sredstev nacionalnih vlad, temveč jih bodo lahko neposredno namenili financiranju načrtovanja in nato izvajanja projektov skupnega interesa.

POKRAJINA / V MUZEJU NA GRAJSKEM GRIČU

Ob razstavi Pacassija napovedali delno odprtje palače Attems

Odprtje razstave o delovanju arhitekta Nicolaja Pacassija v pokrajinskem muzeju na gradu je pokrajinskim upraviteljem ponudila priložnost, da so se obvezali, da bodo cimprej izpeljali obnovo Attemsove palače na Kornu. Pacassija v Gorici zelo dobro poznamo, ker je pri nas izdelal načrte za vrsto pomembnih stavb bodisi v mestu kot na podeželju, kot so palača zupanstva, palača Attems na Kornu, dvorec Vogrsko, palača Attems v Podgori (te sicer ni več), vodnjaka na Travniku in v parku palače Attems na Kornu.

Razstavo so odprli v četrtek in bo na ogled v pokrajinskem muzeju na grajskem griču do 2. junija (vsak dan, razen ponedeljka, od 9. do 18. ure). Razstavljeni so fotografski posnetki goriskih palač, tudi z zanimivimi podrobnostmi in načrti, kot tudi načrti večjih palač na Dunaju, v Pragi, v Celovcu in drugod po Avstriji, za katere je Pacassi naredil načrte ali pa jih je popravil, kot mu je naročila cesarica Marija Terezija. Bil je v njenih časih. Zaradi tega so ga ob sedanjih razstavi nazvali »Arhitekt Habsburzanov«.

Omenili smo obljubo upraviteljev o dokončni obnovi palače Attems na Kornu, ki je zaradi povodnji v letu 1983 deloma ali v celoti zaprta že pet-

najst let. Pritilcije naj bi odprli že letos, je dejal predsednik pokrajine Brandolin, za celotno prenovu pa so potrebne še tri milijarde. Odbornica za kulturo Maria Masau Dan je omenila potrebo po večji povezanosti z različnimi kulturnimi institucijami na Goriskem. Ravnateljica pokrajinskih muzejev Emanuela Montagnari Kokelj je pozvala so- le naj obiščejo razstavo (pripravili bodo vodene ogleda) in obljubila, da bodo poleg zajetnega kataloga, ki so ga izdali za to priložnost, že v naslednjih tednih pripravili brošure v italijanskem, slovenskem in nemškem jeziku. (mw)

Mladi Irci jutri v Sovodnjah na srečanju »Comenius day«

Jutri ob 18. uri bo v občinski telovadnici v Sovodnjah prvo srečanje teh sol, ki so povezane v projektu »Comenius«, ki ga podpira Evropska skupnost z namenom, da bi se soloobvezna mladina iz različnih držav članic spoznavala in zbliževala. Nas zamejski »Comenius« deluje letos že drugo leto in je povezal štiri sole: srednjo solo Sv. Ciril in Metod iz Trsta, večjo osemletko iz Dublina (Irska), osnovna sola iz vasi Chwilog (Wales - VB) ter OS Petera Butkovica Domna iz Sovodnej.

Ze v petek se je na Trzasko pripeljala večja skupina Ircev s pobratene sole: 40 dijakov in okrog 20 staršev in učiteljev. Med enotedenskim obiskom bodo bivali pri trzaskih sovrstnikih, obiskali bodo kraje v nasi okolici, pa tudi slovensko prestolnico. Po en dan bodo preživeli na srednji soli v Trstu in na osnovni soli v Sovodnjah.

V prvem letu projekta »Comenius«

so si sole izmenjavale le dopise o jeziku, kulturi, običajih in načinu življenja ter videokasete o delovanju, okolju, sportu. Letošnje drugo leto »Comeniusa« pa predvideva izmenjave in obiske. Sovodnjski in trzaski učenci bodo irskim vrstnikom vrnilni obisk v maju, ko se bodo v spremstvu staršev, učiteljev, ravnateljev podali v Dublin za teden dni.

Glavni dogodek pa bo jutrišnji »Comenius day« v Sovodnjah. Učenci, starši in vsa vaska skupnost se nanj pridno pripravljajo, saj srečanje zahteva kar nekaj požrtvovalnosti, dobre volje in sodelovanja. Občinska uprava je pobudo primerno podprla, tudi finančno, prispevek sta namenili sovodnjska Kreditna banka in Kmečka banka. Vsi želimo, da bi pobuda cimbolje uspela in utrdila prijateljske vezi med učenci treh sol. Irskim gostom, ki so že med nami, pa naj velja naš prisrčen Dobrodošli v nasi sredi! (T.S.)

TRŽIČ / SLOVENSKI ROJAKI

Pobuda za novo društvo

Občina je ponudila prostore Ustanovni zbor bo 14. aprila

Slovenski rojaki v Trzinu se pripravljajo na ustanovitev lastnega društva, ki bo skrbelo za oživitve kulturne dejavnosti v mestu. Po odločitvi trziške občine, da jim ponudi v uporabo primerne prostore, so se odprle možnosti za ustanovitev krožka ali društva. O tem je bil govor na spoznavnem srečanju, ki je bilo prejšnjo sredo. Zbralo se je kar lepo število naših rojakov. V prisotnosti predstavnikov občine je udeležence pozdravila Bernardka Radetič, ki je nakazala namen pobude, to je prizadevanje za ohranjanje slovenskega jezika in kulture, skrb za družabnost, negovanje in utrjevanje

prijateljskih in občeclovskih stikov. Srečanje je potekalo dvojezično, prevajala je Nataša Bazani.

Občinska uprava je dokazala pripravljenost podpreti prizadevanja, s tem da daje na razpolago prostore. Na potezi so zdaj trziški rojaki. Upravljanje prostorov in sestavo programov mora prevzeti društvo, krožek ali združenje. V ta namen sklicujejo ustanovni občni zbor v torek, 14. aprila, ob 20. uri v baru ACLI v Ul. Sant' Ambrogio. Upravljalji bodo o statutu in izvolili prvo vodstvo. Vabilo k udeležbi je naslovljeno vsem rojakom, ki živijo na območju Trzica.

PODGORA / RESOLUCIJA RAJONSKEGA SVETA

Bolnišnica: potrebna je integracija s Šempetrom

Kritike na račun upraviteljev v zdravstvu

V četrtek, 26. marca, je bila v Podgori na pobudo rajonskega sveta javna razprava o zdravstvu na Goriskem s posebnim ozirom na stanje in razvojne možnosti bolnišnice v Gorici. O srečanju smo že obsirno poročali. Rajonski svet pa je prediskusi na redni seji ponovno razpravljal o javni zdravstveni službi upoštevajoč stališča, ki so bila opredeljena na zgoraj omenjenem srečanju. Stališča so strnili v resoluciji, ki so jo včeraj dostavili goriskemu zupanu Valentiju, predsedniku pokrajine Brandolinu, parlamentarcema Volčicu in Prestamburgu, občinskim svetovalcem in odbornikom pa tudi predsednikom drugih goriskih rajonskih svetov.

Podgorski rajonski svet kritizira nosilce deželne politike na področju zdravstva zaradi zapostavljanja bolnišničnih struktur na Goriskem; opredeljuje se proti preusmerjanju finančnih sredstev, ki so bila predvidena za bolnišnico v Gorici; obsoja dušeci menedžerski način upravljanja zdravstvene službe, ki si prizadeva za selitev

raznih dejavnosti iz Gorice v Trzin ter izraza nestrinjanje z nakazano možnostjo namestitve javne bolnišnice v objekt usmiljenih bratov, za kar se močno zavzema nekdanji deželni odbornik Fasola. Rajonski svet ugotavlja (in jih tudi navaja) vrsto razlogov proti taki možnosti.

Pomemben je zlasti zaključni del resolucije, kjer je navedena ugotovitev, da je stanje v zdravstvu postalo nevzdržno. Edina stvarna in sprejemljiva možnost glede goriske bolnišnice je v funkcionalni integraciji s sosednjo šempetrsko bolnišnico. Na novo naj bi v tem primeru zgradili le novi že predvideni krak ob dosedanji bolnišnici. Gre za pobudo, ki je tudi povsem v skladu s predvidenimi procesi evropskega združevanja.

Resolucija se zaključuje s pozivom občini in vsem, ki lahko kakorkoli pomorejo k uresnitvi takega načrta, naj si v tem smislu tudi konkretno prizadevajo. Podobno resolucijo kot v Podgori naj bi sprejeli tudi v drugih rajonskih svetih.

GORICA / KULTURNI SPOMENIKI

Novi prispevki za dela na gradu

Iz Rima 4 milijarde za Muzej zaklada stolnice in informacijska vrata na meji

Deželno nadzornistvo za kulturne dobrine je dodelilo goriski občini skoraj pol milijarde lir za obnovo elektricne napeljava in varnostnih sistemov na gradu. Vest sta včeraj na srečanju z novinarji v prisotnosti zupana javila nadzornik arh. Franco Bocchieri in občinski odbornik za kulturo Antonio Devetag. Slednji je podčrtal, da bo to prispevalo k dodatnemu ovrednotenju gradu, ki po številu obiskovalcev zaostaja le za Miramarom. Poleg tega je Dežela namenila tudi prispevek 150 milijonov za obnovo sprehajališča po zunanjem obzidju. Z deli bodo začeli v kratkem.

To pa ni edina pozitivna vest v zvezi z ovrednotenjem kulturnega pre-

moženja Gorice. Arh. Bocchieri je namreč potrdil namen nadzornstva, da cimprej izpelje prenovu Ascolijeve hiše v istoimenski ulici, v kateri bo kmalu dobil sedež prestižni Center za restavriranje papirja. V isti ulici naj bi se to pomlad odpli muzej v sklopu sinagoge.

Zanimive vesti prihajajo tudi iz Rima, kjer sta bila odobrena dva od načrtov občine, nadškofije in družbe Insiel za koriščenje investicij za jubilej leta 2.000. V Gorico naj bi prišle 4 milijarde za »informatska vrata« na mejnem prehodu v Standrežu in za Muzej zaklada stolnice v nekdanjem samostanu sv. Klare na vogalu istoimenske ulice in Verdijevega korza.

NOVICE

Sezona SSG: Minister v škripcih v postavitvi gledališča iz Celja

Jutri (red A) in v torek (red B) ob 20.30 bo v Kulturnem centru Lojzeta Bratuzja v Gorici šesta letošnja predstava v abonmaju SSG in sicer gostovanje Slovenskega ljudskega gledališča iz Celja s predstavo Minister v škripcih. Režiser predstave je Dušan Mlakar. Predstavo prireja Slovensko stalno gledališče iz Trsta v sodelovanju s Kulturnim domom iz Gorice. Podrobnejše informacije nudijo v pisarni Kulturnega doma (tel. 33288).

Opereta v Kulturnem domu v okviru italijanske sezone

Abonmajska sezona italijanskega gledališča se bo sklenila jutri z opereto »Il paese dei campanelli« v izvedbi ansambla Compagnia Italiana di Operette. Predstava bo ob 20.30 v Kulturnem domu. Ob tem velja povedati, da je v programu prišlo do zamenjave. Znan opereta avtorjev Lombarda in Ranata, ki jo uprizorijo jutri, zamenjuje predstavo musicala Irma la dolce, ki je odpadla zaradi tehničnih težav.

Pravljici v Feiglovi knjižnici

Jutri ob 17. uri bodo v Feiglovi knjižnici pozdravili prihod pomladi. Otroci bodo poslušali kar dve pravljici: švicarsko Nekoc je bila... in slovenske avtorice Marlenke Stupica Čudežno drevo, ki se spomladi spremeni v res pravi čudež. Po pripovedovanju Barbare Rustja bodo otroci tudi sami spremenili drevo iz lepenke v čudežno drevo, s tem da bodo nanj nalepili raznobarvne rožice. Tudi tokrat bodo dobili spominček na pomladansko pravljico, s katero se zaključuje letošnji cikel otroških uric v Feiglovi knjižnici.

Nedeljske prireditve v Gorici

Trgovine in javni lokali v Gorici bodo danes predvidoma odprti, kljub polemikam, ki so se s tem v zvezi pojavile zadnje dni med trgovci. Združenje trgovcev ASCOM prireja danes v sodelovanju z občino več pobud, ki naj bi v mesto privabile številne obiskovalce in kupce. Tako bo dopoldne spreved starinskih avtomobilov, na Korzu bodo svoje stojnice postavili prodajalci stari, avtomobilski zastopniki pa bodo razkazovali nove modele. Popoldne napovedujejo zanimiv spored na gradu z nastopi "srednjeveških" muzikantov in plesalcev. Vstop v grad in muzeje bo brezplačen. Dopoldne bo po goriskih ulicah tudi pohod Vivicità.

Blagoslovitev oljčnih vejic

Z blagoslovom oljčnih vejic po cerkvah se danes pricenja veliki teden. V Gorici bo osrednji obred ob 10. uri pred kapucinsko cerkvijo. Blagoslov bo opravil nadškof Bommarco. Izpred kapucinske cerkve bodo verniki v sprevedu odšli v stolnico, kjer bo zatem bogoslužje. Ob velikem tednu bo nadškof opravil tudi več obiskov v tovarnah, domovih za ostarele in pri redovnikih. Obredi se bodo nadaljevali v četrtek ob 10. uri (blagoslov olja) ter nato zvečer, ko bo maša v spomin na zadnjo večerjo.

DIMENSIONE NA RAZPOLAGO UDIRE SRI SLUŠNO PRIZADETIM, PREIZKUŠNJE TUDI NA DOM

Slušne aparate lahko brezplačno preizkusite v Gorici, ul. Vittorio Veneto 36, tel. 0481/33943 ob torkih in četrkih od 9. do 12. ure, ob sredo in petkih od 15. do 18.30 ure.

POSVET / SKP O INSTITUCIONALNIH VPRAŠANJIH

Za enotno deželo in novo vlogo pokrajin

Nevarnost metropolitanskega območja Sen. Marchetti o razpravi v dvodromni komisiji

O institucionalnih vprašanjih na deželni ravni pa tudi o ustavnih reformah bo govor se dolgo. Prvič, ker skoraj ni časa, da bi se v deželnem svetu v tej zakonodajni dobi lotili obravnave tega vprašanja, in drugič, ker je koalicijska, ki vodi deželo presibka, da bi rešila tako zahtevno vprašanje. Ročno zavoro pa vse pogostejše vključujejo na vsedržavni ravni. Vprašanja preureditve lokalne samouprave v Furlaniji - Juljski krajini in ustavnih reform so sicer ločena, vendar pa sočasno tudi povezana: odloča se namreč o vrsti in vsebini demokracije. Riziko prehoda v manj demokratičen sistem, čeprav z izgovorom večje uspešnosti v delovanju javne uprave, je namreč prisoten. Uveljavljanje specifičnih, ozkih interesov je mogoče v okolju, ki ne deluje enotno. V tej logiki je tudi razumeti najrazličnejše predloge o institucionalni preureditvi dežele, odpravi pokrajin, združevanju ali ukinjanju majhnih občin in, po drugi strani, ustanavljanju metropolitanskih območij.

Zanimiv prispevek k razpravi je bilo včerajšnje javno srečanje, ki ga je v



pokrajinski sejni dvorani priredila SKP ki ga je vodil deželni svetovalec Antonaz. Govor je bil pretežno o enotnosti dežele in o vlogi pokrajin, posebej goriske, vendar pa je senator Fausto Marchetti, član dvodomne komisije, predmet razprave razširil in osvetlil dogajanja tudi na vsedržavni ravni.

Poročili sta imela deželni tajnik stranke Pegolo in tajnik goriskega krožka Romano. Pegolo je navedel razloge nasprotovanja Illyjevi pobudi za metropolitansko občino (oskodovala bi tudi manjšino, saj bi manjše občine ne

imele možnosti odločanja) in predlogu o razdelitvi dežele v dve enoti. SKP je za enotnost v deželi, za ohranitev pokrajin, vendar se je treba dogovoriti o novih pristojnostih. Nekaj bodic so izstrelili na goriskega župana Valentija, ki zagovarja vlogo Gorice kot pokrajinskega središča, stranka, ki ji pripada, pa se na deželni ravni zavzema za razkosanje goriske pokrajine. Deželnega odbornika D'Orlandija žal ni bilo, obbolelega predsednika pokrajine Brandolina pa je v zadnjem trenutku nadomestil podpredsednik Brancati.

Oljka: z enotnostjo dežele rešena goriska pokrajina

Goriski koordinator Oljke Franco Miccoli je v sporočilu za tisk izrazil veliko zadovoljstvo ob izidu glasovanja v dvodromni parlamentarni komisiji za ustavne reforme, ki je zavrnila predlog Forza Italia in Severne lige, da bi Furlanijo in Juljsko krajino razbili na dve avtonomni pokrajini z mejo na Soci, kar bi pomenilo odpravo goriske pokrajine in možnosti razvoja same Gorice. Kompaktnost Oljke je bila odločilna za izid glasovanja, ugotavlja Miccoli, ki meni, da si bo sedaj treba na krajevni ravni prizadevati, da ne bi napovedani sporazum Forza Italia - Liga privedel do poskusa izvajanja pogubne delitve dežele po drugi poti, poslužujoč se statutarne pooblasti same dežele. Oljka bo vsekakor kompaktno branila Gorico

in njeno pokrajino kot povezovalni člen za enotnost dežele in razvoj mednarodnih odnosov.

Resolucijo proti delitvi dežele so te dni sprejeli tudi predsedniki goriskih rajonskih svetov. Besedilo je dokaj splošno, saj ne pove, kdo ogroža enotnost dežele in z njo obstoj goriske pokrajine, pač pa namiguje le stališča "nekaterih deželnih politikov" in na "ekspansionistične ambicije trzasko in videmske stvarnosti". Rajonski predstniki vsekakor poudarjajo, da mora goriska pokrajina ostati enotna in samostojna, da obvaruje svojo kulturno in družbeno specifičnost, pa tudi ker bi v nasprotnem primeru Gorica ostala le nepomembno predmestje močnejših sosedov.

NOVA GORICA / PREISKAVALA

»Pranje« milijard lir

V priporu podjetnik iz okolice Trevisa

V Novi Gorici se se zmeraj ukvarjajo s primerom "pranja" denarja od davčnih utaj oz. drugih nezakonitih poslov, za kar naj bi bil odgovoren podjetnik in konzulent Corrado Della Lucia iz okolice Trevisa. V zadnjem obdobju naj bi della Lucia, ki je lastnik neke romunske firme, odprl v banki v Novi Gorici nerezidenčni račun. Na ta račun so prispela tri nakazila v skupnem znesku nekaj nad dve milijardi lir. Denar je Della Lucia takoj po vsaki operaciji preusmeril na tri druge bančne račune: eden je bil na njegovo ime, drugi na ime sorodnika, najbrž hčerke, tretji pa na ime poslovnega partnerja.

Po nekaterih vesteh naj bi skupina podobne bančne operacije, preden se je preusmerila v Slovenijo, opravljala preko Avstrije in tja preusmerila okrog 3, 7 milijarde lir. Podjetnika iz Veneta so priprli na podlagi mednarodne konvencije proti "pranju" denarja, ki jo je prav pred kratkim ratificiral slovenski parlament.



SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

RAY COONEY

MINISTER V ŠKRIPCIIH

Gostovanje SLOV. LJUD. GLED. iz CELJA

Režija DUSAN MLAKAR

Jutri, 6. (red A) in v torek, 7. aprila 1998 (red B), ob 20.30 v Kulturnem centru »Lojze Bratuz« v Gorici, dvorod, XX. Septembra, 85.

Za ponedeljkovo predstavo vozi avtobus po običajnem voznem redu.

Kulturno društvo Sovodnje

vabi na otroško prireditev

POMLAD SO NAŠE MAME

Kulturni dom - Sovodnje

danes, 5. aprila 1998 - ob 17.30

KINO

GORICA

VITTORIA 1 14.00-17.30-

21.00 »Titanic«. Rez. James Cameron, igrata Leonardo Di Caprio in Kate Winslet.

VITTORIA 3 14.30-16.00-17.30-19.15-21.00-22.45 »Anastasia«. Risani film.

CORSO 14.45-17.15-19.45-22.15 »La maschera di ferro«. L. Di Caprio, J. Irons, J. Malkovich.

TRZIC

COMUNALE 16.00-18.00-20.00-22.00 »The full moon«. Rez. Peter Cattaneo.

EXCELSIOR 17.30-21.00 »Titanic«. L. Leonardo Di Caprio in Kate Winslet.

CEDAD

RISTORI 17.00-21.00 »Amistad«. Steven Spielberg.



OBVESTILA

RAJONSKI SVET ZA PEVMO, OSLAVJE in STMAVER vabi v torek, 7. aprila, ob 20.30 na javno skupščino o lokaciji športnega igrišča. Srečanje bo v osnovni soli.

V DOMU A. BUDALA v Standrežu je vsako sredo ob 20.30 plesna terapija za odrasle. Vabljeni.

OBCINA DOBERDOB obvešča, da bo 6. in 7. aprila anagrafski urad posloval od 7. do 9. ure.

KRUT prireja sedemdnevne počitnice na Kreti (od 26.6. do 3. 7.). Informacije in prijave pri Anamariji - tel. 531644.

KMECKA ZVEZA GORICA obvešča odvisne delavce in upokojece, da se za izpolnitev davčnih prijav 730 in 740 lahko poslužujejo njenih storitev v uradu v Gorici, ul. Malta, 2 vsak delavnik od 8.30 do 12.30 (tel. 531644).

KD OTON ZUPANČIČ v Standrežu prireja šahovski tečaj za otroke in odrasle. Srečanja so ob četrkih ob 15. uri v domu Andreja Budala na Piloscu. Informacije pri Savi (tel. 537525).



ČRPALKE

Danes so na Goriskem dežurne sledeče bencinske crpalke

GORICA

IP - Ul. Crispi
ESSO - Ul. Lungo Isonzo
MONTESHELL - Ul. Aquileia

ERG - Ul. sv. Mihaela

AGIP - Ul. Trieste
TRZIC
MONTESHELL - Ul. Boito
IP - Ul. Matteotti
AGIP - Ul. Cosulich
RONKE
AGIP - Ul. Redipuglia
KRMIN
AGIP - Drev. Ven. Giulia
GRADISCE
MONTESHELL - Ul. Trieste

STARANCAN

AGIP - Ul. Trieste



IZLETI

SPDG vabi na pohod na velikonočni ponedeljek. Odhod ob 9. uri s Korna, prevoz z lastnimi sredstvi. Hoje bo približno dve uri. Ob 13. uri bo družabnost pri lovski koči nad Grgarjem. Jedi, pijača in dobra volja iz nahrbtnika.

VČERAJ-DANES

Podatki iz matičnega urada goriske občine od 28. marca do 3. aprila 1998.

RODILI SO SE: Margherita Pettarin, Valerio Komic, Daniel Peteani, Alessia Sala Diongri.

UMRLI SO: 89-letni Zdenko Massera, 79-letni Oscar Rozic, 82-letna Rosa Gazzetta, 41-letni Bruno Brombal, 65-letni Sergio Gropo, 84-letni Walter Garaventa, 90-letna Maria Braidotti, 75-letna Assunta D'Alessandro, 80-letni Michele Procinio, 37-letni Antonio Verzini, 91-letna Rosa Braidotta, 96-letna Novella Olivi, 86-letna Alma Marcara, 91-letna Santa Fontana.

OKLICI: uslužbenec Luca Copetti in uslužbenka Natascia Jelen, sofer Vladimir Omasta in kuharska pomočnica Sladjana Miladinovic.



LEKARNE

DEŽURNA LEKARNA V GORICI - OBCINSKA 2, Ul. Garzaroli 154, tel. 522032.

DEŽURNA LEKARNA V TRZICU - ALLA SALUTE, Ul. Cosulich 117, tel. 711315.

LEKARNA V DOBERDOB - BU - AL LAGO/PRI JEZERU - Vrtna ul. 2, tel. 78300.

POGREBI

Jutri: 8.30, Antonio Brenici iz splosne bolnišnice v cerkev na Rojcah in na glavno pokopališče; 10.00, Bruna Azzano por. Goriup iz splosne bolnišnice v cerkev Srca Jezusovega; 11.30, Giovanni del Pin iz splosne bolnišnice v Podgori; 13.00, Virginia Iurman vd. Tomasig iz splosne bolnišnice v Srednje (Videm).

3. aprila 1948 sta se v Gabrijah vzela

Darinka Marusič in Franjo Tomsic

Cestitajo jima sin Bruno, hči Franca, nevesta Massimiliana, zet Salvatore ter vnuki Diego, Eleonora in Margaret.

moška oblačila

mauro italice ul. Carducci 24 tel. 537561

UPRAVLJANJE PRIHRANKOV

CaRiGO

... ZA VARČEVALCE S POČLEDOM V BODOČNOST!

- Poosebljene naložbe.
- Premoženjsko upravljanje.
- Mednarodna porazdelitev.

CaRiGO
CASSA DI RISPARMIO DI GORIZIA SPA

v sodelovanju s
FONDIGEST
GRUPPO CARIPLO

INFORMACIJE NA RAZPOLAGO
PRI VSEH NASIH OKENCIIH

BREZPLACNI KLIC
NUMERO VERDE
167-846019

Nedeljske teme

P O S R E Č A N J U S P R O D I J E M

Čas neizprosno teče mimo nas

BOJAN BREZIGAR

Srečanje med predsednikom vlade Romanom Prodiem in predstavniki slovenske manjšine v Italiji je v ponedeljek potrdilo, kar smo že vedeli: da si vlada prizadeva za rešitev nekaterih stvarnih vprašanj v zvezi s slovensko manjšino, kar pač sodi v njeno pristojnost, in da se zavzema za čimprejšnjo odobritev zaščitnega zakona, za kar je seveda pristojen parlament. Prodi pa je se zlasti dodal, da je sedanji politični trenutek nadvse ugoden za reševanje vprašanj manjšine, ker pač mednarodno ozračje omogoča stvaren dialog ob italijansko-slovenski meji.

Tega Prodi ni povedal samo manjšini, ampak so bili na to struno uglašeni tudi vsi njegovi posegi, tako na srečanju z deželnimi oblastmi v Trstu kot tudi na srečanju z gospodarstveniki v Gorici.

Nikoli prej ni prislo tako močno do izraza, da je manjšina sestavni del hotenj nekega sirsega prostora, v katerega je zgodovinsko, geopolitično in socialno vključena in ki, hočeš nočeš, pogojuje njeno sedanost in njeno prihodnost. Vedno je bilo sicer slisati govorice o manjšini kot mostu med državama, vendar desetletja iz te moke ni bilo kruha: verjetno zato ne, ker je slo samo za besede, katerim je manjkal pravi politični okvir. Zelezna zavesa na meji, pa čeprav samo polovična, se zdalec ne taka kot drugod med Vzhodom in Zahodom, je vendarle vlivala obema sogovornikoma dobršno dozo nezaupanja, da o teh vprašanjih ni bilo nikoli možno sproščeno pogovarjanje, kaj sele dogovarjanje.

Prav to, politični okvir, je sedaj novost, ki omogoča tudi stvarnejši pristop k reševanju manjšinskih vprašanj. To dejstvo tudi postavlja na glavo oguljeno pravljico o mostu, oziroma jo pravilno definira: manjšina je namreč lahko most, če ji okoliscine dopuščajo to vlogo. Sama ne more po- goje- vati od-

nosov med državama, lahko pa jih pomaga sooblikovati.

Sedaj torej politični okvir obstaja. Izboljšani slovensko-italijanski odnosi, kot sestavni del evropskih integracijskih procesov, so bistvo tega političnega okvira. Sedaj pa je treba graditi naprej.

Ce je namreč res, da se ob slabih meddržavnih odnosih manjšina ne more razvijati tako, kot bi bilo potrebno, je po drugi strani treba poudariti, da dobri odnosi sami po sebi se ne rešujejo odprtih vprašanj: politični okvir namreč se ne jamci tudi politične volje, da do reševanja problemov zares pride.

Vsa stališča predstavnikov italijanske vlade in tudi nekateri stvarni ukrepi, od priznanja sole v Beneški Sloveniji do posebnih ukrepov za slovenske sole v zakonu o solski reformi, pa tokrat kažejo na resnično voljo vlade, da se ne omeji na besedah, ampak začne probleme končno tudi reševati.

Pri slovenski manjšini pa so pričakovanja verjetno večja od tega, kar je bilo doslej uresničeno. Tudi sam Prodi je prebral seznam vprašanj, ki jih namreč vlada resiti, kar pomeni, da jih doslej se ni rešila.

Med o d -

prtimi vprašanji je seveda zaščitni zakon. Razprava v parlamentu je sele v začetni fazi, in nič ne kaže, da bi jo v kratkem pospešili. Problemov je namreč veliko in, kakorkoli gledas na zadevo, bos pač ugotovil, da smo v velikem evropskem integracijskem procesu, a katerim se spoprijema Italija, Slovenci pač le drobti-nica. Ja -

sno je, da imamo v Rimu mnogo prijateljev, jasno je tudi, da so se nekdanji sovražniki (z redkimi izjemami) spremenili v nasprotnike, vendar pa ni jasno, katero mesto zasedamo na prednostni lestvici. Oziroma, videti je, da nismo prav na vrhu, in

temu se sami ne smemo cuditi, saj se soočamo s stvar-var-

nostjo, ki jo doživljamo iz dneva v dan.

Prav zato bi bilo potrebno, da skupno zastavimo sile, da izkoristimo ugodni trenutek in pospravimo, kar se pospraviti da, oziroma vsaj tisto, kar nujno potrebujemo.

Tezava je torej tudi v tem, da manjšina sama o zaščitnem zakonu nima enotnega stališča in da nima enega pogajalca, ki bi kot sogovornik parlamenta zastopal njena stališča. Po srečanju s Prodiem sem od dveh nam naklonjenih ljudi slisal sledeca dva stavka. »Mislim sem, da boste nekaj vprašali, pa ste se spuščali v detajle,« je dejal prvi. »Veste, težko je odlocati, kadar se zgodi, da govorite s petimi predstavniki manjšine in dobite pet različnih verzij,« mi je zelo vljudno povedal drugi.

Tudi med nami vsi vedo, da je tako. Vsi vedo, da je to druga plat medalje. Sedaj, ko so padle pregrade na meji, je seveda upravičeno tudi vprašanje, kdaj bodo pri manjšini padle notranje pregrade, tiste, ki ji onemogajo, da bi v odnosih z oblastmi nastopala enotno in zastopala stališča, ki so zares v interesu manjšine, ne pa v interesu njenih posameznih

delov, pa čeprav so tudi slednji lahko povsem legitimni.

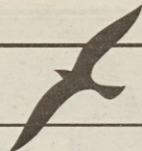
Seveda, danes verjetno ni najprimernejši trenutek za tako razmisljanje, pač upoštevajoč, da smo pred volitvami, ko se ljudje običajno delijo, ne pa združujejo. Pa vendar bi kazalo, da bi tudi sedaj razmisljali o nekaterih vprašanjih, ki so bistvenega pomena. Na primer, da na ključna

srečanja s ključnimi predstavniki oblasti prihajajo po možnosti vedno isti predstavniki komponent slovenske manjšine (če zares ne moremo dobiti ključa, ki bi nam omogočil, da se predstavljamo v številu, ki je potrebno za tenisko in ne za odbojkar-sko ekipo) in to reprezentativni: taki, ki bi lahko sprejemali odločitve in se jim ne bi bilo treba bati, da se bodo morali nato zagovarjati znotraj svoje komponente. Ali pa, da bi prisli na srečanja z najvisjimi predstavniki oblasti z natančno izdelanimi predlogi in zahtevami, mor-da tudi s kosom papirja, na katerem bi bili ti predlogi napisani; za to pa je sestanek na hodniku četrte ure pred sprejemom očitno premalo.

Skratka, ne da bi hoteli koga obsojati ali oproščati, vse kaže, da tokrat ne zamujamo samo parlament ampak zamujamo tudi mi sami in da nikakor nismo kos razvoju dogajanj. Dejstvo, da nas dogodki prehitevajo, pa je zelo nevarno. Znal bi se namreč zgoditi, da bi ugodni čas stekel mimo nas, ne da bi dosegli, kar smo dolgo čakali.

Nekoč smo se radi pohvalili, da smo dobro organizirani, da smo učinkoviti in da hodimo v korak s časom. Danes, ko bi morali to svojo organiziranost in sposobnost pokazati tudi v odnosu z oblastmi pa osupli opazamo, da ju nikjer ni. Vsa cast redkim posameznikom, ki s poztvovnostjo in vztrajnostjo polnijo vrzeli, vendar bi morali biti sposobni narediti korak vec. ..





Martin Luther King: sanje o pravičnosti brez nasilja

Ogenj, ki je tlel pod pepelom se je razplamtel 5. decembra 1955 v Montgomeryju v državi Alabama na jugovzhodu Združenih držav Amerike, in sicer v nepricakovanih okoliščinah: na mestnem avtobusu, kjer črna Rose Parker ni hotela odstopiti sedeža nekemu belemu potniku, kot je predvideval zakon in je bilo samoumevno za potomce nekdanjih lastnikov sužnjev. Danes radi pozabljamo, da črnci se pred nedavnim, v 50. letih, v številnih državah ameriškega Juga niso smeli sedeti v avtobusih za belce, piti iz pip, rezerviranih za belce, ali se posluževati toaletnih prostorov za belce, da o segregaciji v solah in pri delu niti ne govorimo: locitev je bila totalna. Ponekod je bilo črnecem celo prepovedano, da bi v poletnih mesecih hodili po pločnikih na senčni strani ceste, koder so se lahko sprehajali samo belci!

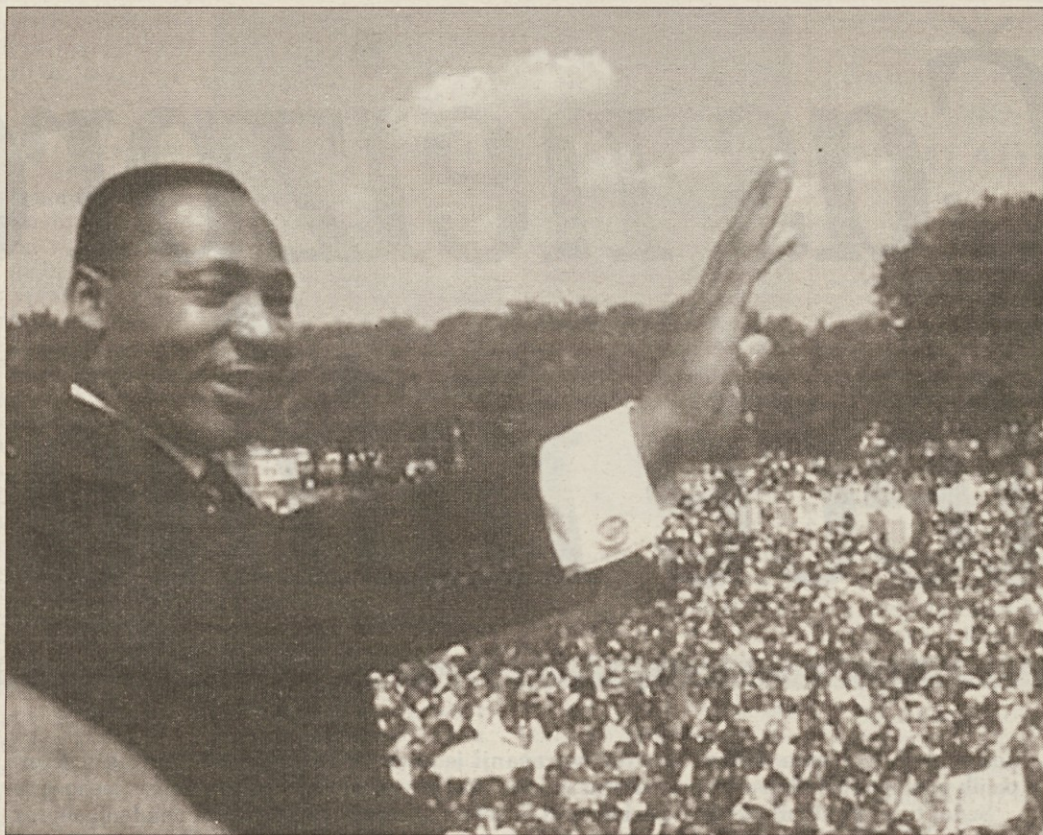
America, country of freedom, velika dežela svobode in sanj, kjer lahko kdorkoli postane milijarder ali predsednik države, ta Amerika je poznala tudi ostudni napis: For Whites Only - Samo za belce. »Raj belega človeka je pekel za črnega,« so peli v črnih spiritualih in pridigali v protestantskih crnskih cerkvah: teologija crnskih, predvsem baptističnih pridigarjev je bila namrec temelj velikega boja ameriških crncev za svoje socialne pravice.

Nomina sunt omina, so pravili Latinci, čes da je včasih človekova usoda zajeta v lastnem imenu, in rek prav gotovo drži za Martina Luthra Kinga: Martin Luther kot veliki nemški reformator in King kot kralj. Usoda velikega reformatorskega voditelja, ki bo spremenil svet, mu je

bila dodeljena morda že v zibelki. Rodil se je 15. januarja 1929 v Atlanti v Georgii, v hiši pridigarja Martina Lutherja Kinga seniorja. Se kot otrok se je odločil, da bo šel je po očetovi poti: po doktoratu iz teologije v Bostonu, v severnem in liberalnem Massachusettsu, s je odpovedal možnosti briljantne akademske kariere in se odločil za pridigarja »v službi Boga in črnih bratov« v cerkveni skupnosti Dexter Street Baptist Church v Montgomeryju. Sluzbo je nastopil le malo preden se je Rosa Parks uprla nepravilnemu zakonu, po katerem je morala odstopiti svoj sedež vsakemu belcu, ki je stopil v avtobus.

Martina Luthra Kinga so izvolili za predsednika Združenja za napredek crncev, The Montgomery Improvement Association, ki je vodilo bojkot vseh javnih prevoznih sredstev v Alabami. Crnci, ki so hodili v službo peš ali se organizirali z alternativnimi prevoznimi sredstvi, so bili tarča napadov zakrknjenih belcev, samemu Martinu Luthru Kingu, ki je s svojo izredno zgornostjo in aktivnostjo bodril clane crnske skupnosti k vztrajnosti, so najprej grozili, nato pa so mu kar razstrelili hišo. Pa vendar so decembra 1956 morali odpraviti segregacijo na avtobusih. To je bil začetek odpravljanja vseh oblik formalne segregacije v ZDA; vsebinskega, ekonomskega in socialnega zapostavljanja crncev se danes niso premo-stili, vendar je tistega decembra 1956 Martin Luther King dosegel zmago zgodovinskega pomena za Americane afriškega izvora.

V začetku 60. let sta Martin Luther King in Malcom X predstavljala dušo crnskega



naroda v ZDA. Velika črna liderja pa sta se bistveno razlikovala po različnem pristopu do vprašanja poti, po kateri kaže uveljaviti pravice crncev: Martin Luther King je dosledno stopal po gandhijevski nenasilni poti, Malcom X pa se je z gibanjem Crnih panterjev odločil za pot oboroženega boja proti »belim zatiralcem« in so ga leta 1965 ubili v oboroženem spopadu.

Poleti leta 1963 je King sodeloval pri največjem pohodu ameriških crncev za civilne pravice, za delo in svobodo, ki se je končal 28. avgusta z zborovanjem dvestopetdesettisočglave množice pred Lincolnovim memorialom v Washingtonu. Na stopnišču spomenika predsedniku

ZDA, ki je odpravil suženjstvo, je Martin Luther King imel svoj najbolj znani govor, ki je zapisan v zgodovini Združenih držav in vsega človeštva z zlatimi crkami z naslovom »I Have a Dream«, katerega osrednji del objavljamo v ločenem članku (slovenski prevod »Sanjam« je nekoliko pomanjkljiv, saj se v njem izgubi dodatni pomen hrepenenja po nekem idealu).

Reformistično gibanje Martina Lutherja Kinga je podprlo izvolitev predsednika Johna F. Kenneyja, ki je začel - sicer previdno - uvajati zakon o civilnih pravicah za crnce pod pritiskom vse bolj množičnih protestov crncev, pa tudi bolj prosvetljenega dela belih liberalcev. Od-

ločilni spopad se je vnel z guvernerjem Alabame Georgejem Wallacejem, zadnjim predstavnikom Konfederacije južnih držav, kot so mu pravili. Wallace se je upiral vstopu crnih dijakov v javno solo in razveljavljal Kennedyjeve ukaze, dokler ni predsednik vsilil demokratizacijo sol s fizičnim posegom vojaške sile. Segregacije med belci in crnci je bilo tako formalno konec, Martin Luther King je zmagal.

Leta 1994 je ugledna newyorská revija Time razglasila Martina Luthra Kinga za Americana leta, v Stockholmu pa so mu decembra istega leta dodelili najvišje priznanje na svetu: Nobelovo nagrado za mir.

Kmalu nato je Martin Luther King začel boj proti ameriskemu vojaškemu posegu v Vietnamu, kar mu je nakopalo dodatne težave s takrat vsemogočnim sefom FBI Edgarjem Hooverjem, nadaljeval pa je tudi bitko za socialne in gospodarske pravice crncev. In prav med obiskom v Memphisu, da bi podprl stavko tamkajšnjih delavcev, je 4. aprila 1968 padel pod streli atentatorja. Pravega ozadja umora se vedno niso pojasnili, beli morilec - ki ni bil obsojen na smrtno kazen! - pa že trideset let sedi v zaporu in ga ne pomilosijo samo zato, ker se se ni uradno pokesal svojega dejanja.

Kmalu po umoru Martina Lutherja Kinga sta na olimpijskih igrah, ki so bile poleti 1968 v Mehiki, ameriška črna dobitnika zlata in bronaste kolajne v teku na kratko progo stopila na oder bosa, kot opomin o revščini ameriških crncev, s pogledom uprtim v tla v znak večstoletnega ponižanja svoje rase, in z dvignjeno pestjo v znak upora. Martin Luther King je res vodil ameriške crnce do pomembnih dosežkov na poti k uveljavljanju svojih pravic, vendar se bitka se zdalec ni končala in se danes bi večina ameriških crncev lahko stopila na oder bosonoga, s pogledom v tla in z dvignjeno pestjo. Po lanskih podatkih eko-

nomskih svètnikov Bele hiše (White House Council of Economic Advisers) je gospodarski razmik med belci in crnci danes večji kot pred 20 leti: dohodek povprečne družine belcev znaša 47 tisoč dolarjev, kar je skoraj dvakrat več od povprečja crnskih družin; povprečni prihranki crnske družine znašajo 4.500 dolarjev, pri belcih pa 45.000 dolarjev; od leta 1972 je realni dohodek belcev zrasel za 15 odstotkov, pri crncih pa samo za 10 odstotkov; 40 odstotkov crnih otrok je članov družin, ki so pod mejo revščine; med crnci je odstotek breposelnih dvakrat večji kot med belci. Lahko bi torej rekli, da je Lutherju Kingu le delno uspelo uveljaviti pravice ameriških crncev.

Martin Luther King je bil nedvomno ena od markantnih osebnosti, ki so spremenile tek zgodovine v prelomnih 60. letih. Mladi in liberalni Kennedy, nepozabni »dobri papež« Janez XXIII., Hruščov, s katerim se je končala stalinistična zima, pa tudi Che Guevara, ta moderni Robin Hood, in se Dubček, ki je sanjal o socializmu s človeškim obrazom, in - zakaj ne - tudi Elvis Presley, John Lennon in Jimmy Hendrix. Te osebnosti so bistveno prispevale k uveljavljanju protestništva, zavračanja omejevanj in predsodkov ter želje, tudi neracionalne, a vseeno zive in prisotne v milijonih mladih ljudi po vsem svetu, po uveljavljanju sanj, ki so se danes neutelesljive v svoji preprosti težnji po pravičnosti. Gibanje planetarnih razsežnosti se je začelo v ZDA prav v prvi skupni organizaciji belih in crnih studentov SNCC (Student Non-violent Coordinating Committee), ki jo je ustanovil Martin Luther King predvsem za to, da bi dosegli vpis crnskih državljanov v volilne sezname, nato pa se proti posiljanju ameriških vojakov v Vietnam. Zahteva po enakopravnosti in protest proti vojni se je v nekaj letih razširil kot požar po vsaj Ameriki in po svetu. Razplamtel je se zlasti leta 1968, potem pa je počasi ugasnil, vendar je pustil za seboj marsikaj novega in prenovljene-ga, predvsem glede človekovih pravic, pa tudi kulture, družbenih odnosov in celo vsakdanjega življenja. Mladinska kontestacija, rock glasba in boji za človekove pravice so vplivali na vso družbo s trajnimi posledicami in pri vseh treh pojavih so bili ameriški crnci odločilnega pomena, v njihovem gibanju pa je bila osrednja osebnost prav Martin Luther King s svojim sporočilom o nenasilnem, a brezpogojnem boju za pravico in za človeško dostojanstvo.

Pred 34 leti so mu zaradi tega sporočila podelili Nobelovo nagrado, nič manjse pa ni priznanje, ki ga je bil deležen včeraj, ko so se ga ob 30-letnici smrti spomnili ljudje po vsem svetu - tudi pri nas - in tako pokazali, da je njegovo sporočilo še živo in zakoreninjeno v srcu vseh ljudi dobre volje.

Sergij Premru

I Have a Dream, to sanjam danes

Vrnite se v Mississippi, vrnite se v Alabamo, vrnite se v Georgio, vrnite se v Louisiano, vrnite se v slume in v gete naših severnih mest in vedite, da se bo položaj le nekako spremenil. Ne valjajmo se po dolini brezupa. Jaz vam danes povem, prijatelji moji, da kljub trenutnim težavam in frustracijam se vedno sanjam. In moje sanje so globoko zakoreninjene v ameriških sanjah.

Sanjam, da bo nekega dne ta država vstala in da bo zaživel pravi pomen njene veroizpovedi: »Za nas je samoumevna resnica, da so bili vsi ljudje ustvarjeni enaki.«

Sanjam, da bodo nekega dne na rdečih gričih Georgie sinovi nekdanjih sužnjev in sinovi njihovih nekdanjih lgospodarsjev lahko sedeli skupaj za isto mizo bratstva.

Sanjam, da se bo nekega dne celo država Mississippi, ta puscava, kjer pripeka vročina krivice in zatiranja, da se bo Mississippi spremenil v oazo svobode in pravice.

Sanjam, da bodo nekega dne moji stirje otroci živeli v državi, kjer jih ne bodo ocenjevali na osnovi barve njihove kože, ampak skozi vsebino njihove osebnosti.

To sanjam danes.

Sanjam, da se bo nekega dne država Alabama, kjer se iz ust njenih voditeljev cedijo besede proti odpravljanju segregacije, da se bo Alabama spremenila tako, da bodo črni otroci lahko sli z roko v roki z belimi otroci in hodili skupaj kot bratje in sestre.

To sanjam danes...



ŠD Sokol želi obuditi Slovenske športne igre

OD 25.6. DO 3.7.

ŠPORTNE IGRE 98 Sokol

Letos mineva stideset let od organizacije prvih Slovenskih športnih iger, ki so vse do leta 1975, ko so tudi zmrle, navdusevale množice naših športnikov in so odločilno pripomogle k nastanku velikega števila naših športnih društev. Pri Športnem društvu Sokol so se letos odločili, da jih bodo obnovili. Športne igre 1998 bodo potekale od 25. junija do 3. julija. O tem vsekakor zahtevnem projektu smo se pogovorili s članoma nabrežinskega društva, predsednikom Nikom Pertotom in odbornico ter referentko za kulturo Majo Lapornik.

Zakaj ste se pravzaprav odločili za obuditev športnih iger?

Lapornik: Že samo to vprašanje bi terjalo dolg in artikuliran odgovor, za katerega najbrž ni časa. Zato bom v nekaj misli poskusila strniti bistvo. Ob pripravi brosure, ki smo jo izdelali ob 30-letnici Sokola, smo ugotavljali, kako pomembne in priljubljene so bile neke športne igre pri nas. Temu je seveda sledilo vprašanje, zakaj jih ni več. Hkrati smo prav v tem letu pri Sokolu temeljito razpravljali o njegovih bodočnosti - kaj pravzaprav hočemo s tem društvom, kaj v danih pogojih lahko sploh zmoremo, ali drugače, kakšen sport potrebujemo v naši sredi in komu naj bo naša dejavnost prvenstveno namenjena. Tako smo prisli do zamisli, da bi lahko prav Sokol spet obudil športne igre in s tem tudi začel neko novo obdobje v svojem delovanju. Ob tem bi seveda lahko omenili sešne motivacijske vzgibe nekaterih posameznikov, ki pa verjetno širokega bralstva ne zanimajo. Nenazadnje je v društvu močno prisotna želja in potreba po nekem širšem sodelovanju, po skupnih pobudah. Skratka - izživ športnih iger hoče biti odgovor na vsa ta vprašanja.

V čem je kontinuiteta s prejšnjimi športnimi igrami, kaj pa je novega?

Pertot: Kontinuiteto predstavljajo že same športne igre kot take. Pa tudi novosti je, mislim, nekaj: dejstvo, na primer, da te športne igre niso namenjene izključno športnikom ali predstavnikom raznih društev. Prav gotovo je tokrat tudi nekoliko drugače zasnovana izbi-

ra samih športnih panog, pa tudi dejstvo, da smo ob vsem tem predvideli kar nekaj družabnih, razvedrilnih momentov...

Komu so letošnje športne igre namenjene? Kdo se jih lahko udeleži?

Lapornik: Športne igre 98 so odprte vsem članom naše široke zamejske skupnosti, vsem pač, ki se jih hočejo udeležiti in sprejmejo normalna športna pravila igre. Ob pripravi športnih iger smo izdelali poseben pravilnik, ki je hote zelo široko zasnovan. Športne igre so namenjene vsem, športnikom in rekreativcem, ki verjamejo v pozitivnost sporta in združevanja in v športne igre kot eden izmed naših skupnih projektov.

V katerih panogah se bodo lahko tekmovalci med seboj pomerili?



Pertot: Kar 12 jih je! Naj jih nastejem - ženska in moška odbojka, moška košarka, namizni tenis, nogomet, kolesarjenje, tek, balinanje, plavanje, jahanje, jadrnanje, sah, zadnji dan pa smo organizirali velik večerni lov na zaklad. Poleg splošnega pravilnika smo za vsako panogo pripravili specifična pravila, ki se pač nanašajo na določen sport. Vse bodo posamezniki in skupine prejeli ob prijavi.

Kje bodo potekala tekmovanja?

Lapornik: Menda je res že vsem znana problematika v zvezi z nabrežinsko telovadnico, zato bi se zdaj tu ne ponavljala. Središče letosnjih športnih iger bo Sokolovo igrišče v Nabrezini, hkrati pa smo bili prisiljeni najeti nekaj športnih objektov v okolici -

Splošni pravilnik Športnih iger 1998

1. Zamejske športne igre 98 organizira ŠD SOKOL v sodelovanju oz. pod pokroviteljstvom drugih organizacij. Namen društva je ta, da bo športne igre organiziral vsako drugo leto.
2. Igre so namenjene vsem aktivnim in bivšim športnikom ter vsem, ki v športnem duhu gojijo rekreacijo.
3. Udeleženci so praviloma stari od 15 do 65 let, razen izjem pri posameznih panogah (sah, balinanje, lov na zaklad), ko je starost udeležencev neomejena. Mladostniki morajo za svojo udeležbo imeti pisno dovoljenje staršev oz. skrbnikov.
4. Panoge, v katerih se bodo posamezniki in ekipe pomerili, izbere odbor iz leta v leto. Pravilniki za posamezne panoge so shranjeni na sedežu društva in so na razpolago vsem sodelujočim.
5. Razpored tekem se izzreba na tiskovni konferenci približno mesec dni pred pričetkom iger.
6. Posamezniki oz. ekipe lahko nastopajo v več panogah.
7. Posameznik ali ekipa, ki se nešportno obnaša, je avtomatično izključen iz športnih iger v teku. Izključitev velja za vse panoge. O izključitvi odloča sodnik.
8. V primeru spora se odbor posvetuje z dvema neprizadetima in nesoudeležena sodnikoma in odloči. Njegovo mnenje je nepreklicno.
9. Vsak nastopajoči podpisuje izjavo o lastnem dobrem zdravstvenem stanju in zmogljivosti za nastop na športnih igrah. Društvo ne prevzema nikakršne odgovornosti za morebitne poškodbe med tekmovalcem z izjemo tistih, ki bi jih morebiti povzročile okvare na športnih objektih. Društvo je zavarovano.
10. Vsaka nastopajoča ekipa moralno in gmotno odgovarja za morebitne izgrede svojih navijačev.
11. Vpisnina na športne igre znaša za vsakega posameznika 10.000 lir, ki jih posameznik poravnava ob prijavi.
12. Pobuda je nepridobitniškega značaja.

telovadnici v Brisčikah in Zgoniku, pokriti bazen v Trzicju... Naj povem, da bomo ob priliki športnih iger izdali tudi brošuro s podrobnim potekom iger.

Kdaj zapade rok za prijave?

Pertot: Rok za prijave zapade 5. 5. 1998, razen za kolesarjenje, tek in lov na zaklad, ko zapade rok 20. 5. 1998. Vsi imajo na razpolago naš telefon (0347/7602835),

prav v teh dneh pa smo vsem društvom, športnim in prostovolnim, v vseh treh pokrajinah, kjer živimo Slovenci, poslali tudi prijavnice. Upam, da se ne bodo vsi prijavljali zadnji dan, kot je to včasih že kar običajno...

Veliko smo slišali o hudi krizi, v kateri se nahaja društvo Sokol. Organizacija takih športnih iger terja ogromno dela. Kako mislite, da boste kos organizaciji?

Lapornik: Športno društvo Sokol in kulturno društvo Igo Gruden že vsa leta upravlja en sam odbor, kar je nekakšna značilnost teh dveh društev. Skoraj istocasnno je sedež izgubilo kulturno društvo, saj se je hiša, v kateri je imelo društvo Gruden sedež, dobesedno podi-

Povedali so v zvezi s pobudo SD Sokol.

Fabio Ruzier, športnik: »Ta pobuda je zelo dobro-

došla in mislim, da društvo razmišlja pozitivno. Zdi se mi, da je v naši sredini zanimanje za atletiko v zadnjih časih nekoliko zmrlo, zato so športne igre tudi v tem smislu se toliko bolj dobrodošle.«

Sonja Milic, športnica: »Mislim, da je to lepa pobuda. Upam, da se bo društvo glede vseh časovnih terminov uskladilo tudi z drugimi športnimi društvi.«

Boris Vitez, športnik: »Vsekakor menim, da je pobuda izredno zanimiva. Predvsem bi morala pritegniti mlade športnike, ki se v poletnih mesecih radi zabavajo na takih prireditvah. Take pobude lahko postanejo zanimive tudi za tiste, ki se s športom ne ukvarjajo aktivno in so jim prav te prireditve povod za aktivno udeležbo v katerikoli športno panogo.«

Mario Lavrencic, zupan Občine Doberdob: »Pobuda se mi zdi izredno hvalevredna, saj med zamejci potrebujemo vedno novih, tudi športnih inekcij vitalnosti, ki lahko vsaj deloma ublažijo neizbežni pritisk današnje moderne družbe, ki nas vedno bolj oddaljuje od neposrednih prijateljskih stikov med ljudmi in vedno bolj sili v vrtnice potrošniškega objema. Mor-da bi veljalo poizkusiti, da bi se igre odvijale v

rala, športno društvo pa je cez noč ostalo brez telovadnice (občinska že tri leta čaka na nujna popravila), pa tudi brez vidnejše finančne podpore, da bi lahko zmoglo stroške najema drugega športnega objekta. Milo reče-no. Mislim, da bi v taki situaciji marsikatero društvo zasllo v krizo, ne samo naše. Nič čudnega torej, če je marsikatero društveno delavca obslo malodusje, če se je do nedavnega tudi v naši sredi slisalo - Pa zaprite, saj imamo blizu druga društva! In vendar je skupina, skupinica, vztrajala - in sedež kulturnega društva se počasi, a vztrajno obnavlja, pri sportu smo letos začeli trenirati z mladimi in zdaj so tu športne igre. Kako bomo kos organizaciji? V okviru društvenega odbora je že januarja s polno paro začel delovati poseben odbor, ki je zadolžen za pripravo športnih iger. Temu odboru bo v samih dneh iger pomagalo približno 40 članov, prijateljev, simpatizerjev društva - vsak bo imel le nekaj zadolžitvev. Svojo pomoč pa nam je že obljubilo kar precejšnje število športnih izvedencev. Mislim, da smo delo zastavili izredno resno in dobro, saj nikakor ne maramo tvegati, da bi zaskripalo pri sami organizaciji. Optimizma pa nam tudi se ni zmanjkalo...

Pertot: Sestmesečno resno in zavzetno delo mora obroditi sadove. Kolikor sem slisal, je pobuda pri ljudeh naletela na dober odziv. Veliko bivših športnikov se je navdušilo nad tem, da bi za večer ali dva spet »obleklo športni dres«, v sproščenem, prijateljskem vzdušju.

V okviru športnih iger načrtujete tudi nekatere spremene pobude. Za kaj gre?

Pertot: Kot je že Maja prej povedala, bodo športne igre namenjene tudi družabnemu, razvedrilnemu elementu. V odboru smo se odločili za končno presenečenje, ki bi ga

ne razkril. Povedal bi le, da bomo lahko vsak večer preko ekrana na Sokolovem igrišču spremljali potek nogometnega svetovnega prvenstva, prvi in zadnji dan načrtujemo tudi koncert Andreja Siferja in Agropopovcev, drugega pa res ne bom povedal.

Taka pobuda veliko stane. Kako boste zmogli kriti vse stroške, ki so potrebni za organizacijo?

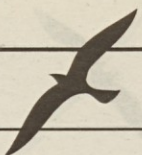
Pertot: Taka pobuda lahko uspe le ob najširši podpori naše skupnosti. Pokroviteljstvo nad našo pobudo so do danes sprejeli Občina Devin-Nabrezina, Primorski dnevnik, Svet slovenskih organizacij, pogovori potekajo tudi z Združenjem krasko banko, Združenjem slovenskih športnih društev in s Krasko gorsko skupnostjo. Moram reci, da so prav vsi pokazali do nas veliko naklonjenosti in pripravljenosti, da nam konkretno pomagajo. Ne smem pozabiti tudi na res številne domače obrtnike in trgovce, ki nam z oglaševanjem v naši brošuri tudi konkretno, gmotno pomagajo.

Zdaj pa se vprašanje Lapornikovi - kako to, da kulturnica sodeluje pri taki športni pobudi?

Lapornik: Ha, tudi to bi lahko bila daljša zgodba. Ko sem se pred skoraj desetimi leti vključila v nabrežinsko kulturno prosvetno življenje, je bil v okviru društva zelo aktiven le pevski zbor. Z začeli smo z delovanjem na dramskem področju, ob strani pa so mi stali pravzaprav sami športniki. Naša dramska skupina je v vseh teh letih dosegla zelo dobre rezultate, med igralci pa je seveda veliko bivših športnikov. Danes je situacija prav obratna. Na kulturnem področju se stvari razvijajo v pozitivno smer, zaskripalo je pri sportu. Sama sem v okviru društva Cerovlje-Mavhinje bila tudi med pobudniki Zamejskega festivala amaterskih dramskih skupin. Nekaj izkušenj s takimi velikimi manifestacijami vendarle imam, tako da se mi je zdelo povsem naravno, da tokrat jaz priskočim na pomoč. Morda se tako vprašanje poraja tudi v neki širši skupnosti, kjer se prerado zgodi, da si pred svojim malim vrtnikom postavljamo velike ograje, vrtnička samega pa ne gojimo dovolj... No, lepo bi bilo, ko bi eno poletje igralske skupine zaigrale v Mavhinjah, naslednje pa bi se športni navdušenci pomerili v Nabrezini in to izmenično... Jaz verjamem, da je to mogoče.

Pertot: Jaz bi ob koncu apeliral na vse športnike, trenerje, športne delavce, bivše športnike, športne navdušence, vse, da se opogumijo in prijavijo na športne igre 98. Samo skupaj lahko ustvarimo pobudo, ki nas bo povezovala in združevala. Primorskemu dnevniku pa hvala za ta pogovor.

Na slikah: znak Športnih iger 1998 (zgoraj levo) in nabrežinsko igrišče, kjer bo potekala glavnina tekmo-



NAŠI OTROCI SO PRIPRAVILI ZA NAS

V KRALJESTVU PALČKOV

Nastanek in pomen besedila

Slovenci v Trstu so bili na začetku stoletja gospodarsko in kulturno dobro organizirani. Poznavanje lastnih sposobnosti je podjetnejše spodbudilo k zahtevnim projektom, kot je bila recimo gradnje večnamenskega centra Narodni dom - Balkan (1902 - 1904) v mestnem središču. Poleg drugih ustanov se je tam razbohotilo tudi Slovensko gledališče s svojo stalno gledališko skupino (danes lahko trdimo, da je bilo tako zasnovano gledališče prvo v Italiji), ki je v nekaj letih izboljšalo svojo kakovost in se povzpelo na zavidljivo raven, predvsem pa privlačilo vse večje število obiskovalcev. Prva svetovna vojna je to dejavnost ohromila. Razmere so bile hude, lakota in pomanjkanje velika, zato je ženski odsek Ciril-Metodove družbe prevzel iniciativo in prirejal v gledališki dvorani ND božičnice, solske predstave, zabavne ter dobrodelne večere, na katerih so nabirali denar v dobrodelne namene: za zimске obleke revnim otrokom, za Sosko armado, pozneje se za vdove in sirote ter za slovenske oslepljene vojake. V CMD so bili vključeni skoraj vsi izobraženci, ker je bilo osnovno načelo te družbe prosvetljanje. Dobro so poznali razmere, v katerih je živel večina in s svojo angažiranostjo poglobljali stike med lastnim članstvom in ostalimi pripadniki slovenske skupnosti. Tako je nepreskrbljenost večine družin prizadela vse in so dobrodelne prireditve nastajale iz skrbi za nesrečnike, pa tudi zato, da se jasno izpostavi načelo vzajemnosti.

V takem vzdušju je nastala zamisel za pravljico v dramski obliki V kraljestvu palčkov. Josip Ribičič je spadal med nadarjene učitelje, ki so navdušeno opravljali svoj poklic in se zavedali svoje poslanstva. Čeprav je igra namenjena otrokom, je iz besedila mogoče razbrati tedanje stanje, prizor o zabjem kralju pa jasno govori o smislu obstoja monarhije. Tudi vloga norčka - neodvisnega misleca ima poseben pomen: edini vidi in doume resnico, vendar ne more rešiti neskladij, ker zahteva odklon od utečenih tihic miselnih napor, ki ga topomurni vladar ni sposoben in raje prisluhne prilizjenima svetovalecema in kimavcem. Za tisti čas hudo prestopniške misli je avtor ubesedil v pravljčni obliki, da je obsel cenzurne filtre. Ivan Grbec je s primerno glasbeno podalogo poskrbel, da so otroci lahko v sproščeni odski izvedbi izpostavili tudi njim nerazumljive prehode.

Krstna uprizoritev

Kako so potekale vaje za to uprizoritev lahko samo sklepamo. Nadvse dragoceno je pričevanje Olge Petelin, ki je takrat igrala zahtevno vlogo norčka. Med učiteljicami, ki so pri postavitvi pomagale, se spominja učiteljice od Sv. Ivana, predvsem Marice Nadlišek - Bartol in njene sestre Tončke, ki je bila poročena z



učiteljem Grmekom. K Grmekovim, na Brandezijo, so ob nedeljah popoldne hodili Danevovi in imeli tam domače koncerte. Zato lahko sklepamo, da sta Grmekova in Danevova pomagali pri glasbenem delu, predvsem pri vadbi otrok, ker je verjetno Grbec sam pripravil nastope solopetja in vabil orkester. Učiteljice so tudi spremljale otroke k vajah in pripravile kostume za 40 nastopajočih otrok. Reziral je Ribičič sam in ko je določil vloge, je bila Petelinova jezna. Tako pripoveduje o tem: »Norček, kaj pa s teboj, mar nočes nastopiti?« je vprašal pozorni režiser. »Nočem igrati norčka, meni je vloga kralja pri srcu!« sem zaihtela in se plaho stisnila v kot. Pisatelj je takrat slo gotovo na smeh, pa se je zadržal. Sklonil se je k meni in mi resno govoril. »Tebe sem izbral za norčka, ker si mala, drobna in živahna. Kralj je visok, močan in resen. Taka ti nisi in ne moreš postati. Dobro si zapomni, da je tudi vloga norčka važna. Njegove zbadljivke, petje in plesi so duhoviti prizori, ki jih občinstvo ljubi.« Pobožal me je po suhih rame-nih... Zaslutila sem, da govori resnico in da s kraljem ne bo nič. Prevzela me je misel na zvenceno norčovo obleko in sem pristala. Od takrat sem redno zahajala k vajah in se skupno z ostalimi mladimi igralci pripravljala na nastop. Prišel je dan premiere in občinstvo je napolnilo dvorano do zadnjega kotička. Predstavo so navdušeno sprejeli: dobra režija, prisrčne slike, muzika, petje, plesi in lepo izražanje v slovensščini so bili za gledalce pravo presenečenje. Pisatelj je bil deležen izrednega priznanja. »Priden norček!« se mi je po predstavi nasmešnil, pozneje pa mi je dal zaprto pismo, s priporočilom, naj ga izocim materi. Potisnila sem pismo v žep, se priklonila in zdirlja sestrin naproti...« Ribičič je vedel, da je oče Olge Petelin padel na fronti in je materi poslal poleg pisma s pohvalo hčerke dve kroni.

Omenimo naj se, da je po spominu Olge Petelin igrala kralja Julija Golob, kraljico vil pa Justina Kralj. Predstava je bila nedvomno posebnost in redkost, saj so po premieri 4. 6. 1916 imeli v

tržaskem Narodnem domu se 4 ponovitve in gostovali v Ljubljani. Petelinova se spominja samo imenitnega gledališča in se, da se je v Ljubljani eden od palčkov izgubil. Ko ga je policaj vprašal, odkod je, mu je deček odgovoril: »Iz kraljestva palčkov!« in policaj ga je pospremil do gledališča. Čeprav se zdi to gostovanje, glede na vojno stanje, skoraj neverjetno, ga posredno potrjuje tudi Ribičič sam, ko ob uprizoritvi palčkov v Slovenskem gledališču l. 1964 omenja v zahvalnem pismu, da »so tržaski palčki z njo (misljena je predstava iz l. 1916, op. p.) v Ljubljani manifestirali slovenstvo tržaskega ozemlja.«

Domet Kraljestva palčkov je torej vsestransko presegal svet otroške fantazije in s svojo sporočilnostjo pritegnil tudi odrasle gledalce.

Povojne uprizoritve

Pobudniki prve odrske postavitve Palčkov so vedeli, da bodo otroci ne-lahko nalogo dobro izpeljali in s svojim zgledom pritegnili k bodočemu delu se vrstnike. Tako se je tudi Ema Starc (karakterna igralka v SG), ki je v prostem času odrsko vzgajala sentjakobske otroke v k. d. Ivan Cankar, zavedala možnosti, ki jih to besedilo nudi. Ker se pač palčke da pomnožiti, je število nastopajočih otrok raztegljivo in vsi so pri dogajanju soudeleženi. Takratni prosvetarji so skušali sentjakobske Slovence čimbolj vključiti v delovanje na kulturnem področju, ker je to delovanje krepilo narodno zavest in je bila njihova četrt najbolj izpostavljena potujčevanju. Zbrali so okoli 50 otrok. Starčeva je razdelila otroke po skupinah, jim dodelila vloge in jih pripravila na nastop. Poleg mamice, ki so sivale kostume, so ji pomagali se Ivan Grbec pri izvedbi glasbenih točk, Adrijan Viles pri plesnih prizorih in scenograf Ivo Kuferzin. Največje breme je nosila režiserka, toda profesionalni pristop sodelavcev ji je nedvomno lajšal delo. 12. 5. 1957 je bila premiera v dvorani na Stadionu 1. maj in pozneje so gostovali se v koprskem gledališču.

Tudi Slovensko gledališče je vključilo v svoj repertoar Ribičič-Grbevo igro in jo premierno uprizorilo 5. januarja 1964. Režiser je bil Jožko Lukeš, ki je tenkočutno uskladil odrske premike neizkušenih sodelujočih otrok s profesionalno resnostjo svojih kolegov. Naj omenimo le, da je kralja igral Edi Martinuzzi, norčka Silvij Kobal, orkester pa je vodil Oskar Kjuder.

Skedenjci so s to predstavo proslavili 100-letnico svoje Citalnice. Glasbo za Palčke je namreč napisal njihov rojak Ivan Grbec in z odmevnim nastopom solarjev iz Skednja in od Sv. Ane so se oddolžili njegovemu spominu in spominu vseh, ki so pri njih osnovali bogato glasbeno tradicijo. Premiera je bila 28. 5. 1968 v Skedenjski kinodvorani, režiral je Edi Martinuzzi ob asistenci Marte Werk-Volk, glasbeni del je vabil Erminij Ambrozet, za izvedbo plesnih točk je poskrbela Anica Zerjal. Omeniti je treba se, da so skrbne skedenjske učiteljice izbrale nekaj prizorčkov iz tega dela in pripravile svoje učence za nastop leta 1986 ob 20. obletnici smrti Ivana Grbca.

Letošnja postavitve

Pravo presenečenje so nam zdaj pripravili Brezani. V soboto 28. marca se je na odru občinskega gledališča France Prešeren v Boljuncu predstavila nova izredno številna skupina, ki v Ribičič-Grbevih Palčkih povezuje vsa društva v

večjem gledališkem projektu, septembra lani pa so izbrali besedilo in se oktobra lotili dela. Največja začetna težava je bila prezasedenost otrok in ukusladijev igral-skih ambicij s športnimi, zborovskimi in podobnimi zanimanji otrok. Po našem je seveda gledališka dejavnost nujno dopolnilo, ki bi ga morali skrbno uvajati v sol-ske programe. Oder, občinstvo v dvorani, začetna trema, osmislijo medsebojno so-delovanje, krepijo samozavest, predvsem pa otroke zarotniško povezujejo v usre-snicitev velikega skupnega dela in njego-va izvedba je odvisna od prizadevnosti vseh, ki pri njem sodelujejo. Ker je za iz-peljavo takega projekta potrebna vzajem-nost in čim pozornejši odnos do vsega odrskega dogajanja, se pri izvajalcih izo-strijo vsi čuti, krepijo se prijateljske vezi in zavset o soodvisnosti.

Razveseljivo je, da so se ti občutki raz-vili med nastopajočimi Brezani: zborni prizori so bili navse sproščeni in veseli, otroci so se po odru kretali pozorno, da ne bi kaj zgrešili ali zamudili, saj so njihovi pravilni odrski premiki dajali pravi tempo predstavi. Tako so lahko za-blesteli tudi tisti, ki nastopajo v večjih vlogah, in med temi so nekateri pokazali izrazit igralski talent. Otroci imajo težave predvsem s smiselnimi poudarki, kar je povsem razumljivo, glede na možnosti besednega izražanja. Toda skrbno izdelani prizori prekrivajo morebitne nedo-statke in prav je, da omenimo vse nade-



Bregu. K zahtevnemu projektu so pristopili vsi, ki se zavedajo, kako pomembno je, da se otroci čim bolj in bogatejše iz-razajo. Za režijo sta se zadolžili Boža Hr-vatič in Suzi Bandi, za glasbene točke Suzana Zerjal in Boža Hrvatič, za koreo-grafijo Nailia Oganin, za klavirsko spemljavo Tatjana Jercog, likovno zami-sel je izdelala Dajana Kočevar, sceno so izdelali Ester in Dajana Kočevar, Milos Tul, Mauro Zonta, Marcello Berzan in Mitja Zonta, za kostume so poskrbele mamice pod vodstvom Majde Zerjal in Loredane Hrvatič, sepetalki sta bili Ana Stepančič in Ivana Mahnič, odrsko raz-svetljava pa je uravnaval Igor Coretti.

Ze dalj časa so pobudniki govorili o

budne igralko, ki so vecinoma prvič na-stopili Stefano Bandi, Aljosa Ota, Aron Mihelcic, Breda Berzan, Ivo Kosmač, Ketty Slavec, Zlenia Zobec, Robert Vodo-pivec, Samuel Corbato, Francesco Ban-di, Eva Stepančič, Peter Sosič, Petra Tercon, Benedetto Salvemini, Sara Cone-stabo, Verena Zerjul, Maja Ota, Valentina Filippi, Tanja Valentic, Aleksandra Veli-se, Irina Počkar, Karin Milcovich, Alexia Crepaldi, Irina Mihelcic, Gaia Giacomini, Karin Ota, Mija Slavec, Valentina Zobec, Nataša Zerjul, Federica Maar, Veronika Zerjal, Tjasa Krizmancic, Angela Creva-tin, Linda Crevatin, Martina Koren, Mar-tina Olenik, Katja Spetic, maja Smotlak, Alice Crepaldi, Elisa Grilanc, Mairim Cheber, Elisa Zerjal, Igor Pison, Matteo Dimai, Urška Ota, Samuel Kralj in Erik Bandi.

V nedeljo je bila ponovitev predstave, v naslednjih dneh pa bodo prisli na ogled učenci drugih sol in zelimo si sa-mo, da bi se sovrstniki ogreli na podobne pobude. Zgledno sodelovanje med osnovnošolci, srednješolci ter otroci iz vrtca je privedlo do dolocnega rezultata in lepo bi bilo, ce bi prizadevni organiza-torji vztrajali in nadeljevali z neprecenlj-i-vim delom, da bi postal otrokom nastop potreba in bi v bodoče težili k izpo-polnjevanju. Lahko se zgledujejo pri pok-licnem gledališču in iz delovanja pro-fesionalcev pridobivajo nove spodbude, pa tudi izostrijo kritičen odnos do odrskega dogajanja.

Otroci so vredni vse naše pozornosti in lepo je, da so z gnotno podporo poudarile ta osnovni pomen prireditve vse institu-cije, podjetja in trgovine iz Brega. Največje priznanje pa gre pobudnicam, ki so znale tako pomembno delo izpeljati.

Bogomila Kravos



Zakaj človek postane bandit?

Vzgojitelji naj bi malega človeka učili za življenje in življenje pomeni tudi vpogled v samega sebe in preko sebe tudi v okolje, ki te obdaja in kateremu dajes življenjskost in jo obenem tudi iz njega crpas. Na oddaljeni Sardiniji je nastal hvalevreden projekt, sad velikega navdušenja in zanimanja skupine osnovnosolskih otrok, ki so zeleli spoznati, zakaj sploh obstaja banditizem na Sardiniji. Projekt "Ma proite un'omine diventat bandidu?" (Zakaj človek postane bandit?) je sodeloval na Natečaju sardinskega jezika in literature »Bastianu Dessanay«, njegov pomen pa je predvsem v spodbudi učenja sardinskega jezika in kulture v okviru osnovnosolske vzgoje, saj poroča o »dogodkih, ki so se pripetili v sardinscini« in so zato bili od otrok tudi »predstavljeni v sardinscini«.

Zakaj je v samem ljudskem izročilu toliko govora o sardinskih banditih? Razlaga vodi v najpreprostejšo in najbolj tragično smer: človeško zatiranje in revščina. Sami otroci

so v svojih slikanih prizorih dognali, da se banditizem današnjih dni korenito razlikuje od fenomena, ki je bil v veljavi v 19. stoletju. S tem seveda ne gre za odobravanje ene ali druge oblike kriminalnih dejanj, degeneriranje današnje situacije, kjer so prisotne ugrabitve, pa ne gre enaciti s tradicionalnim tipom banditizma, v katerem je bil bandit skoraj mitizirana figura ponosnega bojvnika zoper socialne krivice. V 19. stoletju so te krivice predstavljale predvsem nevzdržno obdavčenje dejanjsko vsega, kar je bilo mogoče obdavčiti. Sardinska kultura je že tradicionalno osnovana predvsem na pastirstvu; gre tako za izredno revno kulturo, kateri se je v preteklosti le redkokdaj uspelo odtujiti od revščine. Takratni fevdalci so brezpogojno gospodarili na sardinskih tleh, leta 1820 pa je prišlo do najbolj nezaslišanega obdavčenja s takozvanim »editto delle chiudende«: z njim so se želeli se dodatno okoristiti vsi privatniki (predvsem aristokracija in premožnejša buržoazija), ki so na vrat



na nos ogradiли vse pasnike, kjer so do tedaj krajevni pastirji prosto pasli svoje crede. Ne samo to. Kamniti zidki (tancas) so preprečili prost dostop tudi do studencev in izvirov, v katerih se je živina napajala. Pastirji so pac morali slano placevati najemnino, da so sploh lahko pasli svojo

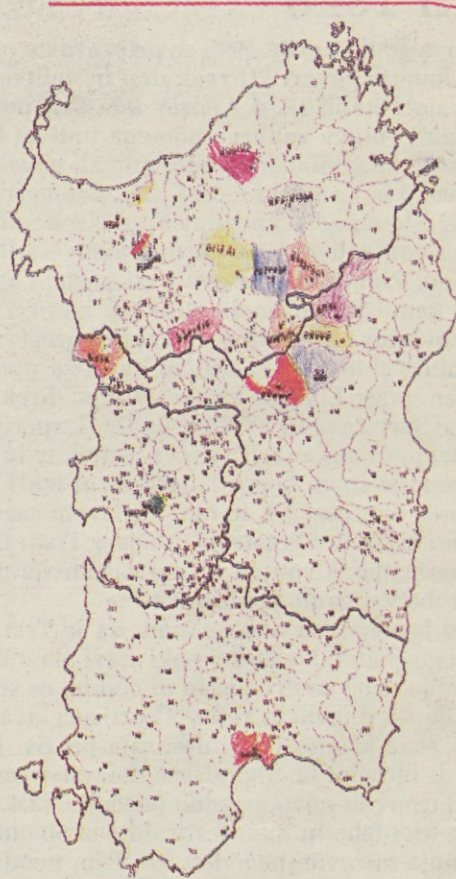
credo. Rezultat? Pastirstvo, do tedaj edina ekonomska dejavnost, ki je bila kolikor toliko sprejemljivo donosna, je izgubljalo svojo osrednjo vlogo v sardinski družbi. Prav pastirji pa so bili ti, ki so, zaradi vseh dajatev, katerim so bili podvrženi, dokončno izbruhili v ilegalen upor v

obliki banditizma. Osnova tega kriminalnega fenomena je bilo namreč popolno nezaupanje v oblast in "uradno pravico" ter ekstremna odločitev, da si človek pač sam kroji svoj tip pravice. Takratna kriminalna dejanja so bila v osnovi predvsem odklanjanje revščine, v katero so bogatejši sloji potiskali sardinske pastirje. Kraja živine pa je takrat simboličirala tako močan upor proti bogatasem, da si je zaslužila enako kazen kot umor. Sardinski banditi prejšnjega stoletja so za ljudstvo predstavljali nekakšno mitizirano figuro domačega Robinja Hooda, ki si je upal to, cesar si ljudstvo samo ni upalo: udejaniti za vsako ceno svoj upor proti zatiralcem.

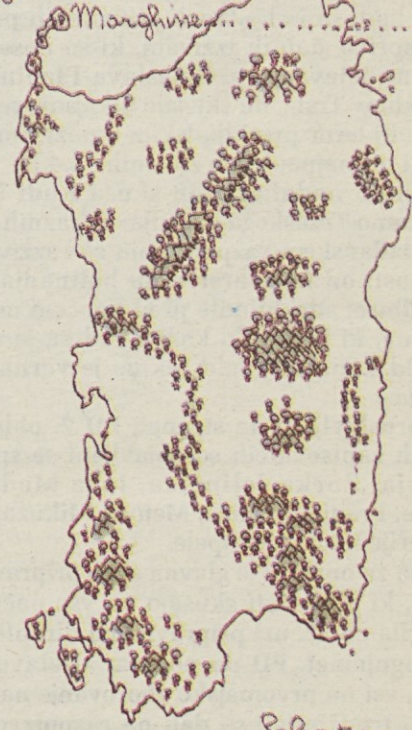
Banditizem današnjih dni je žal prerasel v mnogo bolj problematični družbeni fenomen, ki se radikalno razlikuje od upora proti bogatejšim slojem. Ugrabitve so na dnevnem redu in prav zaradi njih se velikokrat dogaja, da si turisti lahko ogledajo notranost sardinskega otoka le v spremstvu karabinerjev. Nekdanji banditi so vecinoma sami zivotali skriti po gozdovih, kradli glave živine in se prezivljali sploh s takimi manjšimi kriminalnimi dejanji, preko katerih so izrazali svoje odklanjanje obstoječe družbene ureditve. Danes so sardinski banditi v bistvu centralizirana kriminalna organizacija, na celu katere stoji, po vsej verjetnosti, ena sama vodilna glava. Sama organizacija sloni na ureditvi po različnih "bandah", ki so zadolžene za določeno geografsko področje. Bistvena razlika z začetnim »socialnim banditizmom« pa je predvsem v dejstvu, da je razlog za današnja kriminalna dejanja zaslužek, sploh pa ne družbena rivaliteta.

Vida Valencic

LOCALITÀ DEI BANDITI. SARDELLA ALLA FINE DEL 1800



...Conflitti violenti esplorano nel
loceano e nel mare



Salvatore



Pozabljena »otoška posebnost«

Sardinijo včasih površno vzporejamo s Sicilijo, vendar med obema otokoma obstajajo ogromne razlike. Resda je posebna ne definirana »otoška kultura« skupna obema, razdalja (tako geografska kot kulturna in politična) med Sardinijo in italijanskim skornjem pa je veliko večja. Sicilija je bila namreč v zgodovini kulturno in politično zelo blizu južni Italiji, Sardinija pa je pomembna na lastno identiteto in zgodovino, ki se najbolj odraža v lastnem jeziku, to je sardinscini. Filologi jo vključujejo v skupino romanskih jezikov (kjer so tudi italijanscina, spanscina, portugalscina, ladinscina in se drugi) in ji pripisujejo neko posebnost: sardinscina naj bi namreč, bolj kot katerikoli drug jezik, ohranila v sebi originalne latinske besedne oblike, predvsem, ker je bila tako osamljena in oddaljena, zato pa

manj podvržena tujemu vplivu. Ta izoliranost sardinskega naroda je seveda osnovana tudi na samem značaju slednjega: kljub temu, da živi na otoku, sploh ni narod mornarjev, pač pa navezan na svoja gorata področja in pasnike. Vpliv drugih romanskih jezikov pa je bil v določeni meri vseeno prisoten; aristokracija je bila v glavnem kastilskega in katalonskega izvora, kar se se vedno odraža v določenih sardinskih jezikovnih oblikah. Povezanost s katalonsko kulturo pa je vidna v samem sardinskem mestu Alghero, kjer naj bi se vedno vsaj 12.000 ljudi vsakodnevno govorilo katalonscino.

Jezik sardinskega naroda je torej prezet z revno sardinsko kulturo in to je razvidno iz samih besed, ki se povsod nanašajo predvsem na konkretno, pragmatično življenje in se le redko same dvi-

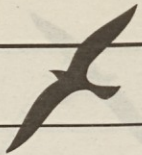
gnejo na raven abstrahiranja. Za to potrebujejo podporo italijanske govornice. Sardinska literarna zilica se izraza predvsem v ljudski poeziji, ki je, prav zaradi pomanjkanja trdne pisane osnove (in posredno torej baze za prozno ustvarjalnost) izredno razvejana. Moderna sardinska literatura je skromna; omejuje se v glavnem na ljudske pesmi in krajše pesnitve, razlog za to pomanjkljivost pa je predvsem značaj sam, ki ga ima jezik na otoku. Sardinscina je predvsem govorjeni jezik, mogoče je ta njen značaj delno primerljiv s slovensko narečno govorico v Beniciji. Tu ni namreč prisoten vizuelni spomin, pač pa samo fonetčni, prav zaradi tega je daljša prozna ustvarjalnost omejena na pesniško izjem. Drugo pomanjkljivost, ki jo je treba dati v račun, je pa pomanjkanje neke standardizirane

oblike sardinscine, saj se ljudstvo izraza kar v treh različnih narečnih oblikah, vezanih na tri opredeljena otoska področja: južni del (terra di sotto) ter dva predela severnega dela otoka (terra di sopra).

Sardinscino so vedno sistematično izpodirali iz sol in javnih uradov, tudi če jo deželni statut smatra za »drugi uradni jezik na Sardiniji«. Ogromno let se je sardinski narod bori za samo priznanje sardinscine kot »jezika« in ne nekakega »italijanskega dialekta«. Italija se je seveda le s težavo sprijaznila s tem, status jezika namreč predpostavlja določene zahteve po legitimnosti in ne nazadnje po zaščiti, medtem ko je lahko narečje prepusteno sami sebi. Danasnja slika predstavlja predvsem prepad med mestom (kjer je v rabi predvsem italijanscina) in deželo (kjer je sardinscina živa). Največji

problem predstavlja običajna ekonomska depresija, zaradi katere se je v zadnjih desetletjih izselilo več kot 200.000 mladih. Stevilo brezposelnih na otoku je se vedno izredno visoko (okrog 45.000 ljudi), cutiti pa je predvsem pomanjkanje nekega širšega ekonomskega razvojnega programa, ki bi upošteval specifično otoka. Turizem na otoku le deloma ublaži težave, predvsem, ker je omejen na obrobne otoske predele, poleg tega pa polni zepe predvsem turističnih operaterjev s celine. Statistike so zelo jasne: skoraj polovico prebivalstva se se vedno prezivlja z živinorejo, standard življenja pa je za tretjino nižji od severno-italijanskih dežel. Bo italijanska država poleg (upravičenih) potreb svojega južnega dela vključila na dnevni red tudi ekonomsko sliko Sardinije?

V.V.



Delavci, meščani in kmetje, vsi na Trgu Perugino - Veliki trg je

April 1948

Osrednji dogodki aprila 1948 so priprave na proslavo 1. maja, o katerih govori PD vsak dan in volitve za senat, ki potekajo v Italiji 18. 4. Čeprav ima Trst poseben status, so izidi volitev velikega pomena tudi za bodočnost tega mesta, toda odločilno bodo vplivali na stanje v Gorici, Beneciji in Kanalski dolini. »Dr. Lambert Mermolja - goriski Slovenec, kandidat Ljudske demokratične fronte na volitvah 18. t.m. za Pokrajine Gorica, Videm in Belluno. Zanj bodo glasovali vsi posteni goriski, beneski in kanalski Slovenci!« piše 4.4. na prvi strani PD pod kandidatovo fotografijo. Nekaj dni prej (1.4.) naletimo na hude obtožbe: »Fasistični nacrt za upor v Italiji za primer zmage Ljudske fronte - Vse po direktivah »Intelligence Servicea« in z vednostjo De Gasperijeve vlade - Sodelovanje Vatikana, SS-ovcev, četnikov in ustavev v protikomunističnem bloku (...)« Končni izidi volitev so objavljeni v četrtek 22.4. in nad naslovom časopisa piše z velikimi črkami: »Proslava 1.maja v Trstu in ozemlju je manifestacija za volitve, ki naj zagotovijo prebivalstvu udeležbo v organih javne uprave!«

Poziv bo jasnejši, če upoštevamo, da je Trst v hudem primežu gospodarske stiske: peki stavkajo 8 dni, odpusti si sledijo drug za drugim in ni čudno, če so tudi manifestacije na dnevnem redu. »Večtisočglava množica tržaskih žena je sinoci manifestirala pri Sv. Jakobu za mir, kruh in delo! (2.4.)«, »Nase delavstvo zahteva zaporo odpustov in novo mezdnno pogodbo. (3.4.)«, »V nedeljo na Montebellu manifestiralo čez 50.000 ljudi za spoštovanje mirovne pogodbe, za delo, neodvisnost in za mir (13.4.)«.

Slabemu gospodarskemu stanju lahko dodamo še, da so uprave podjetij in institucij v rokah reakcionarjev. Najhujše pa je nasilje, ki se vedno vlada v teh krajih. Bivšega partizana, delavca - sindikalista neznanca napadejo in umorijo. Na njegovem pogrebu se zbere 80.000 ljudi in (...) »Zveza primorskih partizanov ugotavlja sprico stalnih izzivanj, ki so dosegla vrhunec z umorom delavca tov. Boleslava Planinska, borca za osvoboditev Trsta, da skušajo tukajšnje reakcionarne sile sprožiti teror proti ljudskim množicam in se ne ustavijo niti pri najpoddlejših zločinih. (8.4.)«

V številnih nadaljevanjih skuša Rudi Ursič osvetliti »Panoramo Tržskega ozemlja« iz raznih zornih kotov. V pomladanskem razpoloženju se razvija tudi športna dejavnost: od kolesarstva do balinanja. 6.4. piše PD »Fizkultura: stiri minute pred koncem usodepolni gol - Ponziana, ki je vse do konca vodila, je morala kloniti tik pred koncem - Izid tekme je verna slika poteka srečanja.«

27.4. proslavljalo na straneh PD 7. obletnico OF. Ob uradnih zapisovalcih so objavljeni se spomini Srečka Vilharja, Zorka Jelinciča, Joža Medveda, Borisa Pahorja, Franja Valetica, Metoda Mikuža, Franca Stoka in Valerije Kocjancić-Spele.

Kot smo že omenili je glavna skrb priprava na proslavo 1.maja, ki jo oblasti skušajo na vse načine preprečiti. 30. aprila ob 22. uri pripravijo na dirkaliscu na Montebellu ognjemet. PD pa poziva: »Delavci, meščani in kmetje, vsi na prvomajsko zborovanje na trgu Perugino - Veliki trg (Unita') so dali na razpolago fasistični gospodu.« BK

Pravico praznovanja 1. maja so si tržaški delavci priborili v borbi

Protest Slovansko-italijanske antifasistične unije proti oviranju prvomajskih proslav

Na podlagi ukrepov oblasti ne bi tržasko ljudske množice smele proslaviti 1. maja kakor običajno na Velikem trgu in s povorkami po glavnih ulicah. Te so pridržane za hujasko manjšino, ki ji do sedaj ni nikoli prej prislo na um, da bi proslavljala 1. maj.

Tržaski delavci so si priborili s svojimi žrtvami v borbi proti avstrijski policiji pravico praznovanja 1. maja že v davnem letu 1890. Takrat in tudi ne pozneje se niso nikoli pojavili na ulicah in ne drugod - in tudi niso mogli biti - za to proslavo liberalci, klerikalci, masoni, fašisti, lažni demokrati, člani društva »Ginnastica« in Lege.

Samo delavci so vedno zahtevali to pravico, tudi pod fasistično tiranijo in med nemško okupacijo, ter so bili izpostavljeni policijskim preganjanjem, napadom tolpe ter krutim obsodbam posebnega sodišča, medtem ko so številni omenjeni nasprotniki bahasko proslavljali 21. april, lažni praznik dela, in so bili med okupacijske člani formacij, ki so bile v službi Nemcev.

Razen tega ne smemo pozabiti, da so ravno 1. maja tržaski delavci skupno z vsem demokratičnim ljudstvom zaključili z dokončno zmago svojo dolgo in krvavo osvobodilno borbo proti fašizmu, borec se proti poslednjim črnim formacijam, v katerih so bili številni od tistih, ki danes - s staro skvadrstično predrznostjo - skušajo na vse načine ovirati to proslavo delav-

cev, ki spominja ter jih opozarja na njihov poraz.

Danes hočejo iztrgati te demokratične pridobitve s potisnjenjem več desetisočev delavcev v najbolj oddaljena predmestja, kakor da ne bi bili svobodni državljani, in jih hočejo podvreči podlemu kolonialnemu postopanju, ki hoče deliti na sektorje naše mesto, ki je obče znano po svojih tradicijah civilizacije in politične zrelosti.

Kakor, da ne bi bilo vsega tega dovolj, smo pršli celo do tega, da se rekaciji, ki je prežeta s protiljudsko, protidelavsko in narodnostno mrznjo, dovoljuje hrupna proslava - zaradi tako lahko dosežene zmage - z zborovanji in povorkami v onih osrednjih delih mesta, iz katerih hočejo izgnati delavce, ki nedvomno predstavljajo večino prebivalstva.

Vse to predstavlja zalitev in krivico, ki je proti nacelom demokratične svobode in proti upoštevanju človeških pravic, ki jih določa mirovna pogodba in ki jo začasna vojska uprava mora točno spoštovati, ker je njena naloga samo upravljanje to področje v smislu omenjene pogodbe.

Slovansko-italijanska antifasistična unija obsoja to nasilstvo pred vsem civiliziranim svetom, pred vsemi pravimi demokrati kot primer surovega izzivanja in najodločnejše zahteva, da se ta krivičen ukrep takoj prekliče.

Izvršilni odbor slovansko-italijanske antifasistične unije za tržasko ozemlje

Partizani bodo korakali na čelu prvomajske povorke

Zveza primorskih partizanov je izdala sledeči proglas:

Zveza primorskih partizanov poziva vse borce brigad in bataljonov, VDV in GAP-a, upornike Delavske enotnosti, aktiviste narodno-osvobodilne vojne, da skupaj z delavci in ljudskimi množicami proslavijo dan prvega maja.

To je dan praznovanja in borbe: praznik ljudstva, ki smo ponosni, da smo njegovi sinovi in za katerega boljše bodočnost smo se borili, katero se bori za ideale, ki se je zanje žrtvovalo toliko naših tovarišev, katerih dediščino smo prevzeli in katerih delo hočemo nadaljevati, in ga privedi do zmagovitega konca. Fasizem, ki smo ga v vojni premagali, preti, da bi se povrnil v drugi obliki s pomočjo iste ga začetnika, ki ga je porodil že prvič.

Sovražniki delavstva in ljudstva hočejo spremeniti v burko tisto demokracijo, za katero se je vojevala zadnja vojna, in uničiti hočejo pridobitve krvave borbe, da bi mogli ustvariti nov obroč zatiranja okrog ljudstev ter sprožiti novo vojno proti tistim, ki so se osvobodili jarma notranjih tiranov in tujega imperializma, ki je njihov zaščitnik.

Iz Trsta hočejo napraviti kolonijo, bazo za napade in manevre proti ljudskim silam Italije

in držav nove demokracije. Slovansko-italijansko bratstvo, ki smo ga cementirali s svojo krvjo, hočejo zasramovati in puščajo svobodne roke sovražniku s tem, da hujskajo na rasno mrznjo.

Proti vsemu temu, proti naraščajoči predrznosti naših včerajšnjih sovražnikov bomo prvega maja manifestirali zahtevajoč spoštovanje volje po miru in napredku ljudskih množic, zahtevajoč pravico, mir, delo. Kakor vedno, bomo tudi sedaj na čelu demokratov, najodločnejši, najsilnejši in najponosnejši.

In naša navzočnost naj bo jamstvo borbe do skrajnosti, borbe do kraja in do zmage ljudstva in opomin vsem njegovim sovražnikom. Nihče naj si ne domisluje, da bi mogel ustaviti naš pohod, ki se istoveti z napredovanjem demokracije, z neizogibnim dogajanjem nove zgodovine.

Prvega maja bo še vedno odmeval klio, ki je odmeval v tolikih zmagovitih bitkah, ki je odmeval pred tremi leti v dneh vstaje in osvoboditve, ki je ostal in ostaja naše geslo:

**Smrt fašizmu - svoboda narodu!
Zveza primorskih partizanov**

Sporod prvomajskih proslav v Trstu

30. aprila

Umetni ognji od 22. uri na dirkaliscu na Montebellu.

Povorka z zastavami in godbo v Miljah ob 21. uri. Povorka se bo razvijala po sledečih ulicah in trgih: Marconi, Marazzi, Dante, Manzoni, Amicis, Puccini, Roma, Mazzini, Ljudski dom.

1. maja

Budnica z obhodom po mestu ob 5. uri.

Javno zborovanje in dve povorki proti trgu Perugino ob 11. uri. Prva povorka se bo pomikala po sledečih ulicah in trgih: Sv. Soba, Novi predor, Seneni trg, viale Sonnino, ul. Conti, trg Perugino: Druga povorka pa: trg Sv. Jakoba, istrska ul. Novi predor, Seneni trg, viale Sonnino, trg Perugino.

Množični telovadni nastop ob 16. uri na športnem igrišču pri Sv. Soboti. Orodna telovadba českoslovskega olimpijskega mostva (med odmori telovadnega nastopa).

Tekma v hitri hoji ob 16. uri. Start na športnem igrišču pri Sv. Soboti. Ljudske veselice s plesom ob 19. uri na trgu Garibaldi: na trgu v Skednju; na trgu Tra i Rivi (Rojan); v prosvetnem krožku »Slavko Skamperlek«. Ljudske veselice v posameznih krožkih.

2. maja

Atletska stafeta po mestu. Odhod ob 8. uri z Garibaldijevega trga.

Turnir kosarke med mostvi Tomazič, Col-ILVA in reprezentanco Piemonta v krožku Col-ILVA ob 10. uri. Mednarodna kolesarska tekma za pokal lista »Il Lavoratore«. Start v Barkovljah ob 11. uri.

Zaključek mednarodne sindikalne nogometne tekme ob 10. uri na športnem igrišču pri Sv. Soboti. Nogometno srečanje med reprezentanco Tržskega ozemlja in českoslovske reprezentanco. Tekma bo odigrana v okviru mednarodnega sindikalnega turnirja. Začetek ob 15. uri.

Zborovski koncert, množični nastop pevskih zborov in koncert godbe Rinaldi ob 18. uri na športnem igrišču pri Sv. Soboti.

ZAHTEVAMO SPOŠTOVANJE DOLOČB MIROVNE POGODBE

Zopet je Trst v ospredju mednarodne pozornosti. Predlog Anglije, Amerike in Francije, naj bi se Trst in ozemlje ponovno izročilo Italiji, je postavil v ospredje vprašanje revizije mirovne pogodbe z Italijo, ki je komaj pred nekaj meseci stopila v veljavo. Poleg volivnega manevra v zvezi z volitvami v Italiji, ki je bil v tem primeru tako izrazit, predstavlja ta predlog jasen dokaz, koliko je anglo-ameriškim imperialistom do mednarodnih obveznosti, ki so se s svojimi podpisi obvezali, da jih bodo spoštovali, kar bi bilo v interesu utrditve trajnejšega miru v svetu. Ni to prvič, da anglo-ameriški imperialisti ne spoštujejo mednarodnih pogodb in iz nje izhajajočih obveznosti. Teheranski, potsdamski sklepi, sklepi moskovske konference o uničenju fašizma itd. se na vsakem koraku kršijo s strani anglo-ameriških imperialistov.

Vse to se vrši v cilju organiziranja tretje svetovne vojne, ki naj bi v prvi vrsti ameriškim imperialistom omogočila zasužnjevanje sveta. Ta politika se skuša voditi z že preizkušenimi sicer pa obrabljenimi Goebbelsovimi frazami o borbi proti komunizmu in pod firmo nekakšne zapadne demokracije, ki pa v bistvu predstavlja najbolj izrazito dolarsko diktaturo. Anglo-ameriški imperialisti na vso moč kričijo, da se Sovjetska zveza pripravlja na tretjo svetovno vojno, medtem ko je vsemu svetu znano, da Sovjetska zveza vodi miroljubno politiko, politiko izgradnje svoje dežele, medtem ko ustvarjata Anglija in Amerika po vsem svetu svoje vojaške baze. S krícanjem na Sovjetsko zvezo hočejo anglo-ameriški imperialisti samo zakriti svoje priprave na tretjo svetovno vojno.

V okviru te politike anglo-ameriških

imperialistov pa spada tudi njihova politika glede tržskega vprašanja. Na mirovni konferenci sta se vladi Anglije in ZDA na vso moč trudili, da ne bi Trst pripadel niti k Jugoslaviji niti k Italiji, ampak da bi si v obliki neke internacionalne rešitve zagotovili svoje imperialistične pozicije v Trstu. Tako je prišlo do Tržskega ozemlja pod vrhovno upravo Varnostnega sveta OZN. Svetovne demokratične sile s Sovjetsko zvezo na čelu so pristale na takšen mednarodni kompromis samo, da se to vprašanje reši v interesu miru in s tem utrdi mir v svetu. Statut, ki je bil v zvezi s tem sprejet na mirovni konferenci, je vendar nudi tržskemu prebivalstvu možnost, da si tudi v okviru takšne rešitve tržskega vprašanja pribori pravico, da si ureja svoje zadeve z vidika lastnih interesov, da si ustvari boljše gospodarske pogoje življenja in kar je glavno, da doseže končno mir in normalizacijo prilik, ki so postale zelo težke zaradi vojne in se neurejenih razmer po vojni. Jasno pa je, da so anglo-ameriški im-

perialisti, ko so podpisovali mirovno pogodbo z Italijo in s tem formalno sprejeli vse njene določbe tudi v zvezi z imenovanjem guvernerja in začasnega ter stalnega statuta za Tržasko ozemlje, že takrat računali, da ne bodo nikoli te določbe dejansko spoštovali in da bodo napravili vse, da si ustvarijo v Trstu svojo imperialistično bazo, ki jo bodo uporabljali izključno za izvajanje vojnopolitiške politike proti državam ljudske demokracije, v prvi vrsti Jugoslaviji, kakor tudi proti demokratičnim silam Italije. Vsa nadaljnja politika anglo-ameriških imperialistov do Trsta, posebno v zadnjih mesecih to popolnoma jasno dokazuje in hkrati neovrgljivo potrjuje pravilnost naših trditev glede ciljev anglo-ameriške politike do Trsta. Vsa dobri volja Sovjetske zveze in Jugoslavije, da bi prišlo do sporazuma v vprašanju guvernerja, ni nič pomagala, ker sta Anglija in Amerika ta sporazum vedno ovirali. Se zadnji poskus, ki je bil napravljen z direktnimi pogajanjmi med Jugoslavijo in

Italijo, je bil že v naprej obsojen na neuspeh, ker je ameriški hlapec De Gasperi dobil izrecna navodila od svojih gospodarjev, da naj sporazuma ne sklene. Pisanje ameriškega ti-

ska to nedvomno potrjuje. »New York Times« popolnoma odkrito postavlja vprašanje, da Anglija in Amerika ne smeta dovoliti imenovanja guvernerja, ker zaupati Varnostnemu svetu usodo Trsta bi bilo preveč tvegano, ker isti ne predstavlja nobene efektivne moči in guverner ne bi bil v stanju preprečiti »komunistične infiltracije« v Trstu, in da naj se obdrži sedanjí status quo.

Skladno s tem je anglo-ameriška vojna uprava vodila svojo imperialistično politiko v samem Trstu. Na vsakem koraku preganja demokratično gibanje, na odgovorna mesta pri javni upravi pa postavlja najbolj izrazito reakcionarno-fasistične elemente. Conski in tržaski občinski svet, ki sicer vih-rata z italijansko zastavo, sta navadna izvrševalca te imperialistične politike anglo-ameriške vojne uprave v (nadaljevanje na 15. strani)

na prvomajsko zborovanje na razpolago fašistični gospodi

FLRJ: Angloameriška VU ne spoštuje obveznosti

BEOGRAD, 12. (ATT) — Jugoslovanski zunanji minister Stanoje Simić je izročil poslanikom ZDA in Velike Britanije v Beogradu odgovor jugoslovanske vlade na note britanske vlade glede Trzaskega ozemlja, h katerim tudi ameriška vlada izjavlja, da se pridružuje.

Jugoslovanska nota se najprej sklicuje na trditve v noti britanske vlade, čes da so na področju Trzaskega ozemlja, ki ga upravljajo jugoslovanske oblasti, nastale bistvene spremembe političnega, gospodarskega in socialnega značaja in da jugoslovanska vojna uprava ni upoštevala obstoječih zakonov in institucij. Te trditve so se nanašale predvsem na agrarno reformo, ustanovitev zavodov za socialno skrbstvo in gospodarskih zadrug ter ustanovitev ljudskih sodišč.

V svojem odgovoru jugoslovanska vlada ne zanikuje, da so nastale te vrste spremembe v primeri s položajem iz fašistične dobe, toda pripominja, da bi bilo dejansko nerazumljivo, da se po zmaji demokratičnih sil nad fašistično državo ne bi spremenile institucije in zakoni, ki so bile svojčas podlaga te države. Sicer pa se je kaj takega dogodilo tudi v drugih bivših fašističnih državah z uvedbo prave demokracije.

Tako so bile v Julijski krajini, kjer so se Slovenci, Hrvati in Italijani borili za zavezniki in prispevali k uničenju fašističnega režima, odpravljene že v času 1942 do 1945, institucije tega režima in se je ustanovila ljudska oblast. S tem v zvezi se jugoslovanska nota sklicuje na izjave, ki jih je svojčas podal major Arthur Tucker, poveljnik anglo-ameriške misije, ki je ob priliki volitev za osvobodilne odbore, ki so bile med vojno, izjavil da se ljudstvo na ta način pripravlja na svobodno življenje v času mira. Zaradi tega je razumljivo, da jugoslovanska vlada ne bi mogla - kakor bi hotela britanska nota - odpraviti na svojem področju teh odborov, ker bi to bilo v nasprotju z interesi ljudstva Julijske krajine in z vojnimi nameni za katere se je to ljudstvo borilo ob strani zaveznikov, in tudi v nasprotju z načeli s teheransko in jaltško izjavo ter s haasko konvencijo.

Zato je jugoslovanska vojska uprava pustila v celoti oblasti, ki jih je nasla, in jim poverila upravno ter si pri tem pridržala razen nadzorstva, samo pravico urejanja odnosov z inozemstvom. V istem duhu je jugoslovanska vojska uprava sprejela agrarno reformo in institucijo ljudske oblasti.

Omenjena britanska nota dalje zatrjuje, da je jugoslovanska vojska uprava odpravila na svojem upravnem področju svobodo misli in politične pravice prebivalstva, da je prepovedala obstoj strank, ki nasprotujejo komunizmu in da je omejila svobodo tiska. S tem v zvezi navaja nota primer »istrskega odbora« (CNL) in prepoved prodaje listov »Voce libera« in »Giornale di Trieste« na jugoslovanskem področju. Jugoslovanska vlada odgovarja, da je nerazumljivo, čemu se Velika Britanija s tem v zvezi poslužuje izjav omenjenega odbora, ki skusa podpihovati narodnostno mrznjo med Slovenci in Hrvati na eni strani ter Italijani na drugi strani in cigar člani skrivajo svoja imena pred javnostjo verjetno zaradi svoje fašistične preteklosti.

Nota jugoslovanske vlade izjavlja na to, da na področju, ki ga upravlja Jugoslavija, vse stranke, ki so registrirane lahko svobodno delujejo in brez vsakih težav. Sedaj delujejo tam stiri stranke. Vse tri narodnosti področja uživajo politično svobodo, kakor je to razvidno iz sestava organizmov ljudske oblasti. Glede prepovedi omenjenih dveh listov poudarja nota, da sta omenjena dnevnika zalila cast jugoslovanske vojske in podpihovala narodnostno mrznjo. S tem v zvezi ugotavlja jugoslovanska vlada, da je tudi zavezniška vojska uprava s proglasom st. 47 določila ukrepe proti vsakomur, ki deluje proti anglo-ameriškim silam.

Glede napadalnih namenov, ki jih britanska vlada v svoji noti pripisuje jugoslovanski vladi, izjavlja slednja, da je ta ob-

tožba samo pretveza, da se prikrijejo anglo-ameriški nameni podaljšati bivanje njihovih čet na Trzaskem ozemlju z izgovorom, da ga morajo braniti pred jugoslovanskim napadom. Jugoslovanska nota govori nato o politiki britanske vlade glede Trzaskega ozemlja in posebno o sistematični odklonitvi imenovanja guvernerja. Jugoslovanska vlada je prisiljena ugotoviti, da med tem ko njena vojska uprava na Trzaskem ozemlju spoštuje mednarodne obveznosti, ni najti na strani zavezniške vojske uprave podobnega spoštovanja številnih norm mednarodnega značaja.

Posebno izvaja ZVU politiko narodnostne diskriminacije. Nota omenja nato razpust ljudskih odborov, uvedbo policijskega terorja in ustanovitev tako imenovanih conskega in občinskega sveta v Trstu, v katerega so izključno predstavniki političnih strank, ki predstavljajo samo manjšino trzaskega prebivalstva, pred vsem elementi, ki so se preselili v mesto za časa fašizma ali pa po 10. juniju 1940. in nimajo zaradi tega pravice do trzaskega državljanstva. Povsem izključeni so predstavniki SLAU, ki je s svojimi 110.000 člani najmočnejša politična skupina Trzaskega ozemlja. Ravno tako je izključena celo Fronta za neodvisnost in predstavniki Slovencev.

V vsem javnem življenju tega področja se razen tega opaža tendenca, ki je nasprotna političnim strankam, tisku, sindikalnim, kulturnim in športnim organizacijam ter gospodarskim ustanovam onega dela, ki predstavlja večino prebivalstva in pred vsem demokratičnih sil. S tem v zvezi navaja nota številne primere take politike zavezniških oblasti: ovire za svobodo združevanja in omejitve ustanavljanja društev (kakor je primer združenja invalidov v osvobodilni borbi in Rdečega križa za Trzasko ozemlje), teroristično postopanje civilne policije, ukrepi proti svobodi tiska in se posebej proti demokratičnim listom, procesi proti partizanom, ovire proti kulturnemu delovanju slovenskega prebivalstva (sole, gledališča itd.) v nasprotju z določbami mirovne pogodbe z Italijo (med drugim prisotnost v slovenskih solah fašističnih elementov, ki so prišli iz Jugoslavije in prepoved uporabljanja slovenske krajeve radijske postaje); ovire prebivalcem slovenskega izvora, da si pridobijo prvotne priimke itd.

Nota zaključuje z ugotovitvijo, da zavezniška vojska uprava s to diskriminacijsko politiko v škodo trzaskih demokratičnih množic hrabri ostanke fašizma, ki jim dovoljuje, da svobodno izvajajo svojo teroristično in revizionistično delovanje, ter je tako neposredno odgovorna za teroristična dejanja proti trzaskemu demokratičnemu prebivalstvu. Ko je naprimer jugoslovanska vlada protestirala zaradi terorističnih dejanj, ki jih je italijanska akcijska republikanska stranka izvršila v Istri, in je zahtevala njen razpust, je britanska vlada odgovorila, da tega ne more napraviti, ker da gre za »demokratično« stranko.

Jugoslovanska nota govori nato o gospodarskem položaju trzaskega področja in obtožuje zavezniško vojsko upravo, da postavlja mesto v gospodarsko odvisnost od inozemstva, v praksi od ZDA. Politika zavezniške vojske uprave povzroča neaktivnost trzasko industrije, čeprav je znano, da edino delo lahko ustvari blaginjo v mestu. Ta politika je povzročila veliko brezposelnost in težak gospodarski položaj. Finančni primanjkljaj se računa za samo 6 mesecev na celih 15 milijard lir, kar predstavlja breme okoli 800 lir dnevno na osebo, kar je enako 8400 liram mesečno. Politika zavezniške vojske uprave, nadaljuje nota, gre za to, da, da prepreči, da bi Trzasko ozemlje postalo neodvisno in ga hoče napraviti odvisnega od ZDA (kakor praktično dokazuje dovolitev 20 milijonov dolarjev kot pomoč ZDA Trzaskemu ozemlju) ter ustvarja hkrati mnenje, da Trzasko ozemlje ne more živeti samostojno življenje.

Fašistični zakon o poitalijančevanju imen naših krajev je treba takoj ukiniti



Ta mesec mineva četrto stoletje, odkar so nam fašisti s posebnim zakonom poitalijančili starodavna krajevna imena. Kljub temu, da je poteklo že tretje leto, od kar smo fašiste premagali, je ta zakon še vedno v veljavi, kar pomeni isto kot nadaljevanje fašističnega nasilja nad našim narodom. Dolžnostzasedbene anglo-ameriške vojske uprave je, da temu nasilju napravi konec in ta fašistični zakon razveljavi, kakor je razveljavila vse fašistične protizidovske zakone in kakor bi bila morala razveljaviti fašistični zakon o poitalijančevanju naših priimkov.

Na gornjem zemljevidu Trzaskega ozemlja so vsi naši kraji označeni s svojimi starimi imeni

(nadaljevanje s 14. strani)

Trstu, ki je v nasprotju z najosnovnejšimi interesi trzaskega prebivalstva. Po stopitvi mirovne pogodbe v veljavo, 15. septembra se ni izvedla še niti ena bistvenih določb mirovne pogodbe; nasprotno, krsile so se na vsakem koraku.

Dosledni tej politiki so anglo-ameriški imperialisti prišli danes na dan z znanim predlogom, ko se v Italiji vodi volilna kampanja, in si izbrali Bidaulta za svojega glasnika. Čeprav predstavlja ta predlog v priključitvi Trsta k Italiji navaden volilni mane- ver, pa je na drugi strani hkrati tudi nevarna vojna provokacija. Danes se anglo-ameriški imperialisti poslužujejo Trsta za leglo svoje vojnouhujskasko politike proti demokratičnim silam, po čemer je njihova politika do Trsta ves čas stremela. Podpreti hočejo svojega varovanca De Gasperiya in preprečiti zmago ljudske fronte v Italiji, hkrati pa sprožiti besedno kampanjo proti Jugoslaviji ter tako ustvariti vojno ozračje v tem delu Evrope. Izjave generala Aireya,

poveljnika cone A Trzaskega ozemlja, o položaju v coni B, ki je pod jugoslovansko upravo, o nekih eventualnih namenih Jugoslavije proti Trstu itd., so čisto popolnoma v skladu z značajem, ki ga ima ta predlog.

Trzasko prebivalstvo je ta predlog sprejelo tako kot ga je po svojem bistvu v resnici zaslužil, kot navaden volilni mane- ver in vojnouhujskaski akt anglo-ameriških imperialistov. »Velicasta manifestacija«, organizirana od klero-fašistične reakcije v Trstu, je klavirno propadla. Po ulicah Trsta so krožile običajne skupine nekaj sto klero-fašističnih teroristov ob splošni zaščiti civilne policije in pojačani nekoliko z zunanjimi »gosti« iz Gorice in Vidma, ki so tisti dan prisli gledat nogometno tekmo Triestina - Juventus.

Cim pa so ti zunanji »gosti« odsli, so se te »velicaste manifestacije« same od sebe razblinile ob pomanjkanju trzaskih množic, ki so ostale mirno doma, ali pa ob strani na pločnikih zaskrbljeno opazovale,

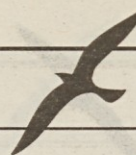
kako ti razgrajaci prepevajo fašistične himne, zaščiteni od policijskih jeepov, hodijo po mestu. Vsa kampanja reakcionarnega fašističnega tiska, ki je hotel izkoristiti na predlog, da izzove nacional-sovinistične demonstracije, je doživela popoln poraz in ti režiserji novega fašizma sedaj zaskrbljeno premišlujejo o svojem porazu. Ob tej priliki je čutil nekako za dolžnost, da izreče svojo besedo tudi tisti conski svet, ki si je danes za ceno, da prodaja interese trzaskega prebivalstva tujim imperialistom, nasilno prilastil formalno možnost, da govori v imenu Trsta, dejansko pa ne predstavlja nič drugega kot tiste kroge, ki niso nikoli zastopali resničnih interesov Trsta. Trzasko prebivalstvo je dejansko ta nanjovejši vojnouhujskaski in volilni mane- ver anglo-ameriških imperialistov v zvezi s Trstom obsodilo.

Trzasko prebivalstvo se končno sprašuje, kdaj se bo prenehalo s tem, da se o njegovih življenjskih vprašanjih odloča mimo njega in ne da bi se ga vprašalo, kaj ono misli;

sprašuje se, kdaj se bo prenehalo s prakso, da ko zjutraj vstane, zve, da je Trst vključen v Marshallov plan, drugič, da se Trst skusa priključiti Italiji, da se izdajajo razne odredbe in dekreti, ki so v nasprotju z njegovimi interesi itd. Sprašuje se končno, kdaj se bo prenehalo s takšno politiko anglo-ameriških imperialistov, ki si lastijo pravico, da s trzaskim prebivalstvom ravna kot z navadnim trgovskim blagom, ki ga uporabljajo za svoje borzne spekulacije. Trzasko prebivalstvo je že vsega tega do grla sito in zahteva v prvi vrsti mir, spoštovanje mirovni- pogodb, ker njihova enostranska krsitev vodi samo v vojno. Zahteva pravico, da si samo ureja svoje življenje, da si preko svobodnih in tajnih volitev izbere tekno predstavništvo v javni upravi, ki bo dejansko ščitilo njegove interese. Zahteva ekonomsko zboljšanje svojega položaja in v zvezi s tem poživitev celotnega trzasklega gospodarstva in v prvi vrsti njegove industrije. V ta namen naj se Trst ekonomsko poveže z vsemi državami, ki

zeli- jo ekonomsko sodelovati z njim, v prvi vrsti z zalednimi državami, ki dejansko Trst potrebujejo. Naj se Trstu da ponovno tista funkcija trgovskega in pomorskega mesta, kar po svoji geografski legi in gospodarski funkciji predstavlja. In se enkrat naj bo poudarjeno, da si trzasko prebivalstvo zeli samo mir, normalizacijo prilik in izboljšanje neznosnega gospodarskega položaja, v katero ga je dovedla politika anglo-ameriških imperialistov v zvezi s Trstom. Vsa sporna vprašanja, ki bi eventualno obstajala med Jugoslavijo in Italijo, naj se rešijo z neposrednimi, pogajanjimi sporazumno in v interesu obeh držav. Vsako enostransko reševanje problemov v zvezi s Trstom lahko vodi samo do vojne in proti taki politiki se bodo trzasko množice odločno borile in v tej borbi doprinasale svoj delež za prijateljsko zblizanje med Jugoslavijo in resnično demokratično Italijo v interesu obeh držav in njenih narodov ter trzaskega ljudstva.

BABIC BRANKO



BERLIN

Hitro vračanje k nekdanjemu blišču

Pohajas po evropskem vele-mestu, za katerega pravijo, da ima danes šest milijonov prebivalcev; v njem naj bi živele kar 700 ali 800 tisoč priseljenih Turkov. Iz enega konca mesta do drugega prideš zelo hitro s podzemsko železnico. Enako časa potrebuješ za potovanje z nadzemsko železnico, nekaj več seveda za potovanje s tramvajem ali avtobusi. Na tak način tudi veliko več vidis. Pot te zanese v muzeje, parke, trgovine, restavracije, in seveda tudi v knjigarne. Novinarska radovednost ostaja pač radovednost pa čeprav si na turističnem pohajkovanju.

Najbolj te zanimajo knjige, ki govore o tem mestu in njegovi preteklosti. Tudi tu najdeš na policah knjige s starimi razglednicami in fotografijami. »Berlin je nekoč bilo veliko svetovno mesto,« piše na naslovnica. Ko listas po knjigi in gledas stare slike izpred prve svetovne vojne, vidiš kako živahno je bilo takrat življenje v prestolnici velike Nemčije. Ob gledanju na te slike se spomniš, da si kdaj pa kdaj bral kakšen roman o dogajanju v Berlinu, kjer je bila zelo prisotna živahnost mednarodnega značaja. Tudi dandanes je Berlin poln mednarodnega utripa. Ta pa ima povsem drugačne značilnosti: ni več tiste plemiškega in buržoaznega vzdušja starih časov. Tu živi, vsaj tako pravijo - kajti niti pikolovski Nemci najbrž ne uspejo zbrati točnih podatkov - skoraj milijon Turkov. Tja so se priselili se v času pred padcem berlinskega zidu. Zahodni Nemci so jih potrebovali, da so jih zaposlili na najslabše plačanih delih. Berlin je bil obkoljen sredi Nemske demokratske republike, in čeprav je v njem bila garancija zahodnih zaveznikov, je marsikateri Nemec raje ostal onkraj bolj varne meje Nemske zvezne republike. Pa so prišli Turki. Vidiš jih povsod na ulici, se zlasti njihove ženske z veliko ruto na glavi. V nekaterih berlinskih ulicah vidiš, da so tam v večini. Po padcu berlinskega zidu so med prvimi vdrli tudi v Vzhodni Berlin. Njihove bifeje opaziš na vsakem koraku, več jih je od številnih italijanskih pizzerij in kitajskih gostilnic.

Nekateri pravijo, da je danes v združenem Berlinu že 6 milijonov prebivalcev. To je torej eno največjih mest v Evropi, tako veliko tudi zaradi tega, ker sta se do konca osemdesetih let, torej štirideset let po vojni, razvijali dve mesti. Obe sta hoteli biti nekakšno ogledalo zahodnega blagostanja in vsaj namišljene vzhodne učinkovitosti. Zahodni Berlin je bil izlozba kapitalističnega izobilja. To je veljalo se zlasti za trgovine na tu najbolj znani ulici Ku'Damm, ki je zelo podobna pariskim avenijam. Tu je veleblagovnica Ka-De-De, za katero pravijo, da je po londonskem Harrodsu druga največja na svetu, in kjer, resnici na ljubo, dobiš zares vse, predvsem zelo kvalitetno blago, za razliko od tistega cenejšega, ki ga je vse polno v drugih veleblagovnicah z znanimi imeni, ki imajo stotine poslovalnic v vsej državi.

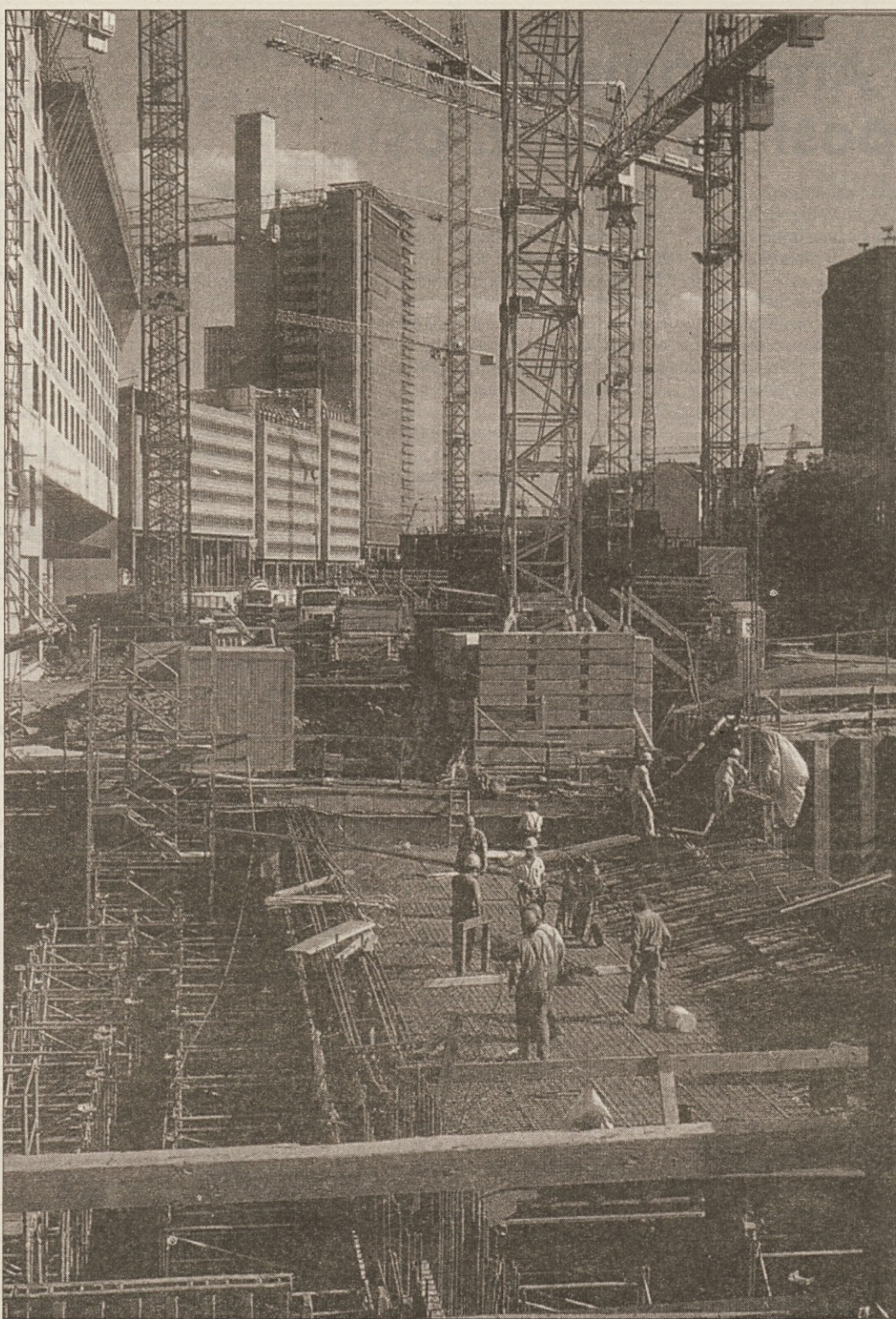
Nekdanjega Berlina pa ni več. Zamučen gledas stare slike in razglednice, ki ti povedo, da je to na tem ali drugem trgu, na tej ali drugi ulici. Tudi potem, ko si v mestnem muzeju, kjer razka-

zujejo makete in stare slike Berlina iz prejšnjega stoletja, in to primerjaš z današnjimi ulicami in trgi, se vprašaš, kje sploh si, ali se nisi morda zmotil. Kaj kmalu pa ugotoviš, da tega, kar je na maketah in starih razglednicah, danes ni več.

Med 2. svetovno vojno je bil Berlin docela porušen. Najprej ameriška in angleska letala, potem pa sovjetski topovi, so uničili cel kup nemških mest. Hamburg se dandanes kaže znake hudega angleškega bombardiranja. Prav tako je tudi v Dresdenu se danes mogoče videti razdejane angleških bombnikov, ki so med vojno v treh zaporednih nočeh odvrli tako veliko število zažigalnih bomb, da so uničili vse mesto in pobili več kot stotisoč ljudi. Prav tako so letala zahodnih zaveznikov večkrat bombardirala Berlin. Kar niso naredile ameriške in angleske bombe so s svojimi topovi in tanki naredili Rusi. Posteno so se mascevali za vse gorje, ki so jim ga na Ruskem povzročili nacistična SS in redna Wehrmacht.

Spomnimo se slik, ki so nam jih kazali takoj po vojni, na katerih je bil viden le še kak osamel zid berlinskih palač. Ko je bilo mesto po vojni razdeljeno so se eni in drugi lotili obnove. V obeh primerih je bilo treba v obnovo vložiti veliko denarja, zato ima veliko stavb značaj ljudske hiše: čim manj denarja za čim več stanovanj. Arhitekti in urbanisti so imeli zelo lahko delo, najbrž pa ga niso izkoristili na najbolj koristen način. Treba je bilo ljudem zagotoviti streho v čim krajšem času. In vendar je nekaj razlike med temi ljudskimi hišami na zahodu in na vzhodu. Na zahodu so te stavbe vsaj različno zunanje prepletkane, tako da njihovo enoličnost opazi le pozornejši obiskovalec. V vzhodnih predelih mesta pa prevladuje tista enoličnost, ki je tako značilna v vsej povojni vzhodni Evropi. Nekdanjo Frankfurter Allee, ki iz Berlina pelje na poljsko mejo - po njej so leta 1945 vdrl v mesto sovjetski tanki - in ki se je zaradi tega hitro po vojni imenovala Stalin Allee, ima pa danes ime Karl Marx Allee, so Sovjeti in Vzhodni Nemci hoteli spremeniti v spomenik sovjetske arhitekture. Ob zelo široki ulici, pod katero teče podzemna železnica, so zgradili ogromne stanovanjske komplekse. Vsaka stavba ima sedem, osem nadstropij, na ulici je na vsaki več kot sto oken, in ker je stavba kvadratna z ogromnim dvoriščem, si lahko predstavlja mo koliko oken ima vse naokrog. V eno samo teh stavb bi stlačil prebivalce treh, starih, ali še več naših vasi tu na Goriskem ali Tržaškem. Absurd pa je predvsem v tem, da so taksne docela enake stavbe na obeh straneh aleje, in da jih je celo več, deset ali še več. Po petih, šestih na vsaki strani ulice, menja za podobno število samo zunanja podoba stavbe. A le za malenkost. Povsod, tudi ko zaviješ z glavne aleje, vlada neka siva enoličnost. Na zahodu so vsaj prvimi ljudskimi hišam sledile tiste, ki so gradili zasebniki, in ki so se posluževali različnih načrtovalcev.

Različno podobo dveh do se pred desetimi leti ločenih mest dobiš, ko se povzpneš na 203 metre visoko razgledno ploščad televizijskega stolpa ob Alexan-



der Platzu. Zgradili so ga Vzhodni Nemci, da bi z njim nudili zahodnjakom možnost, da gledajo vzhodno televizijo. S tega stolpa imaš, če imaš srečo lepega vremena in čistega zraka, prekrasen razgled na ves Berlin. Na vzhodu je bilo zgrajeno ogromno, vendar so tu predvsem veliki enolični stanovanjski bloki.

Središče nekdanjega Berlina je ostalo na vzhodni strani demarkacijske crte, ki je potem postala mejna in kjer je bil zgrajen zloglasen berlinski zid. Tam je bilo v urbanističnem smislu narejenih največ sprememb. Sovjeti so hoteli zbrisati spomin na nekdanjo slavo pruskih cesarjev in Hitlerjevih krvoločnih generalov. Z Brandeburskih vrat, ki so bila na njihovem ozemlju na znameniti aleji Unter den Linden, so sneli simbol nemske vojske slave, veliko bronasto kočijo in konje. Dandanes je ta znak zopet nad tem slavolokom, ob katerem gradijo nove stavbe, in kjer so pred dvema letoma čisto na novo zgradili nekoč sloveči Hotel Adlon. Nedaleč od tod je ogromna palača ruske ambasade, kjer so po vojni dejansko vladali Nemski demokratični republik.

Tam blizu je tudi palača Reichstaga, nemskega parlamenta, ki so ga sicer nacisti sezgali se preden so prišli na oblast in za pozog po krivem obtožili bolgar-

skega komunista Dimitrova, da so lahko udrihali po spartahisti. Ves svet pozna fotografijo ruskega fotografa z vojakom, ki dviga sovjetsko zastavo na streho skoro unicega Reichstaga. Stavbo sedaj obnavljajo, prav v ponedeljek 20. marca so dogradili veliko stekleno kupolo nad palačo, tako da bo parlament že kmalu vseljiv.

Berlin je eno samo veliko gradbišče. Toliko zerjavov, kot v tem začetku leta 1998, nisem videl nikjer drugje. Zerjavi, opazi, delavci na delu so predvsem v vzhodnih predelih mesta. Tam so v prejšnjih casih gradili stavbe tudi z zelo škodljivim azbestom. Vse te stavbe sedaj prenavljajo in nič čudnega ni videti izpraznjeno veliko stavbo, ki jo docela prenavljajo.

Se največje gradbišče, pravzaprav največja gradbišča, so tam, kjer je nekoč bila meja med Vzhodnim in Zahodnim Berlinom, se zlasti od Potsdamer Platzu pa bolj na sever preko Brandeburskih vrat. Tam so podirli veliko stavb, za gradnjo izkoriščajo predvsem doslej prazne in zelene površine. Nemci tam gradijo poslopja ministrstev, stanovanjske stavbe, hotele, stavbe za diplomatska predstavništva. Ze cez kakšno leto se bo nemska prestolnica preselila iz Bonna v Berlin, zato tam potrebujejo veliko novih prostorov.

Sredi gradbišč vidiš tudi že speljane nove ceste, tudi v tunelih, da bodo avtomobili drveli hitreje. Nemci zagotavljajo, da bo vse to zgrajeno zelo kmalu.

Poleg tega veliko gradijo tudi v vzhodnih predelih mesta, kjer kakšna banka ali kakšen hotel da zgraditi svojo novo palačo na praznih površini sredi prejšnjih stavb v Stalinovem stilu. Popravljajo tudi postaje podzemne železnice. Pravkar je bila končana popolna obnova postaje na Alexander Platzu, nekoč v vzhodnem Berlinu. Obnavljajo pa tudi postaje v zahodnih predelih.

Večina nekdanjih berlinskih muzejev je po vojni ostala v vzhodnih predelih mesta. Iz protesta so zahodnjaki uredili nekaj podobnih muzejev na zahodni strani zidu. Najbrž zaradi tega, ker so bili na vzhodu, niso bili muzeji na »muzejskem otoku« deležni velikega obiska, pa čeprav je v njih veliko izrednih eksponatov, ki jih lahko primerjamo s tem kar hranijo v pariskem Louvru, v londonskem British Museum ali v vatikanskih muzejih. Tudi v teh stavbah je sedaj veliko obnove. V velikem muzeju na Unter den Linden je prikazana nemska zgodovina, prikazane so tudi politične borbe preden je nacizem prevzel oblast in vse gorje, ki ga je povzročil Hitler. Razstavo so uredili se za casa NDR in v muzeju je

vedno veliko gledalcev. Skoraj nasproti pa je velik prazni trg. Tam so Sovjeti do tal podrli nekdanjo palačo - grad pruskih kraljev. S tem so hoteli izbrisati vsako sled po teh osvajalcih. Zal pa so tam blizu zgradili anonimno palačo parlamenta nekdanje NDR.

Berlin hoče spet postati mednarodno mesto, ne samo zaradi današnjih delavcev in malih trgovcev Turkov, Poljakov, Kitajcev ali Italijanov, marveč predvsem z bodočimi diplomati in turisti. Prav to je razkakilo Bavarce, ki so v začetku letosnjega marca protestirali proti prevelikemu trošenju denarja v ta namen. Nemci že več let plačujejo poseben davek za gospodarsko obnovo vzhodnih dežel nekdanje NDR. Bavarci očitno niso zadovoljni s tem kako se denar troši in so zagrozili, da davka ne bodo Bonnu več plačevali in da bodo sami odločali kakoj in kjer naj se porabi.

Zahodni in Vzhodni Berlin, torej. Ne čudite se, da uporabljam se vedno ta dva nekdanja izraza. Berlinčani sami se vedno uporabljajo ta izraza. Ko nekoga vprašaš, kjer je ta muzej ali ta ulica ali trg, ti bo odgovoril, da je to »v vzhodnem« ali »v zahodnem« Berlinu. Terminologija bo še dolgo let ostala v spominu tam živečih ljudi.

Ker si že v Berlinu, si zazeliš obiskati tudi Potsdam, do katerega v pol uri prideš iz mesta z zelo hitro nadzemno železnico. Potsdam je znan, ker je tu bil sedež pruskih kraljev, ker je tu bilo sklenjeno, da bodo Nemci po drugi vojni razdelili in konec koncev, ker je tu bila komanda sovjetskih čet v vzhodni Nemčiji. Nekeč podezelsko mesto je tako prišlo na 140.000 prebivalcev. V gostilni sredi mesta izveš, da so tam bile snemalne hale nemske filmske družbe UFA in da je njihov gost bila tudi Marlene Dietrich.

Kar se ti najbolj vtisne v spomin so znamke avtomobilov, ki vozijo po cestah v mestu, ki je bil v središču NDR. Le kakšnega trabanta vidiš ropotati po ulicah. Ti vzhodnonemski avtomobili so danes že prava muzejska redkost. Druga vozila pa so vsa zahodnonemske izdelave. Le kakšno japonsko ali korejsko vozilo opaziš. Nikjer nobene skode, poljskega fiata, in niti francoskih ali italijanskih avtomobilov. Vzhodni Nemci so postali tudi v tem oziru veliki nacionalisti. Prusi so pač Prusi.

Turist ne bi bil turist če ne bi zasel tudi na bolsji trg, ki je vsako soboto in nedeljo na Ulici 17. junija ob postaji nadzenke "S" železnice Tiergarten. Na več sto stojnicah tam dobiš vse. Tudi stare knjige. V roke sem vzel knjigo tiskano v Nemčiji na začetku dvajsetih let s slikami iz 1. svetovne vojne. Največ jih je bilo s francoskega in ruskega bojiska. Nekatere so bile tudi iz Bovca, Kobarida, Cedada in Vidma, vse iz časov po kobariski ofenzivi, v kateri so tudi Nemci sodelovali z Avstrijci. Ena fotografija je bila posneta tudi v Sempetru pri Gorici, na njej je ta vas zelo razdejana. A kaj, ko je prodajalec hotel zanjo imeti cel kup trdnih nemških mark.

Marko Waltritsch

Na sliki: razglednica z zerjavi na gradbišču današnjega Berlina.



NA POBUDO ZVEZE KMETOV ITALIJE (CIA)

Italijanski kmetje v Bruslju proti kmetijski politiki EU

Prisotni so bili tudi predstavniki KZ s slovenskim transparentom

Kot smo že napovedali v prejšnji prilogi »Človek in zemlja«, je bil v torek, 31. marca, v Bruslju protestni shod italijanskih kmetov, ki ga je organizirala Zveza kmetov Italije (CIA). Na enem največjih mestnih trgov se je zbralo več kot tisoč kmetov v predstavništvu deželnih in pokrajinskih organizacij CIA. Protestnega shoda se je udeležila tudi Kmečka zveza, ki so jo zastopali predsednik za Gorisko Ivan Humar ter predstavnika za Trzasko dr. Mario Gregorič in Pavel Debelis. Med številnimi transparenti je bil tudi transparent Kmečke zveze v slovenscini.

Shod je bil namenjen protestu italijanskih kmetov predvsem proti kmetijski politiki Evropske unije, specifično pa proti temu, kar predvideva Agenda 2000 o smernicah za novo kmetijsko politiko EU.

Na protestni manifestaciji je spregovoril predsednik Vsedrjavne zveze kmetov Italije Giuseppe Avolio, ki je poudaril, da je današnja kmetijska politika EU in politika, ki jo predvideva Agenda 2000, zatiralska ker onemogoča kmetijstvu prost razvoj. CIA je proti taki politiki in zahteva, da se ta politika spremeni. Z vsemi svojimi močmi bo zato skušala utemeljiti na merodajnih mestih in na srečanjih s pristojnimi kmetijskimi ministri in predvsem z ministrom za kmetijstvo Evropske unije, pravilnost svojih stališč. Kot primer je navedel srečanje z angleškim ministrom za kmetijstvo in zadnje srečanje pred dvema dnevi z belgijskim ministrom za kmetijstvo.

Predsednik Avolio je zahteve Vsedrjavne zveze kmetov Italije nakazal v petih točkah, ki jih lahko strnemo takole:

1. neomejena proizvodnja s tem, da se odstranijo kvote, ki so se pokazale za neuporabne;

2. enaka politika tako do sredozemskih kot do celinskih kmetijskih kultur, saj sedanja politika privilegira kontinentalne kulture na škodo sredozemskih, s čimer prizadeva predvsem Italijo, Španijo, Portugalsko in Grčijo;

3. nižja proizvodnja ob večji kakovosti. Kmetijska politika EU mora ovrednotiti zdravstveno neoporečno in tipično proizvodnjo;

4. ovrednotiti pomen, ki ga ima kmetijstvo za ohranjanje okolja in kulturne krajine;

5. kmetijstvo naj predstavlja najbolj reprezentativno organizacijo, ki najbolje poznajo probleme in imajo širše in bolj organske poglede na celotno problematiko.

Sen. Avolio je še poudaril, da CIA ne nasprotuje sodelovanju na področju kmetijstva z državami vzhodne Evrope in tudi ne z državami severne Afrike in drugimi mediteranskimi državami, vendar pod pogojem, da niso oskudovani interesi italijanskega kmetijstva.

Na koncu shoda je predsednik Avolio prebral sklepno resolucijo z navedenimi petimi točkami zahtev CIA. Kmetje so se nato v povorki s transparenti podali po glavni ulici Bruslja do palače evropskega parlamenta, kjer je njihova delegacija izročila resolucijo predsedniku komisije za kmetijstvo EU.



Predstavniki Kmečke zveze med manifestacijo v Bruslju

Znižanje prispevkov INPS za kmetovalce

Kmetje, ki prejema pokojnino INPS in ki so dopolnili 65. leto starosti ter so še aktivni, lahko zaprosijo za 50-odstotno znižanje socialnih prispevkov, ki jih plačujejo INPS-u. To znižanje uvaža zakon 449 z dne 27. 12. 1997.

Prihranjeni znesek je odvisen od dohodkovnega razreda, v katerega spada kmetija in od značilnosti območja, na katerem leži (ravninsko, gorato). Prihranek znaša najmanj 800.000 lir letno (prvi dohodkovni razred v goratem območju) do 2.000.000 lir letno (4. dohodkovni pas v nižini).

Seveda bo znižanje prispevka znižalo tudi morebitni dodatek k dohodku pokojnini. To znižanje bo premo sorazmerno z nižjimi prispevki.

Nadaljevanje plačevanja znižanih prispevkov pa bo nudilo upokojenemu kmetovalcu več ugodnosti. Dejstvo, da bo ostal še naprej vpisan v seznamu plačevalcev prispevkov, mu bo ohranilo vse pravice in ugodnosti, predvsem oprostitve plačevanja občinskega davka ICI, ki je od letos predvidena samo za tiste, ki so vpisani v prej omenjeni seznam.

ČLOVÉK IN ZEMLJA

NOVICE

Prispevki za proizvodnjo oljčnega olja

Konec aprila zapade rok za predstavitev prošnje za podporo na proizvodnjo oljčnega olja za leto 1997/98. Prošnjam, ki jih je treba do tega datuma predstaviti na Združenje AIOMA iz Senigalie (AN), je treba priložiti:

1. original potrdila mod. F, ki ga je izdala oljarna (torklja);
 2. kopijo davčne številke (codice fiscale) ali kopijo številke IVA (partita IVA).
- Oljkarji so za sestavo prošnje vabljeni, da se zglasijo v četrtek, 16. aprila, od 8.15 do 12.30 na podružnici KZ v prostorih Kmetijske zadruge (Ul. Travniki st. 10), ali vsak dan v uradnih urah na sedežu KZ v Trstu in prinesejo s seboj zahtevano dokumentacijo. Organizacijski prispevek je 20.000 lir.

Tajništvo KZ

Obvestila

Kmečka zveza obvešča svoje člane in lastnike zemljišč, da se čimprej zglasijo v njenih uradih v zvezi z regulacijskim načrtom devinsko-nabrežinske občine, če so zainteresirani za vložitev ugovora. Rok za vložitev zapade 20. t. m.

Kmečka zveza organizira letos skupaj s CEFAP (centrom za strokovno vzgojo) tečaj 150 ur za strokovno usposabljanje kmetov za doseg statusa poklicnega kmeta. Tečaj se bo začel v začetku tega meseca. Vabilo velja vsem, posebej pa mladim kmetom, ki so zainteresirani za pridobitev tega statusa, ki je pogoj za vpis v seznam poklicnih kmetov za koriščenje raznih prispevkov, da se zglasijo v njenih uradih zato, da se omogoči izvedba takega tečaja v prihodnjem letu skupaj s Slovenskim deželnim zavodom za poklicno izobraževanje.

Kmečka zveza vabi vse, ki pri njej izpolnjujejo davčno prijavo »730« in se pri tem poslužijo uslug njenega centra CAF, da to storijo čimprej in pri tem upoštevajo dan in uro, ki sta bila označena na pismu, ki so ga prejeli na dom.

Cvetlicarna **riviera fiorita**

Mosetti Myrto

FLEUROP - INTERFLORA

TRST - ul. dell' Istria 19 - Tel. 767639

NASVETI STROKOVNJAKA

Varstvo rastlin v aprilu

V aprilu so škodljivci in povzročitelji različnih bolezni vse bolj aktivni. Zato je od sedaj naprej važno, da jih stalno nadzorujemo.

VINOGRAD: V vinogradu je sedaj čas, da skropimo proti oidiju. To je izredno pomembno skropjenje. Proti oidiju uporabljamo žveplo v prahu v količini 20 - 30 kg/ha, močljivo žveplo (ZOLFO BAGNABILE, 200 gr/hl), kolidno žveplo (UTAZOLFO, 60 - 70 gr/hl; TIOSPOR, 100 - 20 gr/hl, in druge) ali pripravke na podlagi dinocap-a (KARATHANE, 50 - 100 gr/hl; ERI-SAN, 80 - 100 gr/hl).

Večkrat se na trtah pojavi črna pegavost. Skropimo le, če se bolezen močneje pojavi. Ko so poganjki dolgi 2 do 3 cm skropimo, kot smo opisali v prejšnjem mesecu, in sicer s pripravki na podlagi mancozeb-a (DITHANE M 45 ali KOR, v količini 200 do 300 gr/hl), s pripravki na podlagi propineb-a (AN-TRACOL v količini 150 do 200 gr/hl) ali z drugimi enakovrednimi sredstvi. Če je potrebno, skropjenje ponovimo, ko so poganjki dolgi 3 do 10 cm. Pozneje proti peronospori je učinkovito tudi proti črni pegavosti.

Vasih moramo v tem času zatirati tršno koderavost, ki jo povzroča pršica Capletrimerus vitis. Bolezenske znake v dobi, ko se trta spomladi prebujala, spoznamo tako, da brsti ostanejo majhni, listi težko rastejo in ostanejo nepravne oblike. Največ škode je prav spomladi, najbolj pogosto se pa pršica pojavlja na mladih, dvoletnih trtah. V primeru večjega napada, skropimo ob brstenju s pripravki na podlagi endosulfana (npr. THIODAN), v odmerku 100

- 150 gr/hl vode, ki spadajo v 1. skupino strupenosti. Zato skropimo le, ko je to nujno potrebno. Pršica ima tudi številne naravne sovražnike. Isti pripravki so učinkoviti tudi proti morebitnemu napadu trsne pršice.

OLJČNI NASAD: Oljčno kozavost zatiramo, kot smo že opisali v prejšnjem mesecu, in sicer z bakrenimi pripravki. Z istimi pripravki istosčasno zatiramo tudi morebitne ostanke glivičnih bolezni.

Vasih opazimo v poletnem obdobju na naših oljkah vejice, ki se posušijo. To povzroča črni, 2 mm dolg hrošč z imenom oljčni lubadar. V primeru, da smo to opazili v lanskem letu, obrezane oljčne veje postavimo na kup. Hrošč na začetku pomladi polaga jajčeca na suhe in obrezane veje. Škodljivca lahko torej uničimo, da slednje odstranimo. Obrezane veje pustimo v oljčnem nasadu in jih nato sežgemo. To moramo storiti pred koncem aprila, saj hrošč v maju začne nov cikel in torej novo škodo na mladih vejah.

SADNI VRT- Peckarji - Ko jablana odcveti, skropimo proti oidiju z dinocapom (KARATHANE, 25 gr/10 litrov), fenarimol-om (RUBIGAN, v odmerku 5 - 6 gr/10 litrov) in dugimi.

Jablanov in hruškov skrup zatiramo s pripravki na podlagi bakra, mancozeb-a (DITHANE, MANZEB, KOR, 20 gr/10 l vode), ali s pripravki na podlagi ziram-a (MEZENE, ZIRAMIT, v odmerku 15 - 20 gr/10 litrov).

Košćicarji - Ko se breskve slečejo, zatiramo luknjicavost, skrup in ostale glivične bolezni s pripravki na podlagi ziram-a (MEZENE, ZIRAMIT, v

odmerku 15 - 20 gr/10 litrov) ali drugimi površinskimi pripravki. Proti moniliji lahko uporabljamo tudi sredstva na podlagi bitertanol-a (BAYCOR) v odmerku 10 gr na 10 litrov vode.

Oidij zatiramo z dinocap-om (KARATHANE, 25 gr/10 litrov).

V tem času se bodisi pri peckarjih, kot pri koščćicarjih pogostokrat pojavijo listne uši. Slednje smatramo kot ene najbolj nevarnih škodljivcev v kmetijstvu, saj se zelo hitro in veliko množujejo. Naselijo se posebno na mlade in mehke poganjke, iz katerih srkajo rastlinski sok. Zaradi tega se najbolj pogosto pojavljajo v tem času bujne rasti. Za zatiranje listnih usi uporabljamo sredstva na podlagi pirimicarb-a (PIRMOR, v odmerkih 15 gr/10 litrov). Proti listnim ušem skropimo le, če so prisotne, in to takoj ko jih opazimo. Če hočemo biološko skropiti, uporabljamo sredstva na podlagi naravnega piretrina (KENYATOX VERDE, NETTAFID).

ZELENAVNI VRT- Male rastline, posebno pa paradiznik preventivno skropimo proti raznim glivičnim boleznim, med katerimi je se najbolj nevarna peronospora. Skropimo z bakrenimi pripravki v odmerku 60 - 70 gr na 10 litrov vode.

OKRASNI VRT - Vrtnice skropimo proti oidiju in sivi plesni z benomyl-om (BENLATE, 6 gr/10 litrov). Glivične bolezni, kot so peronospora, črna pegavost in druge, zatiramo s bakrenimi pripravki, ali z mancozeb-om (DITHANE, MANZEB, KOR v količini 15 - 20 gr/10 litrov).

dr. Magda Sturman

agromeccanica
Kmetijski in industrijski stroji

PASQUALI - ALPINA - STIHL
LOMBARDINI - RUGGERINI

TRST (Aquilinia)
ul. Flavia di Aquilinia 16/A-B
Tel. 040/231736

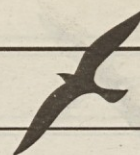
Spomladanski vonji

florgiulia

najnovije cvetje za balkone
rastline za vrt
semena, namakalne naprave
vzdrževanje vrtov
cvetni aranžmaji za poroke

OB NEDELJAH ZJUTRAJ ODPRTO

STARANZANO - Pokrajinska cesta Tržič - San Canzian - Tel. 0481/481715



ROKOMET

Prato ugnal Genertel

V prvem finalu za naslov

PRATO - V prvi finalni tekmi za naslov rokometnega prvaka je Prato s 24:20 (11:9) premagal tržaski Genertel. Čeprav ni bila tako gladka, kot kaže rezultat, je bila zmaga gostiteljev zaslužena. Bili so namreč stalno v vodstvu, njihov junak pa je bil vratar Dovere, ki je svojo dolžnost opravil do zadnje kapljice potu, saj je ubranil celo vrsto strelav. Tržacani so se nekajkrat približali Pratu, se nekaj minut pred koncem je bil izid 19:18, na koncu pa so se Toskanci razigrali. Zadetki za Genertel: Molina 1, Fusina 8, Tomic 2, Tarafino 1, Guerrazzi 1, Kuzmanovski 4, Pastorelli 3. Za Prato je Masotti dosegel 9 golov, Kobilica pa 6.

Povratna tekma bo v soboto v Trstu, morebitna tretja pa spet v Pratu.

TENIS / DAVISOV POKAL

Italija povedla proti Indiji

*Z zmago dvojic Italijani vodijo 2:1
Danes zadnji odločilni srečanja*

GENOVA - Andrea Gaudenzi in Diego Nargiso sta včeraj priigrala Italiji izjemno pomembno točko, s katero so »azzurri« ne le povedli (2:1), ampak tudi premagali strah pred indijskimi nasprotniki v prvem krogu svetovne skupine Davisovega pokala. Po porazu debutanta Davida Sanguinettija proti Maheshu Bhupathiju bi bil poraz v dvojicah prava katastrofa, tako pa se je v italijanski tabor vrnilo zaupanje. Gaudenzi danes ne bi smel imeti težav z Bhupathijem, medtem ko naj bi bil Prahlad Srinath lažji nasprotnik za Sanguinettija.

Gaudenzi in Nargiso včeraj nista imela pretirano težkega dela z indijskima nasprotnikoma Bhupathijem in Syedom Fazaluddinom, čeprav sta si zapletla položaj v tretjem setu, ki se je zdel že odločen, a sta ga izgubila. Mokro igrišče je hudo oviralo igro, vendar sta Italijana začela zanesljivo in si prvi set prisvojila s 6:3, drugega tudi brez težav s 6:4, medtem ko sta tretji set dobila Indijca (6:3). V zadnjem setu je vladalo ravnotežje do 3:2, potem pa je Fazaluddin izgubil svoj servis in Italijana sta si ga prisvojila s 6:3.

Zdaj so vsa pričakovanja usmerjena na Gaudenzia, ki bo moral danes nujno osvojiti točko, da ne bi bila usoda srečanja z Indijo prepisana zadnji tekmi neizkušenega Sanguinettija.

Včerašnja izida

Mahesh Bhupati (Ind) - Davide Sanguinetti (Ita) 6:4, 6:4, 6:4; Andrea Gaudenzi/Diego Nargiso (Ita) - Mahesh Bhupati/Syed Fazaluddin (Ind) 6:3, 6:4, 3:6, 6:3;

Ostali izidi: Avstralija - Zimbabve 2:1, Belgija - Nizozemska 1:1, Slovaška - Švedska 2:1, Švica - Češka 2:1, Brazilija - Španija 2:1, Nemčija - Južna Afrika 3:0.

MOTOCIKLIZEM / SUZUKA

»Novinec« Max Biaggi najhitrejši!

Na treningu za SP

SUZUKA - Italijan Massimiliano Biaggi (Honda) je bil najhitrejši na uradnem treningu za veliko nagrado Japonske v motociklizmu v Suzuki in si stiriintrideset v karieri priboril prvo startno mesto, prvič pa v kategoriji do 500 kubičnih centimetrov. Drugi je bil Japonec Kyoji Nanba (Yamaha), tretji pa njegov rojak Tadayuki Okada (Honda). Iz prve vrste bo na tekmi v nedeljo startal tudi Avstralec Michael Doohan (Honda), ki brani naslov, dosegel pa je četrti čas. V kategoriji do 250 kubičnih centimetrov je bil najboljši Japonec Daijiro Kato (Honda), v kategoriji do 125 ccm pa njegov rojak Noboru Ueda (Honda). Japonci so v najsibkešem razredu zasedli prvih pet mest.

»Tudi če na dirki ne bom zmagal, je že današnji dosežek potrditev, da sem lahko najboljši tudi v tej konkurenci,« je dejal Biaggi. Z 250 kubičnim motorjem je dosegel 29 zmag, letos pa prvič nastopa v najmočnejšem svetovnem razredu za svetovno prvenstvo. O njegovem podvigu pričata podatka, da je za dve sekundi izboljšal rekord proge in da je štirikratnemu svetovnemu prvaku Doohanu zadal sekundo zaostanka.

Na treningu politrškega razreda si je Italijan Giuliano Romboni zlomil več prstov na obeh nogah, dobil je tudi pretres možganov, a njegovo zdravstveno snaje ni hudo.

TENIS / MOŠKA B LIGA

Proti Comu »dan resnice« za Gajine drugoligaše

*Na papirju je tekmelec močnejši
Na Padričah od 10. ure*

Gajini tenisači bodo v 3. kolu mostvenega prvenstva B lige danes spet igrali na Padričah, njihov nasprotnik pa bo TC Como. Gostje igrajo z isto postavo kot lani, ko so gajevce premagali s tesnim 4:2. Letos se gajevci pocičijo močnejše, vsekakor jih drevi čaka predvidoma dosti težja naloga kot pred tednom dni proti skromnemu Portogruaru. Na papirju razpolaga namreč Como celo z boljšo ekipo od Gaje. Barve lombardskega mostva brani namreč en igralce kategorije B1 (Parli), trije igralci kategorije B2 (Riva, Sacchi, Valsecchi) in dva igralca kategorije B3 (Ceruti in

Praino). V prvih dveh kolu se je Como pomeril z glavnima favoritoma v ligi: s Forlijem je izgubil s 5:1, s Faenzo pa je igral 3:3. Bozica, brata Plešnicarja in Ruzzierja, ki so med tednom se povečali količino vadbe, čaka torej danes zelo zahtevna naloga, po kateri bo tudi bolj jasno, kaj si gajevci resnično lahko pričakujejo od letosnjega prvenstva, v katerem ne skrivajo želje, da bi se uvrstili v državno fazo.

Prva dva dvoboja posameznikov bosta na sporedu ob 10. uri, sledila bosta še dva posamezna dvoboja in igri dvojic. Igra se istočasno na dveh igriščih.

NOVICE

Jordan dosegel več kot 29.000 točk

NEW YORK - Ekipa Chicago Bulls je sinoci v severnoameriški poklicni košarkarski ligi NBA premagala Minnesota Timberwolves s 107:93. Michael Jordan je dosegel 41 točk in postal tretji igralec v zgodovini lige, ki je dosegel mejo 29.000 točk. Pred njim sta to zmogla le legendarna Kareem Abdul Jabbar in Wilt Chamberlain.

Los Angeles Lakers so v boju za vrh na zahodu zabeležili pomembno zmago v Clevelandu, kjer so po slavi s Cavaliersi (105:93) zabeležili četrto zaporedno zmago na gostovanjih. Mario Bennett je dosegel 21 točk (rekord kariere), od tega 14 z zabijanjem, s čemer je bil ključni mož jezer-nikov.

Shaquille O'Neal je bil v prvih osmih minutah brez točke, na koncu je prišel do 26 kosev, v vrstah porazencev pa je bil najboljši Anderson (30).

Vlado Divac je bil z 22 točkami in 11 skoki prvi mož Charlotte, ki je ugnala Indiano. Philadelphia (Coleman 21) je porazila Los Angeles Clippers, Stojko Vranković pa je dosegel 9 točk in 15 skokov.

Najbolj negotov je bil razplet v Detroitu, kjer so se pomerili igralci Detroit Pistons in Boston Celtics. Slednji so zaostajali že za 18 točk, s kosom Antoineja Walkerja (31 točk, 12 skokova) pa so si priborili 33. zmago v sezoni.

Izidi: Washington Wizards - Toronto Raptors 120:112, Philadelphia Flyers - L.A. Clippers 93:78, Charlotte Hornets - Indiana Pacers 96:89, Atlanta Hawks - Houston Rockets 107:87, Cleveland Cavaliers - L.A. Lakers 93:105, Detroit Pistons - Boston Celtics 100:101, Chicago Bulls - Minnesota Timberwolves 107:93, Utah Jazz - Denver 97:75, Portland Trail Blazers - Dallas Mavericks 109:102, Vancouver Grizzlies - Seattle Supersonics 98:138, Sacramento Kings - Milwaukee Bucks 86:87

Macerata zadnji polfinalist

MACERATA - V tretji tekmi četrtfinala koncnice odbojarskega prvenstva je mostvo Lube Banca Macerata s 3:0 (16:14, 15:2, 15:3) premagala Conad iz Ferrare in se s skupnim izidom 2:1 uvrstila v polfinale, v katerem se bo pomerila z mostvom Alpitoura iz Cuneae.

Ostala polfinalista sta Sisley Treviso in Casa Modena.

Prvi polfinalni tekmi bosta v sredo, 8. aprila. V finale se uvrstitva mostvi, ki bosta dosegli tri zmage.

Tergat dosegel najboljši čas na svetu v malem maratonu

MILAN - Kenijski atlet Paul Tergat je dosegel nov najboljši rezultat na svetu v malem maratonu.

Na tekmi v Milanu je razdaljo 21, 09 kilometra pretekel v času 59:17 in s tem za pol minute izboljšal dosežek prejšnjega rekorderja, rojaka Mosesa Tanuija.

KOŠARKA / V D LIGI

Borovci težko, a zaslužno

Bor Radenska - Forum Julij 70:59 (34:30)

BOR: Filipčić 5 (1:4 prosti meti, 2:3 met za dve, 0:1 met za tri), Susani 6 (1:2, 1:4, 1:2), Barini 23 (2:5, 9:11, 1:1), Possega 2 (-, 1:4, -), Rebula 2 (-, 1:5, -), Simončič 9 (1:3, 4:11, -), Brazzani 4 (0:2, 2:5, -), Velinsky 6 (-, 3:4, -), Percić 3 (1:2, 1:3, -), Tomšič 10 (6:9, 2:4, 0:1), trener Furlan.

SON 26. PON: Rebula (37).

Borovci so s precejšnjo težavo, toda povsem zaslužno premagali cedajsko ekipo Forum Julij in tako dosegli zelo pomembno zmago v boju za napredovanje v višjo ligo. Varovanci trenerja Furlana so začeli zelo dobro in

povedli z 12:4. Gostje pa so kaj kmalu reagirali in v 10. minuti celo povedli s točko razlike (18:17). Bil se je nato izenačen boj do konca polčasa. Tudi v drugem delu tekme je bila igra precej izenačena. Borovcem pa si je uspelo priigrati 7 točk prednosti, ki so jih nato ob koncu tekme povečali na 11.

Od posameznikov bi tokrat pohvalili Davida Barinija, ki je bil tudi najboljši strellec našega mostva, in mladega Alberta Velinskega, ki je bil zelo poštvovalen v boju pod kosoma.

**DRŽAVNI KADETI
Ronchi - Bor Friulex-
port 71:63 (38:33)**

KOŠARKA / D LIGA - SKUPINA ZA OBSTANEK

Cicibonaši dobili derbi predvsem z boljšim skokom

Kontovelci odpovedali - Turk (22 točk) najboljši strellec

Cicibona Pref. Marsich - Kontovel 66:56 (33:25)

CICIBONA: Stefančić (- prosti meti, - met za dve, 0:1 met za tri), Persi 18 (12:16, 3:6, 0:8), Pavlica 8 (4:4, 2:4, 0:2), Dilissano 2 (0:1, 1:3, -), Zuppin 9 (3:5, 3:9, 0:1), Pettiroso 11 (5:11, 3:7, -), Furlan 10 (-, 5:9, -), Krizmancić 8 (4:6, 2:6, -), trener Battilana.

SON: 19.

KONTOVEL: Doglia, Krizmancić 6, Spadoni 4 (1:2), Turk 22 (11:13), Emili 4, Starec 5, Gulic 2, Paoletić 1 (1:2), Cerne 5 (1:2), Godnič 7 (1:2), trenr Vremec.

SON: 25. PON: Krizmancić, Emili, Cerne in Godnič. 3T: Spadoni 1, Starec 1, Turk 1.

Cicibonaši so zaslužno dobili včerajšnji derbi s Kontovelci, osvojili zlata vredni točki za obstanek v ligi in se oddolžili za neroden poraz v prvem delu. Kontovelci pa so s sinocnim porazom v zelo nevarnih vodah, tako da je bil trener Andrej Vremec po tekmi razočaran in kar jezen: »Ekipa, ki ima vodo v grlu, s takim pristopom do tekme, ne more zmagati. In če bomo tako igrali v naslednjih petih ko-

lih, potem gotovo ne bomo dobili niti ene tekme.«

Res je: Kontovelci, ki so nastopili se brez poškodovanega Bostjana Starca, so igrali preveč lagodno, neborbeno, da bi lahko premagali bolj motivirane cicibonaše, ki so skozi vse srečanje vodili. Gostitelji so predvsem dobili boj pod kosoma (skupno 22 skokov), kjer so bili poštvovalani Krizmancić, Pettiroso in Furlan odločno boljši od gostov, ki so se zoperstavili domačim le z borbenim Godničem in v napadu z razigranim Turkom. Bilo pa je premalo, da bi lahko ogrozili zmago domačih košarakarjev, ki so stalno vodili, tudi za 13 točk.

Kazalo je, da so Kontovelci v drugem polcasu s konsko obrambo le nasli ključ, kako zaustaviti gostitelje v napadu. V 26. minuti so celo zmanjšali zaostanek za 1 točko (37:38), cicibonaši so nato s Persijem, ki je dotlej imel slab odstotek pri metu, vzpostavili razliko 5-8 točk. Proti koncu pa so bili tudi zelo točni pri izvajanju prostih metov (Pavlica 4:4) in zaslužno zmagali. (bl)

KOTALKANJE

M. Quaggiato na 5. mestu

V Pordenonu se je začelo deželno kotalkarsko prvenstvo v »začetnice«. Včeraj so bili na sporedu obvezni liki. Od naših tekmovalk se je najbolje odrezala članica Vipvae Martina Quaggiato, ki je bila petta. Ostale uvrstitve: Ivana Nanut (Vipava) 9., Jasna Kneipp 13., Helena Pertot 40., Irina Počkaj 45., Lara Simoneta (vse Polet) 53. Mija Kalc zaradi boleznii ni nastopila. Na državno fazo so se uvrstile stiri najboljše tekmovalke.

Danes se bodo kotalkarice pomerile se v prostem programu, kjer pa bo zaradi večje konkurence (od poletovk bo nastopila še Sharon Ostrouska) na sporedu sele deželni polfinale.

KOŠARKA / V C2 LIGI

Domovci končali z zmago Vasja Jarc dal kar 32 točk

CUS - Dom Agorest Rob Roy 78:81 (36:41, 74:74)

DOM: Di Cecco 18 (1:3 prosti meti, 7:18 met za dve, 1:2 met za tri), Campanello 3 (3:6, 0:3, 0:5), Jarc 32 (6:6, 13:17, -), Košuta 1 (1:2, 0:1, 0:1), Cej 12 (2:6, 2:3, 2:3), Podbersig 2 (-, 1:3, -), Franco 13 (5:5, 4:9, -), Kocjancić, Bresciani, Cuzzucoli.

SON: 18; PM 18:28; 2T: 27:54; 3T: 3:10.

Domovci so z zmago proti Cusu sklenili svoje nastope v C-2 ligi in s tem dosegli kar 8 točk na 6 nastopih v »play-autu«. Tekma se je začela dokaj slabo, predvsem v obrambi, kjer so puščali nasprotnikom veliko prostosti pri prodorih. Najvišjo prednost so domačini zabeležili v 12. minuti (24:16), nakar pa je prišlo do hitrega preobrata z delnim izidom 12:2 v korist domovcev, predvsem po zaslugi 8 zaporednih točk Ceja v picli minuti igre. V nadaljevanju smo bili priča boljši igri Domove peterke, ki si je s hitro igro do konca polčasa priigrala rahlo prednost. Naši košarkarji so se kar solidno zaigrali tudi v drugem delu, ko so kljub nekaterim nepazljivostim zvišali prednost vse do +10 in jo odražali do 15. minute. V zadnjih minutah je prišlo do nepričakovane reakcije domaćinov, ki so s serijo zadetih metov iz dolge razdalje nadoknadili ves zaostanek in izsilili podaljšek. Dodatne minute tekme so dokazale, da so domovci boljši, predvsem pa se je izkazal Vasja Jarc. (L.S.)

KOŠARKA / LEP USPEH

Iztok Floridan (KK Bor) na Dunaj z izbrano vrsto FJK

Mladi Borov košarkar Izток Floridan (letnik 1984) bo prihodnji teden (od 7. do 11. aprila) z deželno reprezentanco na Dunaju sodeloval na mednarodnem mladinskem turnirju. V deželno selekcijo je bil dokončno vključen po zadnjem treningu v četrtek. Iz seznama je zal izpadel njegov klubski tovariš Diego Posar. Imel je zvrhano mero smole, saj si je zlomil prst, sicer bi tudi on zanesljivo odpotoval v Avstrijo. Iz seznama je čisto na koncu izpadel tudi Ziga Razem (Kontovel), ki pa je leto dni mlajši in bo imel se veliko priložnosti, da se izkaže. Deželni selektor Carlo Gri je od Tržacarov v dvanajsterico »izbrancev«



vključel se Carbonija (Intermuggia) in Cavaliera ter Umanija (Sgt).

MOŠKA B1 LIGA / LA GORIZIANA KMEČKA BANKA

Valovci in gledalci so prišli na svoj račun

Proti Lugu odličen nastop goriških igralcev

La Goriziana Kmečka banka - Lugo Ravenna 3:1 (15:7, 15:17, 15:11, 15:5)

LA GORIZIANA: Feri 14+21, Florenin 7+5, Snidero 10+29, Cola 5+7, Beltrame 7+4, Rigonati 1+2, Cernic 0+1, Sulina 0+0, Buzzinelli, Visciano, Grauner.

Trajanje setov: 29, 41, 47, 22 minut. Servis (točke/napake): Val 3/13, Lugo 1/9. Blok: Val 13, Lugo 13, Napake: val 13, Lugo 17.

Proti drugouvrščenemu Lugu so si valovci z zmago brzkone že zagotovili obstanek v ligi, tako da je bil sinočni uspeš se toliko bolj sladek. Ob razburjivi igri so uživali tudi gledalci. Bilo jih je sicer malo, vendar se nikoli niso bili

tako glasni kot tokrat, saj so prisostvovali res odličnemu nastopu domače ekipe in atraktivni igri.

Trener De Marchi je na začetku tekme poslal na igrišče že preizkušeno postavo, gostje pa so se v Gorici predstavili brez svojega standardnega tolkača Sellerija. Valovci so zaigrali brezhibno in resnično suvereno osvojili uvodni niz.

V drugem setu je trener gostov spremenil postavbo ekipe, s tem, da je enega od centrov pomaknil na glavno tolkaško mesto. To je zmedlo valovce, ki se nikakor niso več znašli. Lugo je povedel z 8:2 in celo 11:4. Tedaj je De Marchi poslal na igrišče podajalca Simona Cernica, ki je takoj



Aleš Feri 14+21

pokazal, da je v pravi formi. Val je nadoknadil ves zaostanek in celo vodil s 13:12 in 14:13, zal pa so set vseeno osvojili gostje.

Tretji set je bil pravi odbojarski spektakel, trajal pa je celih 47 minut. Obe ekipi sta dali vse od sebe in se izmenjavali v vodstvu vse do 11. točke. Naposled je valovcem predvsem z nezadrznima Ferijem in Sniderom le uspelo streti izredno obrambo gostov. Da je slo za pravi maraton, pove podatek, da je bilo potrebnih kar nekaj serij zaporednih napadov in blokov, preden se je Lugo predal.

Izid zadnjega seta ne sme varati, saj je bil tudi ta dokaj izenačen, na koncu pa je le prevladala velika želja valovcev, ki po nekaj nerodnih porazov tokrat dragocenih točk res niso hoteli izpustiti iz svojih rok.

ŽENSKA B2 LIGA / ZELO DOBRA IGRA

Slogašice osvojile zlata vredni točki

Koimpex Nuova Kreditna zaigral taktično zrelo - Optimizem pred nadaljevanjem

Corlo Modena- Koimpex Nuova Kreditna 0:3 (9:15, 9:15, 4:15)

KOIMPEX NUOVA KREDITNA: Benevol 9+10, Cok 0+0, Fabrizi, Flego, Barbara Gregori 6+9, Paola Gregori 2+7, Gruden 4+0, Molassi 3+5, Pertot 0+0, Piccoli, Vincenzi 9+6.

Servis (točke/napake): Koimpex Nuova Kreditna 7/9, Corlo 3/5.

Koimpex Nuova Kreditna se iz Modene vrača z izredno pomembnimi točkama, ki koristita tako položaju na lestvici kot morali v ekipi. Naše igralkice so tokrat zaigrale zelo dobro. Ze pred tekmo je bilo jasno, da predstavlja najnevarnejše orožje domačink bivša prvotigašica Conatejeva, ki je bila za naša delketa že v Repnu neustavljiva. Tokrat pa so jo slogašice s svojo taktično zelo zrelo igro popolnoma onespobile. Od začetka tekme pa vse do konca je Koimpex Nuova Kreditna zaigral izredno zagrizeno. Obramba je bila malodane nepremagljiva, tudi na mreži je bila naša ekipa odlična.

Trener je na igrišče poslal podajalco Tjaso Gruden, s katero je v diagonalni zaigrala Benevolova, Molassijeva in Barbara Gregori sta bili na centru, v tretji diagonalni pa sta nastopili Paola Gregori in Eva Vincenzi. Kot taktični zamenjavi pa sta soigralkam priskočili na pomoč se Pertotova in Cokova. Vse so zaigrale res dobro in od začetka tekme vse do konca držale vajeti igre v svojih rokah in vesele po koncu tekme je bilo povsem upravičeno.

Zadovoljstva ni skrival niti trener Franco Drasić: »Za današnji nastop moram res pohvaliti svoje igralkice. Točki osvojeni proti ekipi iz sredine lestvice pa sta več kot zlata vredni. Zdaj čakamo se na rezultate z ostalih igrišč in seveda upamo, da je katera od ekip, ki je pred nami izgubila. V prihodnjem kolu nam prihaja v goste Castenetto, ki s bori za napredovanje, vendar pa se s tako igro, kot so jo naše igralkice pokazale tokrat, ne bojim nikogar.« (INKA)

MOŠKA B2 LIGA / V REPNU

Proti Rivieri je bil Koimpex brez moči

Koimpex - Riviera del Brenta 0:3 (9:15, 13:15, 11:15)

KOIMPEX: Colautti 3+1, Populini 3+9, Princi 1+2, Betocchi 0+8, Stabile 3+18, Božić 4+8, Radetti 8+10, Riolino 1+1, Kralj, Strajn, Volcic.

Servis (točke/napake): Koimpex 3/4, Riviera 2/6.

Koimpex je mogoče upal, da bo proti Rivieri dosegel boljši izidi, moral pa se je sprijazniti z neoporečnim porazom. Gostje so zaigrali sproščeno, istočasno pa tudi izjemno organizirano in učinkovito.

»Riviera je ekipa, ki zna odlično izkoristiti nova pravila o prvem dotiku. Veliko servisov sprejemajo s prsti, zelo učinkoviti pa so tudi v obrambi,« je obrazložil Koimpexov trener Mario Cač.

Riviera je zelo dobro igrala tudi v bloku in obrambi, s tem pa razga-

lila najsibkejšo točko v igri Sloginih igralcev, to je napad. Ceprav so torej slogasi, kot vedno, igrali borbeno, je bil poraz praktično neizbežen.

Najbližje delnemu uspehu so bili gostitelji v 3. setu, v katerem so povedli z 10:5. Bilo je to tudi njihovo edino vodstvo na celi tekmi, žal pa ga niso znali obdržati. V napadu so namreč naredili nekaj napak, gostje so vse to dobro izkoristili in pod taktirko spretnega podajalca učinkovito izvajali protinapad, proti kateremu Koimpexov blok ni nassel pravega orožja.

Posebno pomanjkljiv je bil napad s krilnih pozicij. Dokaj dobro se je v vlogi korektorja znašel Danjel Radetti, ceprav se tudi on, kot vsi ostali, ni znal izogniti napakam v važnih trenutkih srečanja.

DEŽELNE LIGE / SINOČI V SOVODNJAH PROTI OLYMPII AGRARIA TERPIN

Soča Unitecno dobila tudi povratni derbi

Dober nastop borovcev v Pradamanu - Važni zmagi Bora Friulexport in Sloge Sava

Soča Unitecno - Olympia Agraria Terpin 3:0 (15:11, 16:14, 15:6)

SOCA UNITECNO: Braini 1+6, Andrej Brisco 0+0, Gregor Brisco 0+0, Feri 9+31, Makuc, Mucic, Klede 8+10, Petejan 10+11, Tomsic 0+4, Battisti 3+3.

OLYMPIA AGRARIA TERPIN: Simon Terpin 3+24, Janez Terpin 3+10, Bensa 3+2, Ferfolja 1+1, Pintar 1+1, Manià 7+19, Hlede, Maraz 0+0, Sfiligoi 0+1, Andrej Terpin 0+0.

Sočani so dobili tudi povratni derbi, ki pa je bil bolj izenačen, kot kaže končni izid. Prva dva seta sta bila namreč napeta in do konca negotova. Kljub temu, da tokrat niso mogli računati na Damjana Dornija, so sočani začeli v slogu zadnjih nastopov in povedli, Olympia pa se jim je približala do rezul-

tata 13:11, konec pa je bil spet v rokah gostiteljev. V drugem setu sta si bili ekipi enakovredni do 8. točke, ko je Olympia odločno povedla 14:9, Soča pa ni popustila in po dobri igri na obeh straneh izničila nekaj zaključnih zlog Olympia, nadoknadila zaostanek in povedla v setih z 2:0, kar je bilo tudi odločilno za končni razplet na derbiju, saj je Olympia v zadnjem setu popustila.

»Olympia je bila nekoliko boljša na servisu, tako da je bil nas napad predvidljiv, mi pa smo znali to kompenzirati z obrambo, predvsem pa s srčno igro, saj smo točki bolj potrebovali kot oni,« je povedal trener sočanov Stefan Cotič.

»Bil je to dober derbi, zal v 2. setu nismo znali izkoristiti velike prilike, ki se nam je ponudila. Mitja Feri

je bil najboljši igralec Soče, od naših pa se je izkazal Boris Manià. Na našo klop se je vrnil Mijo Vuković, ki bo ostal z nami do konca prvenstva,« pa je za Olympia povedal Andrej Vogric.

Il Pozzo - Bor 3:0 (15:8, 15:10, 15:5)

BOR: Dejan in Iztok Furlan, Ruttar, Ciuk, Ritossa, Coloni, Strolego, Leghissa, Sustersic.

Kljub novemu gladkemu porazu so borovci verjetno odigrali svojo letos najboljšo tekmo. Nasprotnik jih je prekašal po višini in moči, a v prvih dveh setih so bili plavi do polovice stalno v vodstvu, zal pa so nato popustili. V tretjem setu je dal trener Seppi možnost, da igrajo vsem igralcem.

MOSKA D LIGA
Maniago - Val Koimpex 3:0 (15:4, 15:4, 15:6)

VAL KOIMPEX: Jelen 2+4, Marko Cernic 3+2, Plešničar 1+4, Prichiazzi 1+0, Princic 3+1, Mitja Cernic 1+2, Frandolič 1+0, Faganel.

Mladi valovci so zaigrali se slabše kot prejšnji teden, očitno jim zdaj že nekaj časa nič ne gre od rok. Maniago je bil objektivno boljši, valovci pa so mu do zmage še pomagali z lastnimi pomanjkljivostmi. Posebno slabo sta delovala blok in sprejem, slednji pa je seveda pogojeval se igro v napadu, tako da so bili gostje stalno v podrejenem položaju in so v treh setih zbrali samo 14 točk. Manjkala sta Orel in Andrej Cernic.

Nas prapor - La Grapperia NPT 1:3 (15:11, 6:15, 9:15, 5:15)

NAS PRAPOR: Boskin, Braione, Devetak, Juretič, Korečić, Paulin, Poletto, Sfiligoi, Ursic, Bevcar, Miklus.

Nas prapor je odlično pričel, saj mu je prav vse slo od rok. Dober je bil zlasti servis, pa tudi napad in protinapad sta bila učinkovita. Zal je

v drugem setu padla zbrano ekipa, je zaigrala nehomogeno in borbeni gostje so vse to spretno izkoristili, da so si zagotovili dragoceno zmago v boju za play off. Trener Leghissa je poskušal z menjavami obrniti potek tekme, vendar se Nas prapor dejansko ni več pobral.

ŽENSKA D LIGA
Tecnoinox - Bor Friulexport 1:3 (11:15, 11:15, 17:15, 13:15)

BOR: J. Milicević 6+2, Azman 9+14, Flego 5+14, Bezensek 5+3, Sternad 6+1, Sadlowski 4+1, Rogelja, Macho 1+0, Z. Milicević, Zadnik 0+0.

Servis: Tecnoinox 12 točk, 10 napak; Bor 10 točk, 5 napak. Napake: Tecnoinox 24, Bor 19.

Borovke so po dokaj dobri skupinski igri proti enakovrednim nasprotnicam zasluženo zmagale. Lahko bi tekmo celo dobile s 3:0, saj so v tretjem setu že vodile s 14:12. Banalna napaka pa jih je stala niz. V cetrem se niso pustile več presenetiti in tudi zasluženo dobile tekmo. Za zmago in dobro igro je treba pohvaliti prav vse borovke.

Sava - SGT 3:0 (15:3, 15:5, 15:3)

Sava: Babudri 9+1, Cobau 1+0, Kosmina 7+3, Obad 6+0, Spacal 9+6, Sossi 3+0, Starc 2+1.

Igralkice Save so včerja kljub okrnjeni postavi (zaradi izleta je bila odsotna Josenka Furlan) v rekordnih 32 minutah odpravile zadnjevrščeno Ginnastico in si s tem verjetno tudi z matematično zagotovile obstanek med cetrtoligasi. Naše igralkice so zavedale pomembnosti srečanja in so takoj začele zelo odločno. Vseskozi so izredno ostro servirale in tako že na začetku onemogocile ali vsaj otežkocile vsako gradnjo igre svojim nasprotnicam, absolutno boljše pa so bile tudi na mreži. (INKA)

DEKLICE / ŽE DVE KOLI PRED KONCEM KONČNICE

Sloga Veto pokrajinski prvak

Sloga Pizzeria Veto - Triestina Volley 3:1 (15:5, 15:5, 8:15, 15:4)

SLOGA PIZZERIA VETO: Ban 4+1, Coretti 10+13, Crissani 6+3, Hrovatin, Kalc 2+5, Možina, Pangerc, Prestifilippo 4+5, Sossi 0+0, Zagar 6+9.

Sloga Pizzeria Veto je letošnji pokrajinski prvak v kategoriji deklk. Naslov so si naše igralkice priborile v petek, torej pred samim koncem play-offa. Do konca manjkata sicer še dve tekni (Kontovel-Sloga Pizzeria Veto in Kontovel-Triestina Volley), vendar je prednost slogasič na lestvici že tako visoka, da jih je moreta ujeti ne Kontovel ne Triestina Volley.

Petkova tekma je bila pomembna za obe ekipi, saj bi v primeru zmage

Trzacanke lahko zopet odprle prvenstvo. Sloga Pizzeria Veto pa je takoj začela izredno odločno in zagrizeno. Karin Crissani je na tekmo pršla dobesedno iz postelje, saj je bila bolna, a je premostila vse težave in ostala stalno na igrišču. Slogasičice so gospodarile tako na mreži kot v obrambi, kjer je bila tudi tokrat zelo dobra zlasti Petra Zagar. Ceprav je Sloga Pizzeria Veto v prvih dveh setih prepustila le 10 točk svojim nasprotnicam, se te niso predale in so v tretjem, ko so slogasičice nekoliko popustile, zelo forsirale igro in set tudi osvojile. V cetrem pa so naša dekleta že takoj na začetku pokazala, da si naslova prvakini zelo želijo in za

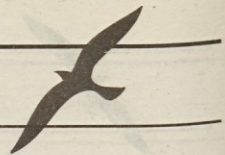


nasprotnice ni bilo pomoci. Pohvalo za uspeh zaslužijo vse igralkice in njihov trener Ivan Peterlin, ki bodo že 19. aprila v pordenonski pokrajini

merili moči na deželni finalu. (INKA)

Na sliki (od leve): Mara Sossi, Elena Prestifilippo, Alessandra Ban, Martina

Coretti, Karin Cvrissani, Petra Zagar. V ekipi so še Ingrid Bianchi, Veronika Sosić, Maruška Krovatin, Jasna Kalc, Alenka Možina in Majna Pangerc.



domači šport

Danes

Nedelja, 5. aprila 1998

KOŠARKA

MOSKA C LIGA

18.30 v Coneglianu, U. Filzi: Vigor Conegliano - Jadran Nuova kreditna
DRŽAVNI KADETI

11.30 v Briscikih, Ervatti: Kontovel La nuova

edile - Intermuggia

DEZELNI KADETI

11.00 v Starancanu: Staranzano - Dom Sprintauto

NARASCAJNIKI

11.00 v Trstu, na Greti: Ferroviario - Kontovel

DECKI

11.00 v Briscikih, Ervatti: Kontovel - Sgt B

NOGOMET

PROMOCIJSKA LIGA

16.00 v Briscikih, Ervatti: San Luigi - Juventus;

16.00 v Koprivnem: Capriva - Primorje

Adriaker; 16.00 v Trivignanu: Trivignano - Zarja

Gaja

1. AMATERSKA LIGA

16.00 v Trstu, Drevored Sanzio: Edile Adriatica -

Sovodnje; 16.00 v Romansu: Pro Romans - Vesna

NARASCAJNIKI

10.30 v Repnu: Primorje Telital - Latte Carso

ZACETNIKI

10.30 v Standrezu: Juventus - Pro Gorizia

ODBOJKA

1. ZENSKA DIVIZIJA

11.00 v Trstu, Galilei: Prevenire - Breg Alta Tra-

de; 11.30 v Trstu, Ul. Forti: Virtus - Kontovel

Nuova kreditna

DECKI

11.00 na Opcinah: Sloga Multinvest - Triestina

RITMICA GIMNASTIKA

TEKMOVANJE SZ BOR

11.00 v Trstu na 1. maju: organizira SZ Bor

TENIS

MOSKA B LIGA

10.00 na Padricah: TC Gaja - TC Como

NOGOMET / ODLOČILNO V A LIGI

Lazio bo preizkusil Juventusovo moč

Tekma bo ob 20.30 - Rimljani so menda v boljši formi - Videmčani v Bologni

RIM - Včasih je Lazio in Juventus vezala skupno »sovražstvo« do Rome, večkrat je prišlo do zamenjave igralcev med kluboma, danes zvečer pa bosta mostvi prvič po dolgem času med sabo merili moči za naslov prvaka. Drevišnja tekna v Rimu namreč odloča o »scudettu«. Zadnjič se je to zgodilo v sezoni 1973/1974, ko je na olimpijskem stadionu zmagal Lazio s 3:1, na koncu pa tudi osvojil svoj doslej edini naslov prvaka. Rimskemu društvu je nato večkrat grozil razpad, odkar pa ga je v svoje roke prevzel Sergio Cragnotti, se je začel ponoven vzpon proti vrhu. Čeprav ima Juventus v svojih vrstah kar 16 reprezentantov, Lazio pa samo devet, mnogi menijo, da so Rimljani ta čas celo močnejši od Turinčanov. Na njihovi strani je odlična obramba, vezna linija je zelo prozna, Boksić in Mancini se v napadu dopolnjujeta. Zanimivo je, da je Lazio v bistvu okrepljen sam Juventus, s tem, da mu je poleg Boksića lani poleti odstopil tudi Jugovića.

Kakorkoli že, če bo Juventus drevi zmagal, si bo dejansko zagotovil naslov, Lazio pa bi si bolj malo pomagal tudi z delitvijo točk. »Upam, da bom proti Juventusu dosegel gol,« je dejal Alen Boksić, skupaj s trenerjem Eriksonom pa je prepričan, da je mostvo dobro pripravljeno za »spopad leta«.

»Popoldne bo se nekaj zanimivih tekem, dvoboj med Parmo in Fiorentino pa že odločilno vplivana na razvrstitev mest za pokal UEFA. Trener Udineseja Zaccheroni bo v Bologni potrdil mostvo, ki je izgubilo proti Laziu, njegov kolga Olivieri pa ne bo mogel računati na Baggia, ki ga bo nadomestil Nervo ali. Rus Salimov. Inter bo igral proti Sampdorii. Današnji spored: Atalanta - Roma, Bari - Milan, Bologna - Udinese, Empoli - Brescia, Inter - Sampdoria, Lazio - Juventus, Napoli - Piacenza, Parma - Fiorentina, Vicenza - Lecce.

Uspeh Salernitane

V vnaprej igrani tekmi 28. kola B lige je Salernitana z golom Tosta v 32. minuti premagala Cagliari. Danes: Ancona - Perugia, Caste Sangro - Monza, Chievo - Padova, Foggia - Verona, Genia - Pescara, Ravenna - Reggina, Reggina - Lucchese, Torino - Andria, Venezia - Treviso.

Tomic k Romi

Roma je najela 23 let starega veznega igralca beograjskega Partizana Ivana Tomica. Partizanu bo odstela 18 milijard lir odškodnine, Tomiću pa je ponudila petletno pogodbo v vrednosti milijarde 300 milijonov lir letne place.

KOŠARKA / DANES V A2 LIGI

Tržačani v gosteh Goričani doma proti Montani Forl

Genertel zopet favorit za zmago Dinamica za končnico prvenstva

TRST, GORICA - Tržaški Genertel, ki je sam na vrhu lestvice košarkarske A2 lige, bo danes igral v gosteh proti Serapide Pozzuoli, ki se na vse kriplje bori pred izpadom iz lige. Sploh je to zadnja priložnost za mostvo iz Pozzuolija, da z zmago ohrani se kanček upanja, da si zagotovi status prvoligaša. Tržačani, ki so po četrtkovem porazu Casettija ze matematično osvojili eno od prvih dveh mest, so tudi danes favoriti za zmago.

Goriška Dinamica pa bo danes igrala doma proti Montani iz Forlija, ki je zadnje case v zelo dobri formi. Današnji obračun bo za obe ekipe ključnega pomena, saj se obe borita za uvrstitev v končnico prvenstva. Mostvo iz For-

lija zaostaja le za dve točki za gorisko ekipo, tako da je danes v Gorici pričakovati zares vroče vzdušje.

DANASNI SPORED (18.00): Dinamica Gorica - Montana Forl, Snai Montecatini - Juve Caserta, Sicc Jesi - Bnacosardegn Sassari, Cirio Avellino - Faber Fabriano, Baronia Neapelj - Bini Livorno, Serapide Pozzuoli - Genertel Trst, Casetti Imola prost.

»Play-off« v A1 ligi

Danes bodo v A1 ligi tekme osmine finala končnice prvenstva. Spored (18.00) je naslednji: Pompea Rim - Mabo Pistoia, Mash Verona - Pepsi Rimini, Fontanafredda Siena - Polti Cantù, Stefanel Milan - Sfm Reggio Emilia.

Obvestila

SPORTNA SOLA

TPK SIRENA - sekcija športnega ribolova, sporoča, da so se začeli tečaji športnega ribolova za mladino od 7. do 14. leta starosti ob sobotah od 15.30 do 17.30, za odrasle pa ob petkih od 20.00 do 21.30. Tečaj bo potekal na društvenem sedezu v Miramar-skem drevored 32. Za informacije pokličite na tel. številko 414006 (Vojko).

SPORTNO DRUŠTVO MLADINA - smučarski odsek naproša člane, da potrdijo nakup društvenih smučarskih kompletov najkasneje do jutri, 6. aprila. Obenem obvešča ostale zainteresirane člane, da se javijo do istega dne na tel. št. 220820 ali 220718.

Košarkarji

Bora Radenske gostje športela

Jutri ob 22.30 bo spet na vrsti Sportel, oddaja o zamejskem športu in sportnikih. Po pregledu rezultatov bo v studiju stekel pogovor s košarkarji Bora Radenske, ki se borijo za prestop v C2 ligo, nekaj prostora bodo namenili tudi mladinskemu sektorju. Prispevki bodo tokrat namenjeni odbojki. Kamere so obiskale slovenski obračun med ekipama Soča Unitecno in Agraria Terpin, finale pokala Treh dežel v Gorici, kjer je slovenske barve zastopala Olympia ter nastop B1 ligasa Vala. Videli boste tudi, kako so se na drugem domačem nastopu odrezali tenisači Gaje. Ob uspehih Primoža Peterke se vrstijo tudi medijski obračuni z vodstvom slovenskih smučarjev skakalcev. V studiu bosta marsikaj povedala Peterkin trener Jelko Gros in direktor reprezentance Ljubo Jasnić.

NOGOMET / DANES V C2 LIGI

Priložnost za Triestino

Igrala bo v gosteh proti Pro Patrii

Triestina bo danes v 28. kolu C2 lige igrala v Bustu Arsiziu izredno pomembno tekmo proti Pro Patrii, ki si je pred začetkom sezone veliko obetala, trenutno pa je le na 3. mestu. Po nedeljskem porazu v San Donaju so navijaci zelo jezni z ekipo, tako da danes ne bodo navijali za svojo ekipo. Poleg tega ima Pro Patrii trener Spegiorin nemalo problemov s postavbo, saj bosta gotovo odsotna Lunini in Pellizzari. Torej tržaško most-

vo ima danes lepo priložnost, da osvoji vsaj točko. Tudi Triestina pa ne bo igrala v popolni postavi. Manjkalijo bodo Benetti, ki je diskvalificiran, Mani, Tiberi in Hervatin, ki so poškodovani.

Včerajšnji izid: Pro Sesto - Cremapergo 2:0. Danes (16.00): Albinese - Ospitaletto, Giorgione - Leffe, Mestre - Novara, Pro Patria - Triestina, Pro Vercelli - Biellese, Sandomá - Mantova, Solbiate - Varese, Voghera - Cittadella.

NOGOMET / TURNIR POKRAJIN

V goriški selekciji se je P. Gergolet dobro odrezal

Sredi tedna se je začel že tradicionalni nogometni Turnir pokrajin, na katerem nastopajo reprezentance 2. in 3. amaterske lige. Tekma med selekcijama Gorice in Trsta je bila v Doberdobu. Zmagali pa so Goričani s 4:2 (0:0). V goriški reprezentanci je igral tudi član doberdobske Mladosti Peter Gergolet, ki sicer ni dal nobenega gola, z njegovo igro pa je bil selektor Vidov povsem zadovoljen.

Kljub sorazmerno visoki zmagi Goričanov, pa je bila tekma v glavnem izenačena. V tržaški reprezentanci je igral tudi Krasov nogometaš Giassi. Turnir se bo nadaljeval danes in v sredo.

OSTALA IZIDA 1. KO-LA: Pordenon - Videm 4:3 po enajstmetrovkah, Cervinjan - Tolmeč 0:2.

LESTVICA. Skupina A: Gorica in Tolmeč 3, Trst 0; skupina B: Pordenon 3, Cervinjan in Videm 0.



Prvenstvi mladincev

DEZELNI MLADINCI
Sevegliano - Juventus 5:1 (3:0)

POKRAJINSKI MLADINCI
Costalunga - Primorje 1:1; Vesna - Montebello Don Bosco 1:3

AMATERSKI NOGOMET / PROMOCIJSKA IN 1. LIGA

Na Proseku »derbi« za 3. mesto Zarja Gaja za točko, Juventusina za tri

Vesna proti »bivšemu« zasledovalcu - Sovodnje krojijo usodo Edile Adriatica

PROMOCIJSKA LIGA

Capriva - Primorje

Ekipa iz Koprivnega, ki je lani končala prvenstvo na 2. mestu lestvice, je letos z novim trenerjem Zuppinijem, ki je lani vodil standresko Juventusino, dobro začela. Prvi del prvenstva je končala na 3. mestu lestvice s 25 točkami, saj je doživela le dva poraza (Monfalcone, Aiello). Kljub temu, da je bila v nadaljevanju vedno na zgornjem delu lestvice, ne igra več tako prepričljivo, posebno na domačih tleh, kjer je premagala le Muggio. Danes bodo nogometaši Capriva gotovo pritisnili na plin, ker zna biti rezultat dvoboja odločilnega pomena za končno tretje mesto. Primorje, ki je na četrtem mestu, ima le točko manj od domaćinov. Prosečani računajo vsaj na točko.

Kot vidimo v Koprivnem se obeta oster boj za točke in zato bodo navijaci gotovo prišli na svoj račun. Kar se tiče postavbe trener Primorja Bidussi ne bi smel imeti problemov. V vrstah Primorja ta teden ni bilo izključitev. Kaze, da bo lahko po dveh tednih spet igral tudi bomber Pescatori, ki je doslej dal devet golov.

V prvem srečanju na Proseku sta se ekipi razšli pri neodločenem rezultatu 1:1. Primorje je prišlo v vodstvo z »evrogolom« So-pranija, ki je kmalu nato zaradi nesporazuma s trenerjem zapustil igrišče. Stanje je izenčil bivši nogometaš Juventine Gandin.

Sodnik: Manera iz Pordenona

Trivignano - Zarja Gaja

Precej težko nalogo bo imela tudi Zarja Gaja. Nasprotnik, ki je bil praktično že odpisan iz lige, je s tremi zmagami (Aiello, Flumi-

gnano, S. Canzian) v zadnjih starih tekmah pustil za petami Aiello in Juventusino in sedaj ima le tri točke manj od Aquileie. Nogometni klub iz Trivignana je pred začetkom letošnje sezone imel velike težave, kazalo je, da se sploh ne bo vpisal v prvenstvo. Ta negotovost je precej vplivala tudi na sestavo ekipe in rezultati so bili posledica tega. Kot se v teh situacijah dogaja je grešni kozelj postal trener Buccino. 16. februarja ga je zamenjal Zam-pa, nekdanji nogometaš v demskega prvoligaša Udineseja. Pod njegovim vodstvom si je ekipa nekoliko opomogla in sedaj se bori za obstanek v ligi.

Domačini bodo gotovo igrali na vse ali nič. Na srečo trener Tul, vsaj kar se tiče izključitev, tokrat ne bi smel imeti problemov. Prvič po šestih kolih ekipo ne pestijo izključitve. Prav to daje navijacem, ki bi se verjetno sprijaznili tudi z delitvijo točk, se toliko več upanja.

Sodnik: Burdin iz Cormonsa

San Luigi - Juventusina

Ce pogledamo položaj obeh ekip na lestvici, ni dvoma, da je na današnjem srečanju nesporni favorit za zmago San Luigi, ki je prvi na razpredelnici in bi je ogorčen boj z Monfalconejem, da si zagotovi končno zmago in s tem napredovanje v višjo ligo. Juventusina pa je, žal, na zadnjem mestu, skupno z Aiellom in zaostaja za ekipo od Sv. Alojzija kar za 35 točk.

Ce pemislamo, da je Juventusina s San Luigijem na tekmi prvega dela igrala neodločeno brez gola in da je bila vseskozi boljše tekme na igrišču, potem zares si težko razlagamo, kako to



da se standresko mostvo na vse kriplje bori pred izpadom iz lige.

Standrezci bodo danes spet nasotpili v okrnjeni postavi. Odsotni bodo Giovannini, Villani, Marko Devetak, vprašljiv pa je nastop Tabaja in Daria Kovica. Da bi Standrezci lahko se upali na obstanek, morajo v preostalih starih tekmah trikrat zmagati. Kot pravijo pa, »zoga je okrogla« in zato bi tudi Juventusina danes v Trstu lahko poskrbela za presenečenje.

Sodnik: Alberto Rigotto iz Cervinjana.

1. AMATERSKA LIGA

Edile Adriatica - Sovodnje

Medtem ko bodo danes Sovodenjci lahko igrali dokaj sproščeno, pa bo današnje srečanje za Edile Adriatico izredno pomembno v boju za obstanek. Kar šest ekip se namreč krčevito bori za rešitev (izpadejo tri ekipe). Tega se v sovodenjskem taboru dobro zavedajo in zato danes pričakujejo izredno motiviranega nasprotnika, ki bo dal vse od sebe. To pa bi lahko olajšalo nalogo Sovodenjcev, ki bi s protinapadi presenetili nasprotnika.

Sovodnje, ki so v prvem delu premagale Edile Adriatico kar s 4:0, bodo danes igrane v okrnjeni postavi, saj sta Fabio Sambo in Zotti diskvalificirana.

Sodnik: Felice Basso iz Pordenona.

Pro Romans - Vesna

Pred velikonočnim odmorom kaka Krizane naporom gostovanje, čeprav domačini po nedeljskem porazu v Sovodnjah nimajo več možnosti, da bi dohiti Krizane, kot so mogoče upali. Marsikaj bo odvisno od tega, kako bo ta poraz moralno vplival na nogometaše Romansa, ki pa se lahko se vedno potegujejo za končno drugo mesto. Ekipa Pro Romans, ki je novinec lige, si je napredovanje zagotovila po dodatnih tekmah z drugouvrščenimi ekipami 2. AL. Prestop lige je odlično prestala, saj je po porazu, ki ga je doživela v prvem kolu (Lignano), naslednjic klonila sele po 14 tekmah, spet proti Lignan. S serijo petih pozitivnih nastopov (stiri zmage, en neodločen rezultat), je začela postati nevaren konkurent za Vesno, saj je po nepričakovanem porazu s Fiumicellom spet izbojevala tri zmage, nakar pa je prišel poraz v Sovodnjah.

Podatki dokazujejo, da bo nasprotnik trd oreh za Vesno, ki mora startati na zmago, kljub temu, da ima šest točk prednosti pred Futuro. Trener Vesne Notnisi prvič po dveh mesecih nima problemov z izključitvami. Zato je optimizem v taboru Vesne več kot upravičen. Tudi ena sama točka bi predstavljala za Krizane lep uspeh.

Sodnik: Stefanutti iz Tolmeca

Bruno Rupel



GLEDALIŠČA - GLEDALIŠČA - GLEDALIŠČA - GLEDALIŠČA - GLEDALIŠČA

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Slovensko stalno gledališče - Kulturni dom
V torek, 7. t. m. (red H) in v sredo, 8. t.m. (red I), ob 16. uri ponovitev predstave S. Becketta »Cakajoc Godota«.
V torek, 7. t.m., ob 20.30 premiera monologa Marka Sosica »Balerina, Balerina«, v interpretaciji Lucke Pockaj in v režiji Braneta Završana.
Ponovitev v sredo, 8. t.m., ob 20.30
Gledališče Rossetti
Stalno gledališče FJK - Gledalska sezona 1997/98
Danes, 5 t. m., ob 16.uri (red G): Stalno gledališče Fjk in Teatro de Gli Incamminati »Rihard III« W. Shakespeareja. Režija Antonio Calenda. Nastopata Franco Branciaroli in Lucilla Morlacchi. Predstava v abonmaju: odrezek 4 rdec. Zadnja ponovitev.
Pri blagajni gledališča je v teku predprodaja vstopnic za predstavo Garineiija in Giovanniniija »Un paio d'ali«, ki bo na sporedu od 14. do 19. t. m.
Od 5. do 10. maja: I. Bergman »Scene da un matri-

monio«.
V torek, 7. t. m., ob 18. uri v foyerju gledališčaRossetti koncert harmonikarskega kvinteta Glasbene matic (mentor Loredana Coceani).
Gledališče Verdi
Operna in baletna sezona 1997/98
Danes 5. t. m., ob 16. uri (red D): Richard Wagner »Das Rheingold« (na sliki prizor). Nastopa orkester gledališča Verdi pod vodstvom Woldemarja Nelssona.
Ponovitvi: v torek, 7. t. m., ob 20.30 (reda F/E) in v petek, 10. t. m., ob 16. uri (red G).
Vstopnice dobite pri blagajni gledališča Verdi (urnik: 9-12, 16-19 - tel. 6722500 - zaprto ob ponedeljkih) in v Vidmu pri ACAS (Ul. Faedis 20 - tel. 0432 - 470918).
Dvorana Tripcovich
Danes, 5. t. m., ob 20.30 balet »Bolero - Carmen«. Izvaja baletna skupina gledališča Verdi.
V torek, 7. t. m., ob 17.30. uri se bo v sklopu ciklusa »Ura z...« predstavil baritonist Robert Dohmen. Klavirska spremljava Natascie Kersevan.



GLASBA - GLASBA - GLASBA - GLASBA - GLASBA - GLASBA - GLASBA

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Glasbena matica - Koncertna sezona 97/98
V torek, 21. t. m., ob 20.30 v Kulturnem domu: recital Massima Gona. Na sporedu Debussy, Ravel in Musorgsky.
Gledališče Rossetti
Società dei concerti - Koncertna sezona 1997/98
V ponedeljek, 20. t. m., ob 20.30 koncert Tria Kalichstein, Laredo in Robinson. Na sporedu Haydn, van Beethoven in Schubert.
Gledališče Miela
»Svobodna glasba«: v soboto, 23. maja, ob 21. uri koncert romunske glasbe z Mariuccio Colegni.
Sportna palača
V petek, 17. t. m., ob 21. uri bo nastopil Toquino.
V soboto, 23. maja, ob 21. uri bo nastopil Alan Parson's Project - prvič v Italiji.
Stadion Grezar
V sredo, 8. t. m., ob 21. uri koncert rock skupine Iron Maiden.
V soboto, 30. maja, ob 21. uri bodo nastopili Simple Minds.

OPČINE

Prosvetni dom
Danes, 5. t. m., ob 18. uri bo v okviru Openskih glasbenih srečanj nastopila Srednja glasbena in baletna sola iz Maribora: bariton Ales Marčič (na sporedu Scarlatti, Hayden, Kozina in Mozart); Borut Zagoranski - harmonika (na sporedu Zolotarjev in Timosenko); Kvartet pozavn (na sporedu Grieg, Dvorak, Ribic in Zitnik); Ansambel tolkal (na sporedu Mancini, Rosauro in Firth).
TRŽIČ
Obcinsko gledališče
V sredo, 8. t.m., ob 20.30: Zavod Združenega sveta, v sodelovanju z ObcinoTržic in zborom Sant'Ambrogio, prireja koncert »Vsi skupaj za UNICEF«. Izkupicek večera bodo namenili ustanovi Unicef.
VIDEM
Videmska stolnica
V četrtek, 9. t. m., ob 20.45 koncert The Hilliard Ensemble.

ZOPPOLA (Pordenon)

Rototom
Jutri, 6. t. m., ob 22. uri (dvorana rock) večer jazz glasbe s Tanio Mario.

SLOVENIJA

PORTOROŽ

Avditorij
V sredo, 8. t. m., ob 20.30 koncert v okviru programa »Posvečeno Tartiniju«: Ob obletnici Tartinijevega rojstva. Nastopata komorni orkester Camerata Labacensis in mešani zbor Academia Musicae Labacensis.

SEŽANA

Kulturni center Srečka Kosovela
V petek, 10. t.m., ob 17. uri medobčinska revija otroških in mladinskih pevskih zborov.
V petek, 17. t. m., ob 20. uri 1. Mednarodni festival kitare Sežana '98, ki ga prirejata Kulturni center Srečka Kosovela in Glasbena matica. Nastopil bo kitarist Tomaz Rajterič. Na programu dela Villa-Labosa, Albeniza in krstna izvedba skladbe Milka Lazarja - Izhodi.

»Teatro comico oggi«: prva predstava bo v torek, 7. aprila, ob 20.30: Paolo Hendel »Il meglio di Paolo Hendel«.

SLOVENIJA

PORTOROŽ

Avditorij
Danes, 5 t. m., ob 17. uri bo nastopil Claudio Cinelli s predstavo »Scretch«.
V soboto, 11. t. m., ob 20.30 bo Primorsko dramsko gledališče gostovalo z delom Petra Barnesa »Ni tako slabo kot zgleda«. Režija Jasa Jamnik. Nastopajo: Jože Hrovat, Janez Starina, Mira Lampe-Vujčić.

SEŽANA

Kulturni center Srečka Kosovela
Danes, 5. t. m., ob 17. in 20. uri ameriski film »Austin Powers«. Režija Jay Roach. V glavnih vlogah nastopajo Mike Myers, Elizabeth Hurley, Michael York.
V torek, 7. t. m., ob 20. uri ameriski film »Nabrite družabnice«.
V četrtek, 9. t. m., ob 17. uri plesno baletna pravljica »Rdeca kapica«.

LJUBLJANA

Cankarjev dom
V ponedeljek, 13. t. m., ob 19. uri v Gallusovi dvorani večer plesa in akrobatike na kotalkah s skupino Steve Love's New York Express roller dance company. Ponovitev v torek, 14. aprila, ob 20. uri.
V sredo, 15. t. m., ob 19. uri v Linhartovi dvorani »Po sledeh Marca Pola«. Svoje vtise iz potovanja po osrednji Aziji bodo podali I. Brajnik. M. Ogris, J. Ceglar in A. Ujčić.
V četrtek, 16. t. m., ob 20. uri v Stihovi dvorani: B. Slade »Ob letu osorej«. Režija Boris Kobal, nastopata Polona Vetrin in Ivo Ban.
Mestno gledališče ljubljansko
V torek, 14. t. m., ob 19.30 (izven in konto): W. Shakespeare: »Hamlet«. Gostovanje ceskega gledališca Divadlo Komédie iz Prage.
Mala scena MGL: jutri, 6. t. m., ob 20. uri (izven konto): »Murlin Murlo«.
SNG - Drama
Jutri, 6. t.m., ob 19.30 (dijaski in konto): N. V. Gogolj »Revizor«.
Mala drama: jutri, 6. t.m., ob 20. uri (izven in konto): W. Schwab »Predsednice«.

LJUBLJANA

SNG Opera in balet
V pripravih je premiera: I. Stravinski »Oedipus Rex« in C. Orff »Trionfo di Afrodita«, v četrtek, 16. aprila, ob 20. uri. Dirigent Loris Voltolini.
Cankarjev dom
V četrtek, 16. t. m. in v petek, 17. t.m., ob 20. uri v Gallusovi dvorani koncert Orkestra Slovenske Filharmonije. Dirigent Stefan Sanderling. Na programu Beethoven in Sostakoivc.
V nedeljo, 19. t. m., ob 20. uri v Linhartovi dvorani gledalski koncert - Nekoc, bili smo v maju. V spomin Borisu Lesjaku. Avtor glasbe ter dirigent Mojmir Sepe.
V ponedeljek, 20. t. m., ob 20.30 se bo v Linhartovi dvorani predstavil Joe Ely (rock, country, flamenko, tex-mex).

HRVAŠKA

ZAGREB

Stadion
15. maja bodo nastopili Rolling Stones.

RAZSTAVE - RAZSTAVE - RAZSTAVE - RAZSTAVE - RAZSTAVE - RAZSTAVE

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Miramarski park in muzej sta odprta vsak dan od 9. do 17. ure (grad od 8. do 18. ure).
Bivše konjusnice Miramarskega gradu: do 10. maja je na ogled fotografska razstava »Un paese unico. Italia, fotografie 1900 - 2000« (na sliki). »Razstavo si lahko ogledate vsak dan od 9.30 do 18.45.
Na ogled je tudi razstava: Paul Strand »Un paese«.
Galerija Moderne umetnosti v Muzeju Revoltella: do 9. aprila je na ogled nov razstavni prostor Punto video, arte & tecnologia.
Avditorij Muzeja Revoltella: do 17. maja je na ogled razstava graficnih in slikarskih del Umberta Verude »Nella Trieste di Svevo l'opera grafica e pittorica di Umberto Veruda (1968-1904).
Postna palača na Trgu Vittorio Veneto: odprt je postni in telegrafski muzej. Ogled je možen vsak dan, tudi ob nedeljah, od 9. do 13. ure (zaprto ob praznikih). Za vodene obiske lahko poklicete na tel. (040) 4195148 od 9. do 14. ure.
Obcinska razstavna dvorana na Trgu Unità: do 26. t. m. je na ogled razstava »Teratos«. Na ogled vsak dan od 9. do 19. ure.
Galerija Lipanjepuntin (Ul. Diaz 4): do 16. t. m. je na ogled razstava Antonia Gribesa.
18. t. m. ob 19.30 otvoritev razstave slikarja Juana Leal-Ruiza »Good Night«. Razstava bo na ogled do 20. maja.
Center Il Giulia - Avditorij: na ogled je razstava »Podobe Elettrec«.
La Stalletta (Ul. Giuliani 36): do 27. t. m. je na ogled skupinska razstava na temo »Vonji in barve«.
Galerija Cartesius: do 9. t. m. razstavlja Mario Albanese
Studio Tommaseo: v četrtek, 9. t. m., ob 19. uri otvoritev razstave umetnice Brigitte Brand. Razstava bo odprta do 10. maja s sledečim urnikom: od ponedeljka do sobote ob 17. do 20. ure.

deljka do sobote ob 17. do 20. ure.

ŠKEDENJ

Etnografski muzej: do septembra je na ogled zanimiva razstava o škedenjski železarni. Na ogled ob torkih in petkih od 15. do 17. ure.

GORICA

Kulturni dom: do 11. t. m. je na ogled je razstava novogoriškega fotografa Rafaela Podobnika.

ŠPETER

Beneska galerija: na ogled je razstava Vladimira Klanjskega.

VIDEM

Centro friulano arti plastiche (Ul. Beato Odorico da Pordenone 3): do 11. t. m. razstavlja Tomo Vran.

PORDENON

Cinemazero (Trg Maestri del Lavoro 3): na ogled je fotografska razstava »Mehika, vojna v nebesih«.

BENETKE

Museo del Settecento Veneziano - Ca' Rezzonico: do 20. maja je na ogled zanimiva razstava porcelana z naslovom »Beneski porcelan 18. stoletja«.

SLOVENIJA

PORTOROŽ

Avditorij: do petka, 17. t. m., so na ogled dela kubanske slikarke Ane Marie Erre.
V soboto, 25. aprila, ob 19. uri otvoritev razstave slikarja Viktorja Birse, ob njegovem 90. rojstnem dnevu.

SEŽANA

Mala galerija: do 12. t. m. razstavljata S. in M. Kranjec. Na ogled od ponedeljka do petka ob 15. do 17. ure.



Kulturni center Srečka Kosovela: ona ogled so tapiserije Silve Horvat.

HRPELJE

Obcinska stavba: odprta je fotografska razstava Janka Kovacica, člana Fotokrožka Trst '80. Razstavo sta priredila Mavrični most mladi in občina Hrpelje.

ŠTANJEL

Galerija Lojzeta Spacala: razstavlja L. Bizjak »Maske«.

KROMBERK

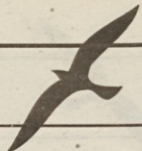
Grad Kromberk: do 15. t. m. je na ogled umetnostnozgodovinska razstava z naslovom »Sakralna znamenja« - lesena plastika na Goriskem med pozno gotiko in renesanso. Razstavo si lahko ogledate ob delavnikih od 10. do 17. ure in ob nedeljah od 13. do 17. ure (zaprta ob sobotah in ponedeljkih).

AJDOVŠCINA

Pilonova galerija (Prešernova ulica 3): odprta je razstava »Ajdovščina 2000«. Razstava je posvečena stirim urbanističnim delavnicam, v okviru katerih so skupine studentov arhitekture obdelovale različne dele mesta.

LJUBLJANA

Moderna glalerija: na ogled je stalna zbirka Moderne galerije - retrospektivna razstava Toneta Kralja.
Galerija Dessa (Zidovska steza 4): razstavlja Ales Princić.
Galerija CD: do 10. maja je na ogled razstava Luigija Spazzapana.
Mala galerija v Cankarjevem domu: do 15. t. m. je na ogled razstava fotografij Boruta Krajncu.



RAI 3 slovenski program	
Za TRST: na kanalu 40 (Ferlugi) in 64 (Milje)	
Za GORICO: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)	
20.25	Nasa risanka: Joe Banana - Pet minut navdih
20.30	TV dnevnik, nato Sportna tribuna
20.55	TV Mozaik

RAI 1	
6.00	Aktualno: Euronews
6.40	Nan.: Pacific Station (i. Robert Guillaume, Richard Libertini)
7.30	Otroski variete Aspetta la banda! (vodita Alessandra Bellini, Marco Del Buono), vmes risanke
8.00	Variete: Plavo drevo
8.30	Variete: La Banda dello Zecchino, vmes risanke in na. Skrivnostni svet Alexa Macka
9.00	Masa iz Vatikana in papežev blagoslov na oljčno nedeljo
12.00	Angelus
12.30	Linea verde - V živo iz narave - Ligurija (vodi Sandro Vannucci)
13.30	Dnevnik
14.00	Variete: Domenica in... (vodijo Fabrizio Frizzi, Gian Piero Galeazzi), vmes sportna oddaja (16.50) Cambio di campo
18.00	Dnevnik - Flash
18.20	Sport: 90. minuta
19.00	Variete: Domenica in...
19.30	Vremenska napoved
20.00	Dnevnik
20.45	Nan.: Il Maresciallo Rocca 2 (lt., i. Gigi Proietti, Stefania Sandrelli, Nino Castelnuovo, F. Rinaldi)
22.40	Dnevnik
22.45	Aktualno: TV 7 - Tednik (vodi Romano Tamberlich)
23.45	Aktualno: Milleunteatro in prova - Tartufo (Molière, i. L. De Filippo)
0.15	Nočni dnevnik
0.30	Zapisnik, horoskop, vremenska napoved
0.35	Sottovoce - Potihoma: Vittorino Andreoli
1.010	Sportna oddaja: Italija - Nizozemska ('78)
2.50	Nočni dnevnik

RAI 2	
6.45	Pregled družbenega tiska
7.00	Jutranji dnevnik
7.05	Variete: Jutro v družini (vodita T. Timperi in S. Martone), vmes (7.30, 8.00, 8.30, 9.00) dnevnik
10.05	Nedeljski Disney, vmes risanke in nan. Blossom
11.30	Variete: V družini
13.00	Dnevnik, Tg2 Motori, 13.35 Telecamere
14.00	Vremenska napoved
14.05	Komicni filmi
14.55	SP v kolesarstvu
17.00	Nan.: Sentinel (i. Richard Burgi)
18.00	Aktualno: Tg2 - Dosje
19.00	Sport - Domenica sprint: kosarka, playoff
20.00	Risanke: Tom in Jerry
20.30	Dnevnik Tg2
20.50	Film: Kralj kraljev (zgoda, ZDA '61, r. N. Ray, i. J. Hunter, S. McKenna, Ron Randall)
23.30	Aktualno: Mistero in blu (vodi Carlo Lucarelli)
0.10	Dnevnik, vreme
0.30	Rubrika o protestantizmu
1.00	Film: Il sogno delle farfalle (dram., lt. '94, r. M. Bellocchio, i. T. Blanc)
2.40	Glasbena oddaja

RAI 3	
4.20	SP v motociklizmu
7.50	Dober dan, glasba!
8.20	Film: Hawaii (pust., ZDA '66, i. J. Andrews)
11.00	Aktualno: Geo & Geo
12.30	Fermata d' autobus
13.00	Motociklizem: VNB Japonske
14.00	Deželni dnevnik, vreme, 14.15 dnevnik
14.25	Aktualno: Okupati
15.25	Sport: Quelli che aspettano..., 15.55 Quelli che il calcio...
18.00	Stadio sprint
18.20	Komični filmi
18.50	Vreme, dnevnik, deželne vesti, sportne vesti
20.00	Speciale Okkupati
20.30	Variete: Blob
20.40	Aktualna odd. o zdravju: Elisir
22.25	Sportna nedelja
23.30	Dnevnik, deželne vesti
23.50	Sportna nedelja
0.20	Dnevnik, vreme
0.35	Variete: Fuori orario
2.10	Aktualno: Primer Moro
2.40	Film: Il pranzo di Babette (kom., Danska '87)

RETE 4	
6.00	Nan.: Piccolo amore, 6.50 I due volti dell'amore, 8.00 Pregled tiska
8.30	Nan.: Oltre il ponte
9.00	Aktualno: Naturalmente su Rete 4, Eurovillage
9.55	Maša
10.45	Aktualno: La domenica del villaggio, vmes (11.30) dnevnik
12.30	Nedeljski koncert
13.30	Dnevnik Tg4
14.00	TV film: Cara mamma ti odio (thriller, ZDA '91, i. Ken Dullea)
16.00	Film: Countdown dimensione zero (fant., '80, i. K. Douglas, M. Sheen)
18.00	Nan.: Colombo, vmes (18.55) dnevnik
20.35	Film: Sol levante - Rising Sun (krim., ZDA '93, i. S. Connery, W. Snipes)
22.40	Dokumenti: TuttoPravo - Prvih 50 let Patty Pravo
1.10	Pregled tiska

CANALE 5	
6.00	Na prvi strani
8.00	Jutranji dnevnik Tg5
9.00	Nabožna oddaja: Le frontiere dello spirito
9.45	Aktualno: Antepima
10.00	TV film: Bay Bigfoot (kom., ZDA '95, i. Ross Malinger, P. J. Soles)
12.00	Nan.: Casa Vianello (i. Raimondo Vianello, Sandra Mondaini)
13.00	Dnevnik
13.30	Variete: Buona Domenica (vodijo Maurizio Costanzo, Paola Barale, Claudio Lippi, Enrico Papi, 1. del)
18.15	Nan.: Due per tre (i. Johnny Dorelli, Loretta Goggi)
18.45	Variete: Buona domenica (drugi del)
20.00	Dnevnik TG 5 in vreme
20.30	Variete: Stranamore (vodi Alberto Castagna)
23.00	Aktualni oddaji: Target - Anno zero (vodi Gaia De Laurentiis), 23.30 Nonsolomoda (vodi Alef Jnifen)
0.05	Aktualno: Parlamento in
0.35	Nan.: Racconti di mezzanotte - Polnocne pripovedi
1.00	Nocni dnevnik Tg5
1.30	Nan.: Voci nella notte, 2.30 Missione impossibile

ITALIA 1	
6.30	Otroski variete, vmes nan. in risanke ter variete Bim Bum Bam
9.35	Aktualno: La nostra inviata Manuela, risanke
10.30	Sport: NBA Action
11.00	Variete: Mai dire gol
12.00	Sport: Grand Prix, vmes (12.25) Odpri studio, 13.00 Vodic nogometnega prvenstva
13.35	Glasba: Super
14.35	Nan.: Tequila & Bonetti (i. Jack Scalia)
15.30	Risanke: Magoo, Flintstones, Alf
17.05	Nan.: Happy Days - Rock koncert, 17.30 Dva policaja v Chicagu
18.30	Odpri studio
19.00	Nan.: Nash Bridges - Skrivnostni Zodiac (i. Don Johnson)
20.00	Variete: Benny Hill Show
20.30	Variete: Mai dire gol
21.30	Nan.: S.P.Q.R. (i. E. Casalegno, N. Frassica, A. Fassari, L. Federico)
22.40	Sportna oddaja: Pressing (vodi R. Vianello)
0.30	Italija 1 sport
1.40	Film: Sole rosso (pust., ZDA '95, i. Michael Paré, Robert Davi)
3.30	Nan.: Le avventure di

TELE 4	
15.10	Nadaljevanka
16.00	Koticek zdravja
17.00	La sfera di cristallo
18.30	Nan.: Hardcastle & McCormick, Laff Movie
20.30	Film: Un prete da uccidere
23.00	Aktualna tema
23.10	Glasba: Musichiamo
1.20	Film: Amore piombo....

MONTECARLO	
14.25	19.30, 22.35, 0.55 dnevnik, 12.10, 18.15 Sport
12.00	Papežev blagoslov
12.40	Aktualno: Il caffè della domenica
14.15	Film: La mia spia di mezzanotte (kom., ZDA '66)
16.15	Aktualno: ... E' moda
17.20	To Parade
19.00	Sport: Goleada
22.55	Film: I Lloyds di Londra (dram., ZDA '36, r. H. King, i. T. Power)

Slovenija 1	
7.55	Napovedniki
8.00	Ziv zav: ris. nan. Medvedkov piknik, 8.25 lutkovna nan. Zvezdica, 8.50 Zivahni svet iz zgodb Richarda Scarryja, 9.15 Telerime, 9.20 nan.: Pustolovščine (6. ep.)
9.50	Ozare
9.55	Nedeljska maša
11.00	Dok.: Divja Razmerja
11.30	Obzorja duha
12.00	Ljudje in zemlja
12.30	Pomagajmo si
13.00	Porocila, vreme, sport
13.15	Vremenska panorama
13.40	Tedenski izbor: TV Genij, 14.40 Novice iz sveta razvedrila
15.10	Film: Grof Monte Christo
17.00	Obzornik, vreme, sport
17.15	Alpe Jadran
17.45	Boš videl kaj dela Dolenc
18.40	Razgledi slo. vrhov
19.10	Risanka, 19.20 Loto
19.30	TV Dnevnik, vreme, sport
20.00	Zoom, 21.35 Večni gost
22.35	Porocila, vreme, sport
22.55	Film: Vrnitev domov (ZDA)
0.45	Razgledi slo. vrhov
1.15	Napovedniki

TV PRIMORKA	
8.00	13.00 Videostrani
10.00	Maša na cvetno nedeljo
13.05	Glasb. odd.: Naj spot
14.00	Sola tenisa (3. del)
16.00	Spoznajmo jih
10.55	Sempeter skozi čas
17.30	Maša na cvetno nedeljo
19.00	Program za otroke: Iskri-vost mladosti
20.00	Saljive igre na Kaninu
21.15	Film: Popotnik - Voyager
22.45	Hitove odrske luci

Slovenija 2	
8.25	Vremenska panorama
9.20	Napovedniki
9.25	Teater Paradiznik
10.20	V vrtincu (pon.)
11.05	Film: Die Abenteurer Pico & Columbus (Nemcija)
12.25	Napovedniki
12.30	TV prodaja
13.00	Sport
19.30	Videoring, oglasi
20.00	TV nadaljevanka: Primož Trubar (Drago Jančar, 1.)
21.15	Dokumentarna serija: Zmagoslavje računalniških gurujev
22.10	Sport v nedeljo
22.55	Napovedniki, sport

Koper	
15.00	Euronews
16.10	Film: Mr. Deed goes to Town (kom., ZDA '36, i. G. Cooper, J. Arthur)
18.00	Program v slov. jeziku: TV Poper - Kabaretno satirična oddaja
19.00	TV dnevnik, vreme, sport
19.25	Risanke: Pravljice dedka Ciccica
20.00	Vesolje je...
20.30	Istra in...
21.00	Nanizanka: Harry O
21.45	TV Dnevnik, vreme
22.00	Sportni dnevnik
22.15	SP v umetnostnem drsanju (zenske)
	TV Dnevnik-Vsedanes

Horoskop

zapisal B. R. K.



OVEN 21. 3. - 20. 4.: Nikar ne bodite tako neukani! Medtem ko hitite sem ter tja, prezrete veliko priložnosti, ki so vredne vsaj poglobljenega razmisleka, če že ne ukrepanja.



BIK 21. 4. - 20. 5.: Radi imate trdna tla pod nogami. Vsak dvom in negotovost vas hitro spravi na obzve in vasa odločnost je omajana. Prilagoditi se boste morali razmeram in si zadati realne cilje.



DVOJČKA 21. 5. - 21. 6.: Na področju dela se vam odpirajo nove možnosti, ki jih velja izkoristiti. Zdaj je pravi čas, da razširite svojo dejavnost. Custveno ste zadnje case precej občutljivi.



RAK 22. 6. - 22. 7.: Življenje vam pogosto predstavlja izziv, pustolovščino. Takšno razmišljanje je lahko pozitivno, če ne pretiravate. Spoznali ste, da vam načrtovanje ne bo škodilo, zato se tega držite.



LEV 23. 7. - 23. 8.: Pred vami je veliko izzivov. Ne skusajte razrešiti prav vseh na enkrat. Do sebe ste nekoliko preveč zahtevni. Umirite se in poskrbite, da boste imeli dovolj časa za rekreacijo.



DEVICA 24. 8. - 22. 9.: Zadnje case veliko razmišljate. Potrebujete sorodno dušo, s katero se lahko pogovorite o vsem kar vas teži. Če je to partner, bo vasa sreča popolna.



TEHTNICA 23. 9. - 22. 10.: Izostren občutek za pravičnost vas včasih odnese nekoliko predalec. V stvarih vidite le eno resnico, čeprav vam je od razmisleku jasno, da so možne tudi druge poti.



ŠKORPIJON 23. 10. - 22. 11.: Čeprav ste do svojega telesa pogosto neizprosni in si s škodljivimi razvadami ter prenapetimi urniki škodite iz dneva v dan, vas vsak znak slabega zdravja hitro iztiri.



STRELEC 23. 11. - 21. 12.: Pred vami je nekaj zelo pomembnih osebnih odločitev. Pogovorite se z najbližjimi in poskusajte prodreti čim globlje v resnico. Ne pustite, da bi drugi manipulirali z vami.



KOZOROG 22. 12. - 20. 1.: Znasli ste se v težkem položaju. Čeprav se najraje ne bi nikomur zamerili, pa boste morali pokazati prave barve in jasno povedati svoje mnenje.



VODNAR 21. 1. - 19. 2.: Sreča vam stoji ob strani predvsem v denarnih zadevah. Nakup ali prodaja vam bo šla dobro od rok pa tudi pri poslovnih transakcijah boste imeli nos za dobiček.



RIBI 20. 2. - 20. 3.: Pred vami so čudoviti dnevi. Napolnjeni z pozitivno energijo Venere in Jupitra, boste v sebi našli mir in harmonijo. V službi postavite stvari na svoje mesto.

RADIO

Radio Trst A

8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 14.00, 17.00 Porocila; 8.20 Koledar; 8.30 Kmetijski tednik; 9.00 Maša iz cerkve v Rojanu; 9.45 Pregled slov. tiska; 10.00 Mladinski oder: Erazem in potepuh (A. Lindgren, prev. E. Kocbek, r. L. Lombard, 3.); 10.20 Veselo po domače; 11.00 Za smeh in dobro voljo; 11.10 Orkestri; 11.30 Nabožna glasba (i. Florjanc); 11.45 Vera in naš čas; 12.00 Primorski obzornik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Mala scena: Šahovska kraljica (L. Vuga, r. A. Rustja); 15.15 Iz Krajevnih stvarnosti - Z naših prireditelj, nato Glasbeni predah; 17.00 Porocila, šport in glasba; 18.30 Zabavna glasba; 19.20 Napovednik.

Radio Opčine

11.30, 15.10, 17.10 Porocila v slov.; 8.30, 12.30, 18.30 Porocila v ital.; 9.30 Zmo v etru (pon., vsakih 14 dni); 10.30 Nedeljska mati-neja ali Jutranji val; 14.00 Radio gol.

Radio Koper

(slovenski program)

(SV 549 kHz, UKV 88,6 - 98,1 - 100,3 - 100,6 - 104,3 - 107,6 MHz)
8.30, 10.30, 17.30 Porocila; 12.30, 19.00 Dnevnik; 7.15 Otvoritev; 7.30 Kmetijska oddaja: Strizenje ovc; 7.45 Glasb. utrinek; 8.00 OKC obveščajo; 8.30 Jutranjik, osmrtnice; 9.30 Pravljica; 10.00-11.00 Primorski kraji in

ljudje; 11.30 Glasba po željah; 12.30 Primorski dnevnik; 14.00 Du jes?; 14.30 Šport in glasba; 15.30 DIO; 17.30 Osmrtnice; 19.00 Dnevnik; 20.00 Večer večnozelenih; 22.00 Zrcalo dneva, nato iz naše diskoteke.

Radio Koper

(italijanski program)

8.30, 10.30, 13.30, 17.30 Porocila; 7.15, 12.30, 19.30 Dnevnik; 7.50 Horoskop; 8.05 Ballate e sballate; 9.00 Kulturna porocila; 9.30 V knjigarnah; 10.00 Kino-Gledališče; 10.15 Sigla single; 11.00 Ob 11-h; 12.00 Glasba po željah; 12.30 Šport; 13.40 Bella Bellissima; 14.30 Ferry sport; 17.33 Lestvica LP; 18.30 Pripoved; 19.00 F. Schubert; 19.25 Sigla single; 19.30 Dnevnik, šport; 20.00 RMI.

Slovenija 1

5.00, 6.00, 8.00, 9.05, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 17.00, 23.00 Porocila; 19.00 Dnevnik; 6.50 Duhovna misel; 7.00 Kronika; 8.05 Igra za otroke; 9.05 Sledi časa; 9.35 Razvedrilna odd.; 11.05 Poslušalci čestitajo; 12.05 Na današnji dan; 13.25 Za naše kmetovalce; 15.30 DIO; 16.00 Pod lipo domače; 17.05 Reportaža; 18.05 Igra; 18.35 Zborovska glasba; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 V nedeljo zvečer; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Informativna odd.; 22.40 Za prijeten konec dneva; 23.05 Literarni nokturmo.

Slovenija 2

5.00, 6.00, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Porocila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Kronika; 8.40 Prireditve; 9.35 Popevki tedna; 10.00 Gori, doli, naokoli; 10.35 Gost; 13.00 Športno popoldne: Gost izbira glasbo, zimzelene melodije, nogomet; 15.30 DIO; 16.05 Popevki tedna; 18.00 Morda niste vedeli; 18.45 Črna kronika; 19.30 Top albumov; 20.30 Študentski rock'n roll; 21.30 Na piedestal; 22.00 Zrcalo dneva, šport, vreme; 22.25 Drugi val.

Slovenija 3

8.00, 10.00, 11.00, 13.00, 14.00, 18.00 Porocila; 8.05 Na poljani jutro; 8.30 Preludij; 9.00 Maša; 10.05 Solisti in orkestri; 10.40 Izbrana proza; 13.05 Ljubljanski madrigalisti; 14.05 Humoreska; 14.35 Operno popoldne; 15.30 DIO; 15.50 Glasb. miniture; 16.05 S prijatelji glasbe; 18.05 Spomini, pisma, potopisi; 19.30 Cerkevna glasba; 20.00 Koncert; 21.45 Sedmi dan; 22.05 Prevodne strani; 22.30 Orgelska glasba; 23.55 Glasba in napoved sporeda; 0.00 Porocila.

Radio Koroška

6.08-7.00 Dobro jutro, Koroška!-Guten Morgen, Kärnten - Duhovna misel (mag. Martin Dovjak); 18.00-18.30 Za vesel konec tedna.



RAI 3 slovenski program	
Za Trst: na kanalu 40 (Ferlugi) in 64 (Milje)	
Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)	
20.26	Pisana delavnica (vodi Breda Bertalanic)
20.30	TV DNEVNIK, nato Sportna tribuna

RAI 1	
6.30	Jutranji dnevnik
6.45	Jutranja oddaja Unomat-tina (vodita Antonella Clerici, Maurizio Losa), vmes (7.00, 7.30, 8.00, 8.30, 9.00, 9.30) dnevnik, 7.35 gospodarstvo
9.35	Film: Sogno d' amore (dram., ZDA '55, i. Joanne Dru, Alex Nicol)
11.30	Dnevnik
11.35	Aktualna oddaja o vrt-narstvu: Verdemattina (vodita Luca Sardella in Janira Majello)
12.25	Vreme in kratke vesti
12.35	Nan.: Gospa v rumenem (i. Angela Lansbury)
13.30	Dnevnik, 13.55 Gospo-darstvo
14.05	Aktualni oddaji: Verde-mattina na vrtu, 14.35 Cara Giovanna (vodi Gio-vanna Milella)
15.25	Evropski dnevi
15.55	Mladinski variete: Solle-tico, vmes nan. Zorro in risanke (vodita Elisabetta Ferracini, Mauro Serio), vmes nan. Zorro
17.50	Danes v parlamentu
18.00	Dnevnik
18.10	Aktualno: Primaditutto
18.45	Variete: Colorado (vodi Carlo Conti)
19.30	Vremenska napoved
20.00	Dnevnik in sport
20.40	Kviz: Colorado - Due contro tutti (2. del)
20.50	TV film: L' elefante bian-co (pust., m. It. '97, r. G. Albano, i. Axelle Grelet, Vincent Lecoeur, Remo Girone, 1. del)
22.45	Dnevnik
22.50	Aktualno: Porta a porta (vodi Bruno Vespa)
0.15	Nočni dnevnik, zapisnik, horoskop, vreme

RAI 2	
6.45	Pregled družbenega tiska
7.00	Jutranji Go cart: Risanke
8.45	Nan.: Lassie
9.10	Rubrika o zidovski kultu-ri: Sorgente di vita
9.40	Nad.: Quando si ama, 10.00 Santa Barbara
10.45	Racconti di vita
11.00	Tg2 Medicina 33, 11.15 Dnevnik, vreme
11.30	Variete: I fatti vostri (vo-di M. Giletti)
13.00	Dnevnik
13.30	Tg2 Navade in družba, 13.45 Tg2 Zdravje
14.00	Variete: Ci vediamo in TV
16.15	17.15 Porocila
16.30	Kronika v živo
18.10	Vreme, dnevnik, sport
18.40	Rubrika o izletih in poto-vanjih Sereno variabile
19.05	Nan.: Marshall
20.00	Oddaja o lotu: Il Lotto al-le otto
20.30	Večerni dnevnik
20.50	Nan.: Inšpektor Derrick (i. Horst Tappert)
23.00	Nan.: Disokkupati
23.30	Dnevnik, v parlamentu, vreme, sport
0.35	Aktualno: Telecamere
0.55	Jaz pisem, ti pišes

RAI 3	
6.00	Jutranji dnevnik
8.30	Aktualna odd.: Elisir, 10.10 Art' è, 10.30 Vprašaj, kdo so bili Bea-tles, 11.00 Vprašanja ob koncu tisočletja
12.00	Dnevnik, 12.15 Sport
12.20	Aktulano: Telesogni, 13.00 Il grillo, 13.30 Me-dia/Mente
14.00	Deželne vesti, dnevnik
14.50	Tgr - Znanstveni dnevnik, 15.00 Bellitalia
15.30	Sport: nogomet B in C lige, nogomet v 5-ih
17.00	Dok.: Geo & Geo
17.50	Vremenska napoved
18.30	Nad.: Un posto al sole
19.00	Kviz: Colorado - Due contro tutti (2. del)
20.00	Od 20. do 20. ure
20.15	Aktualna odd.: Report
20.30	Blob
20.40	Aktualna odd.: Maastri-cht, Italija
22.30	Dnevnik, deželne vesti
22.55	Dokumenti: Vent' anni solo ieri - A. Maccanico
23.45	Sport: Sportfolio
0.30	Dnevnik, pregled tiska

RETE 4	
6.00	Nad.: Piccolo amore, 6.50 I due volti dell' amore
8.30	Pregled tiska
8.50	Nad.: Vendetta d' amore, 9.20 Amanti
10.30	Nan.: Sei forte, papà
11.30	Dnevnik
11.40	Forum (vodi P. Perego)
13.00	Kolo sreče
13.30	Dnevnik
14.30	Nad.: Sentieri - Steze
15.30	Film: Perdonami, se ho peccato (dram., '52, i. J. Fontaine, R. Milland)
17.45	Kviz: OK, il prezzo è giu-sto! - Cena je prava
18.55	Dnevnik in vreme
19.30	Variete: Game Boat
20.35	Večerni Forum (vodi Paola Perego)
22.50	Film: Il sapore dell' in-ganno (thriller, ZDA '91, i. M. Rogers, M. Harmon)
0.45	Pregled tiska
1.05	Film: L' amico ritrovato (dram., Fr. '89)

CANALE 5	
6.00	Na prvi strani, vreme
8.00	Jutranji dnevnik Tg5
8.45	Aktualna odd. o dobrem pocutju: Vivere bene be-nessere (vodi Maria Tere-sa Ruta)
9.45	Variete: Maurizio Costan-zo Show
11.30	Aktualna oddaja: Signore mie
13.00	Dnevnik TG 5
13.30	Sgarbi quotidiani
13.45	Nad.: Beautiful
14.15	Aktualna oddaja: Uomini e donne - Moski in zen-ske (vodi M. De Filippi)
15.40	Aktualna odd. o zdravju: Vivere bene salute
16.15	Nan.: Ciao dottore! (i. Ul-rich Reinthaller)
17.15	Kronika v živo: Verissi-mo sul posto
17.45	Aktualna oddaja: Verissi-mo (vodi Cristina Parodi)
18.35	Variete: Tira & Molla
20.00	Dnevnik TG 5
20.30	Variete: Striscia la notizia (vodi Gene Gnocchi in Tul-lio Solenghi)
21.00	Film: I laureati (kom., It. '95, r.-i. L. Pieraccioni, Maria Grazia Cucinotta)
23.00	Variete: Maurizio Costan-zo Show, vmes (1.00) noc-ni dnevnik
1.30	Striscia la notizia
2.00	Nan.: Hill Street

ITALIA 1	
6.10	Otroski variete, vmes na-nizanke in risanke
9.20	Nan.: Mr. Cooper
9.50	Film: L' isola del tesoro (pust., VB '90)
12.20	Sport studio, 12.25 Odpr-ti studio, 12.50 Fatti e misfatti
12.55	Nan.: Willy, princ z Bel Aira
13.30	Risanke
14.00	Risanke: Simpsonovi
14.20	Variete: Colpo di fulmi-ne, 15.00 Fuego!
15.30	Nan.: A scuola di filoso-fia
16.05	Variete za najmlajše, ri-sanke
17.30	Nan.: Sinbad (i. Zen Ge-sner, G. Buza)
18.25	Sport studio, 18.30 Odpr-ti studio
19.00	Nan.: V osmih pod isto streho, 19.30 La tata (i. Juliet Mills)
20.00	Variete: Sarabanda
20.45	Film: Pronti a morire (ve-tern, ZDA '95, i. Sharon Stone, G. Hackman)
23.00	Variete: Scatafascio
0.20	Sport: Goals, veliki an-gleski nogomet
0.50	Odprti studio
0.55	Fatti e misfatti
1.00	Sport studio

TELE 4	
19.30	16.45, 23.00, 1.30 Do-godki in odmevi
13.40	Kosarka
17.00	Made in Italy
19.00	Zoom - Svet dela
20.05	Kosarka
21.30	Telequattro sport
23.30	Zoom - Svet dela
0.00	Kosarka

MONTECARLO	
12.35	19.25, 22.40, 1.10 Dnev-nik
10.00	Film: Io sono una spia (dram., ZDA '57)
12.50	Aktuano: Soldi soldi
14.05	Film: Voglio essere amata in un letto d' ottone (glas., '64, i. D. Reynolds)
16.25	Variete: Tappeto volante
18.00	Variete: Zap zap
20.50	Sport: Biscardihev proces
23.45	Film: Goco perverso (dram., VB '68)

Slovenija 1	
8.00	Vremenska psanorama
8.55	Napovedniki
9.00	TV prodaja
9.30	Tedenski izbor: Ris. nan. Cofko Cof, 9.55 Sprehodi v naravo: Okrasne češnje
10.15	Dok.: Novi raziskovalec
11.10	Dokumentarna serija: Ve-like pustolovščine (2.)
12.00	Alpe Jadran
12.30	Utrip
12.45	Zrcalo tedna
13.00	Porocila, vreme, sport
13.15	Tedenski izbor: Ludje in zemlja, 13.50 Večni go-st: prof. Mladen Bogić
14.50	Zoom
16.20	Dober dan, Koroska
17.00	Obzornik, vreme, sport
17.10	Po Sloveniji
17.25	Oglasi, napovedniki
17.30	Otroski program: Rado-vedni Tacek: Potovanje
17.50	Dok. nanizanka: Narava in clovek (VB, 4. del)
18.20	Recept za zdravo življenje
19.05	Risanka
19.10	Zrebanje 3 X 3 plus 6
19.30	TV dnevnik, vreme, sport
20.00	Napovedniki, oglasi
20.05	Nad.: Savannah (ZDA, i. David Gail, R. Lively, Jam-mie Luner, Paul Satter-field, 14. del)
20.55	Oglasi, napovedniki
21.00	Dok.: Parcival isče gral
21.55	Oglasi
22.00	Odmevi
22.25	Univerzitetni razgledi
22.30	Kultura, vreme, sport
22.45	Oglasi
22.50	Pisave
23.20	Iz slovenskih ateljejev
23.25	Film: Hearts of the World
1.30	Recept za zdravo življenje
2.15	Npovedniki

TV PRIMORKA	
8.00	13.00 Videostrani
13.05	Glasba z vrtov..
13.45	FS Ivan Navratil, Metlika
14.45	Videostrani
16.00	Danes na Primorskem
16.05	Zdravje in mi: SDRčni in-farkt
18.00	Saljive igre na Kaninu
19.30	Videostrani
20.00	Dnevnik TV Primorka
20.30	Sportni ponedeljek
21.50	Nogomet: Hit Gorica - Korotan
22.50	Dnevnik TV Primorka

Slovenija 2	
9.50	1.25 Teletekst
10.05	Vremenska panorama
11.00	Napovedniki
11.05	Tedenski izbor. Nan.. Wildbach (Nemcija, i. Siegfried Rauch, Horst Kummeth, Alexa Wie-gandt, 4. epizoda)
12.00	Sport v nedeljo
12.45	Dok. serija: Veliki miti in skrivnosti 20. stoletja
13.15	Film: Kvartet (VB 1949, scen. R.C. Sherriff)
15.15	Euronews
15.55	TV prodaja
16.25	Film: Obleka (Nizozem-ska)
18.00	Oglasi
18.05	Nadaljevanka: Propad (Brazilija, 3. del)
18.55	Napovedniki
19.00	TV igrice: Lingo
19.25	Oglasi
19.30	Videoring
19.55	Oglasi
20.00	Studio City
20.55	Oglasi
21.00	10000 obratov
21.50	Oglasi
21.55	Pomp
22.55	Oglasi
23.00	Brane Roncel izza odra
0.25	Studio City (ponovitev)
1.20	Napovedniki

Koper	
15.00	Euronews
16.15	Tecaj italijanskega jezika
16.45	Nan.: Harry O
17.30	Istra in...
18.00	Program v slovenskem je-ziku: Sportna mreza
18.45	Primorska kronika
19.00	Tv Dnevnik, vreme, sport
19.30	Otroska oddaja: Ecchecci-manca
20.00	Slovenia magazin
20.30	Evropski kulturni maga-zin: Alica
21.00	Nanizanka: Police News
21.50	Dnevnik
22.05	Dok.: Umetniki v svet
22.05	Euronews
22.30	Program v slov. jeziku: Sportel
23.30	Sportna mreza

RADIO

Radio Trst A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Porocila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar in Pravljica; 8.00 Deželna kro-nika; 8.10 Iz četrtkovih srečanj, nato Soft music; 9.15 Odprta knjiga: Uače naš (A. Kralj, 11.); 9.40 Pravna posvetovalnica (pri-pr.M. Ozbič); 10.10 Koncert simfonične gla-sbe; 11.10 Pogovor z Vlasto Bernard; 11.30 Slov. banke na Primorskem (M. Waltritsch); 12.00 V središču pozornosti; 12.40 MePZ Slo-venec-Slavce; 13.30 Kmetijski tehnik; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Na otroškem valu; 15.00 Potpuri; 15.30 Mladi val; 17.00 Kultur-na kronika; 17.10 Mi in glasba: Filharmonični orkester iz Vidma; 18.00 Slovenske mladins-ke ilegalne publikacije v Trstu in Gorici (1927-1940); 18.15 Glasba za vse okuse; 18.45 Postni govor; 19.20 Napovednik.

Radio Opčine

8.30, 12.30, 18.30 Porocila v ital.; 11.30, 15.10, 17.10 Porocila v slov.; 10.30 Matl-neja; 13.00 Samo za Vas - Ostali Trst (pon.); 20.30 Loža v operi - Un palco all' opera.

Radio Koper

(slovenski program)

6.30, 8.00, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Po-rocila; 12.30, 17.30, 19.00 Dnevnik; 6.15 Primor-ska poje; 6.30 Osmrtnice; 7.00 Jutranjik; 7.30

Noč in dan; 8.00 Pregled tiska, vreme; 8.15 Herpelje-Kozina; 8.50 Kulturni koledar; 9.45 Na rešet; 10.45 Pesem tedna; 11.00 Pregled športnih dogodkov; 13.00 Daj, pove, vmes avtomobilsko odd.; 15.00 Ob robu igrišča; 15.30 DIO; 16.10 Glasba po željah; 17.30 Pri-morski dnevnik; 18.00 Bla bla radio; 19.00 Jin-gle; 19.30 Primorska poje; 21.00 Modri abon-ma; 22.00 Zrcalo dneva; do 0.00 Iz diskoteke

Radio Koper

(italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30 Porocila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 8.05 Horoskop; 8.15 3X3; 9.15 Govorimo o; 10.00 Pregled ti-ska; 10.05 Sigla single; 11.00 Caro amico ti scrivo; 11.15 Dialogi; 11.45 Mi in vi; 12.55 pe-sem tedna; 13.00 L' una blu; 13.55 Casa mia casa tua; 14.10 Vivere oggi; 14.45 Tutto scuola; 18.00 Magic bus; 18.45 Ruoli femmi-nili; 19.25 Sigla single; 20.00 Radio Maribor.

Slovenija 1

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 23.00 Porocila; 19.00 Dnevnik; 6.45 Dobro jutro, otroci; 8.05 Radio plus; 9.45 Ringaraja; 10.30 Pregled ti-ska; 12.05 Na današnji dan; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.20 Obvestila in osmrtnice; 15.30 DIO; 17.05 Ob 17-ih; 18.15 Kultura; 18.20 Sve-tovna reportaža; 19.45 Lahko noč, otroci;

20.00 Sotočja; 21.05 Odrske luči; 22.00 Zrca-lo dneva, vreme; 22.40 Etnofonija; 23.05 Li-terarni nočno; 0.00 Porocila.

Slovenija 2

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Porocila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Kronika; 8.10 Poslovne zanimi-vosti; 8.40 Koledar prireditve; 9.35 Popevki tedna; 10.00 Stokovnjak svetuje; 11.35 Ob-vestila; 13.45 Gost, Drobtnice; 14.45 Na vi-sokih petah; 15.30 DIO; 16.15 Popevki ted-na; 17.00 Hip hop; 18.00 Vroči stol; 18.45 Črna kronika; 19.30 Popularnih 40; 21.00 Telstar; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 V soju za-rometov; 23.15 Mala nočna filmska.

Slovenija 3

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00 Porocila; 10.05 Kulturna panorama; 11.05 Čas in glasba; 13.05 Re-priza; 13.30 Zbori; 14.05 Izobraževalni pr.; 15.00 Pihalne godbe; 15.30 DIO; 17.15 En-ciklopedija Slovenije; 17.30 Slov. glasb. ust-varjalnost; 18.45 Kulturni globus; 19.30 Oper-ni koncert; 20.00 Dvignjena zavesa; 20.30 Koncert Evroradia; 22.30 Komorni studio; 23.55 Glasba in napoved; 0.00 Porocila.

Radio Koroška

18.10-19.00 Kratek stik .

Primorski dnevnik

Lastnik: Zadruga Primorski dnevnik z o.z. - Trst
Izdajatelj: DZP - PRA.E d.o.z. — Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796699, fax 040-773715

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533382, fax 0481-532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432-731190, fax 0432-730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463-318510, fax 0463-318506

Internet: <http://www.primorski.it/>
e-mail: redakcija@primorski.it

Prodajno naročninska služba
Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-535723 fax 0481-532958

Cene oglasov
Italija: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 28 mm) 100.000 LIT,
finančni in legalni 150.000 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi
1000 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. IVA 20%

Cena: 1.500 LIT - 80 SIT
Naročnina za Italijo 480.000 LIT
Postni tr. PRAE DZP st. 11943347

Letna naročnina za Slovenijo 20.000 SIT plačljiva preko
DISTRIEST, Partizanska 75, Sezana, tel. 067-73373
ziro račun 91420-601-27926

Registriran na sodišču v Trstu st. 14 z dne 6. 12. 1948
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG





VREMENSKA SLIKA

Nad večjim delom Evrope je ciklonsko območje s središčem nad Britanskim otokom. Nad Alpami in deloma tudi nad našimi kraji se zadržuje frontalni val. Z jugozahodnimi vetrovi doteka k nam tople, vlažen zrak.



DOLŽINA DNEVA

Sonce vzide ob 6.38 in
zatone ob 19.38.
Dolžina dneva 13.00.

LUNINE MENE

Luna vzide ob 13.27 in
zatone ob 3.28.

MORJE

Morje skoraj mirno, temperatura morja 11,6
stopinje C.

PLIMOVANJE

Danes: ob 1.09 najnižje 2 cm, ob 5.35 najvišje 9 cm, ob
12.44 najnižje -29 cm, ob 20.00 najvišje 26.

Jutri: ob 2.05 najnižje -8 cm, ob 7.13 najvišje 14 cm, ob
13.39 najnižje -34 cm, ob 20.29 najvišje 39.

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije

TEMPERATURE V GORAH

	°C		°C
500 m	15	2000 m.....	3
1000 m	10	2500 m	1
1500 m.....	6	2864 m.....	0

DANES



Pretežno oblačno bo, predvsem
v zahodnih in osrednjih krajih
bo občasno deževalo. Pihal bo
jugozahodni veter, ob morju
jugo.
SOSEDNJE POKRAJINE: Pre-
težno oblačno bo, predvsem
v krajih zahodno in južno od nas
bo občasno deževalo. Ob Jadra-
nu bo pihal jugo.

JUTRI



V ponedeljek bo oblačno s pa-
davinami. V torek bodo pada-
vine ponehale, čez dan se bo
delno zjasnilo. Spet bo začel
pihati jugozahodni veter.
Nekoliko hladneje bo.

SVET / SLIKA PRI SLIKI...ZGODBA PRI ZGODBI...PA ŠE RES JE

V New Yorku »dvoboje« Armani - Klein



NEY YORK - Na predstavitev modnih kolekcij za letošnjo jesen je petkov večer v New Yorku minil v znamenju »dvoboja na daljavo« med Giorgiom Armanijem in »domaćinom« Calvinom Kleinom, ki je zaradi svojih umirjenih linij dobil vzdevek ameriškega Armanija. Znano je, da med obema kreatorjema obstaja močno rivalstvo, ki je doseglo višek leta 1994, ko je Klein uspel Armaniju odvzeti njegovo desno roko Gabriello Forte in jo pooblastiti, da začne svetovno ofenzivo Kleinove mode. To je privedlo tudi do odprtja trgovine ameriškega modnega kreatorja v Milanu v ulici Durini, kjer ima sedež tudi modna trgovina Emporia Armani.

Seveda je »dvoboje« minil povsem mirno, oba kreatorja, najprej je bil na vrsti Klein (njegov model na manjši sliki), nekaj ur kasneje pa se Armani (modela na veliki sliki), potrdila, da se ne odrekata svojemu stilu.



Al Pacino v filmu o ameriskem nogometu

LOS ANGELES - Ameriški igralec Al Pacino je pristal na snemanje filma s scenarijem in režiserjem Oliverjem Stonom. Film bo govoril o igralcu ameriškega nogometa, ki igra kljub poškodbam, saj svoje mesto v ekipi ne zeli prepustiti mlajšim tekmečem. Pacino naj bi igral trenerja ekipe, v vlogi nogometaša pa bo na filmskih platnih debitiral rap pevec Sean "Puffy" Combs. Film naj bi prikazal zlasti poslovno stran ameriškega nogometa. (STA/Hina)

V Franciji živi v revščini vsako deseto gospodinjstvo

PARIZ - V Franciji živi v revščini vsako deseto gospodinjstvo. Od 24 milijonov gospodinjstev se po podatkih francoskih statističnih oblasti INSEE deset odstotkov gospodinjstev skozi mesec prebija s manj kot 3.800 franki. Revščina je prizadela skupno 5, 5 milijonov ljudi. V primerjavi s podatki izpred desetih let se je število starih ljudi, ki živijo v revščini, zmanjšalo, naraslo pa je število brezposelnih. 3.800 frankov je polovični znesek povprečnega dohodka v Franciji. (STA/dpa)

Lesene krste bodo zamenjali s kartonskimi

HONG KONG - Občlani v mestu Guangzhou na jugu Kitajske so se odločili, da bodo prepovedali izdelovanje lesenih krst in se zavzele za takojšnjo uvedbo krst iz kartona. S tem bi zmanjšali gozdove, ki jim v tem delu države grozi uničenje. Poleg tega kitajske oblasti državljanom spodbujajo, naj se namesto tradicionalnega pokopa raje odločajo za kremacijo posmrtnih ostankov svojih najbližjih. To utemeljujejo z dejstvom, da sedaj veliko obdelovalne zemlje namenijo za širitev pokopališč. Lesene krste bodo dovoljene le pri pokopu tujecev ali kitajskih izseljencev, ki bi zeleli biti pokopani ali kremirani v domovini. (STA/Tanjung)

Evropejci vse manj stavkajo

BONN - Nemci, pa tudi ostali Evropejci, izgubljajo vse manj delovnih dni zaradi stavk, trdi Institut za nemško gospodarstvo (IWF) iz Koelna. Stokovnjaki so izračunali, da so bile med leti 1990 in 1996 stavke redkeje kot v 70. in 80. letih. V prvi polovici tega desetletja je zaradi stavk v Nemčiji na tisoč zaposlenih povprečno propadlo 17 delovnih dni na leto, v 80. letih 28, v 70. pa celo 52 dni. Razlogi? V koelnem institutu v prvi vrsti poudarjajo tri. Industrija, kot največji delodajalec, množično odpusca delavce, katerih strah pred izgubo službe zavira željo po uporabi zaradi prenizkih plač. Drugi razlog je večji individualizem, tretji pa visoka brezposelnost, ki prav tako zavira željo po stavkah. Trenutno sta državi z največ stavkami Španija in Grčija, kjer so med leti 1990 in 1996 letno izgubili kar 400 delovnih dni, na dnu lestvice pa so Švicarji, ki na leto zaradi stavk izgubijo le en delovni dan. (STA/Tanjung)

Prvoaprilska sala na račun Nelsona Mandele

CAPETOYN - Južnoafriški predsednik Nelson Mandela je zavrnil vest, da sta se s prijateljico Graco Machel poročila med tridnevno krizarjenjem na krovu ladje Kraljica Elizabeta II. Na vprašanje v zvezi z govoricami o poroki, ki so ga paru novinarji zastavili po izkrcanju, je 79-letni Mandela odgovoril le, da sta na govorice že navajena. Iz urada predsednika Mandele pa so v sporočilu zapisali, da je "informacija o poroki, ki so jo mediji objavili 1. aprila 1998, treba razumeti kot prvoaprilsko salo". Gospa Machel je vdova mozambiskega predsednika Samora Machel, ki je umrl v letalski nesreči leta 1986. (STA/Tanjung)